

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:45 • 28 Şubat '98 • 100 000 TL.(KDV dahil)

Ortadoğu Üzerindeki Emperyalist Tehdit Sürüyor!

EMPERYALİST SAVAŞA KARŞI

SINIF SAVAŞINI

YÜKSELTELİM!

Fly ash: 650 000 TL (KDY 6mli)

Emperyalist saldırganlığa karşı Sosyalizm ateşini körükle

ABD, Ortadoğu halklarına yönelik son saldırı girişiminden nihayet geri adım attı. Bu dünya jandarmasına geri adım attıran, bölgede, Avrupa'da ve nihayet ABD'de, emperyalizm ve savaş karşıtı gösterilerin gücü oldu. Irak halkı başta olmak üzere, hemen bütün Ortadoğu halklarında, ABD emperyalizmine karşı bir düşmanlığın tarihi nedenleri bulunuyor. En önemli nedenlerden birini Filistin sorununun oluşturduğu biliniyor. En yakını da Irak'a saldırı ve ambargo olmuştu. Yıllarca süren ambargonun ne Saddam'a ve ne de petrol krallarına değil, sadece yoksul Irak halkına zarar verdiğini tüm insanlık biliyor. Tam da bu nedenle son krizde ABD'yi diğer emperyalist egemenler desteklerken, Ortadoğu'nun ve dünyanın yoksul halklarıyla ezilen sınıfları karşı çıkıyordu.

Emperyalist saldırganlığa ve savaş kışkırtıcılığına, başta "emperyalist haydut"un kendi ülkesi ABD'de olmak üzere, çeşitli ülkelerde, çok farklı kesimlerden tepkiler yükseldi. Bunların kimi, 1 ölü, onlarca yaralı ile sonuçlanan Ürdün olaylarındaki gibi radikal, kimi ise 100 kadar aydının savaş karşıtı manifesto yayınladığı İspanya'daki gibi naiftir. Eylem tarzı ve katılımındaki bunca farka rağmen ortak yan, "emperyalist savaş kışkırtıcılığına ve saldırganlığa" açık bir karşı koyuştur. Iraklı kadın ve çocuklarla, İspanyalı aydınları buluşturan şiar, "ABD Ortadoğu'dan defol!" olmuştur. Eylemlerin belirgin ayırım noktaları, Avrupa ve Amerika'da daha ziyade aydın kesimleri kapsar ve dolayısıyla sınırlı bir kitleyi harekete geçirebilirken, Ortadoğu ülkelerinde çok daha kitlesel olması ve halkın aşığı (ezilen) sınıflarını kapsamasıdır.

Tüm bölgede ve dünyada sadece tek ülkede, Türkiye'de bu harekete damgasını vuran işçi-sınıfı oldu. İlk sözlü tepkiler bazı sendikaların açıklamalarıydı. Ardından reformist partiler afiş, bildiri, basın açıklaması gibi yollarla savaşa karşı görüş ve duruşlarını duyurdular kamuoyuna. Eylemse sadece işçi sınıfından geldi. TÜMTİS iki saatlik iş bırakma eylemiyle protesto etti emperyalist saldırganlığı. Tuzla Deri-İş, gene iş bırakıp miting yaparak, İstanbul İşçi Sendikaları Şubeler Platformu ile, KESK İstanbul Şubeleri Platformu ise, ortak bir yürüyüşle gerçekleştirdi aynı şeyi. Emperyalist saldırganlığa ve savaş kışkırtıcılığına karşı, Ortadoğu halklarının yanında açık tutum gösteren, bunu bir eylemlilik hattıyla ortaya koyan, hatta sınırlı da olsa üretimden gelen gücünü kullanan/kullanabilen tek kesim, Türkiye'de işçi sınıfı oldu. Bu bir rastlantı değildi. Türkiye'nin bir "devrim toprağı olduğu" tezinin canlı

kanıtlarından sadece biriydi. Bu kadar örgütsüzlük koşullarında ve sermayenin böylesine yoğun saldırısı altında bile, birleşik bir mücadele ortaya koyabilen tek kesim olması, onun tarihsel rolüne de işaret ediyordu.

Bu protesto hareketleri, emperyalist saldırganlığı sadece "şimdilik" kaydıyla durdurabilmiştir. ABD sözde bölgeden çekilmiş, ama tüm silah yığınaklarını Ortadoğu'da bırakarak yapmıştır bunu. Bu nedenle gelişmeye, durdurmak değil "dizginlemek" sözü daha uygun düşer. Evet, bu kez, protestoların da gücüyle ABD haydudu dizginlenebilmiştir. Ama eğer bu dizgin sağlam tutulmazsa, emperyalizmin bıraktığı yerden devam etmek istediği ve istemeye devam edeceği açıktır. Onun bu isteklerini kursağında bırakmak, dizginini daha da sıkılamak, yine bilinçli ve örgütlü bir karşı koyuşla mümkün olacaktır.

Emperyalizme bağlılığını kölelik düzeyinde alçaltan bir sermaye devletiyle boğuşan Türkiye işçi sınıfının, emperyalist sömürü ve zulümden çektiği, Ortadoğu haklarından kalır değildir. Zehir zıkkım İMF reçeteleri, Dünya Bankası'nın faizleri vs: diye diye, işçi sınıfının kanını iligini emen emperyalist haydutluğun komşu halklara yönelik saldırılarına en duyarlı tepkiyi vermesi, biraz da bunun biriktirdiği bilinçle mümkün olabilmıştır.

Türkiye işçi sınıfının en ekonomik eylemlerinde bile emperyalizm, yıllardır baş muhatap durumundadır. Özellikle

'90'lı yılların ilk yarısında, İstanbul tersane işçilerinin, basit bir "ödeme" sorunu nedeniyle başlattıkları vizite eylemleri, Çiller üzerinden ABD'yi ve ABD şahsında doğrudan emperyalizmi karşısına alan bir seyir izlemiştir. Sözde ödenmeyen bir alacaklarını istiyorlardı ama eylemlerin baş sloganlarından biri; "İşçiler iktidara, Çiller Amerika'ya" idi. Çünkü, ABD vatandaşlığı epeyce demagoji malzemesi yapılmış bu 'bayan', başbakan sıfatıyla acı İMF reçetelerini içmeye zorluyordu işçi sınıfını. Gene İMF ve Dünya Bankası gibi, sermayenin uluslararası saldırı odaklarından gelen direktiflerle (onlar buna istikrar paketi diyordu), özelleştirmeleri hızlandırmak, enflasyonu körüklemek, sınıf mücadelesini bastırmak üzere

yoksa doldurabileceğinden değil.

O günden bu yana değişen tek şey, artık devletin elinde pek fazla şey kalmamacasına özelleştirmelerin hayata geçirilmesidir. Sendikasılaştırma, sigortasızlaştırma saldırılarının had safhaya ulaştırılmasıdır. Kısaca, Türkiye işçi sınıfının emperyalist saldırganlığa karşı mücadelesi, içte kapitalist sömürüye karşı mücadelesiyle neredeyse özdeşleşmiş durumdadır. Ya da başka bir ifadeyle, Türkiye işçi sınıfı kendiliğinden bilinciyle bile, anti-kapitalist olunmadan anti-emperyalist olunmayacağını (ya da tam tersini) kavramış durumdadır. Bu bilincin yapı taşlarından biri, Türk sermaye devletinin dünya jandarması ABD'yle geliştirdiği kölelik ilişkileri ise, bir diğeri de, uluslararası tekellerin bu ülkede cirit atıyor olmasıdır. Türkiye işçi sınıfının sayısal açıdan önemli bir kısmını istihdam eden büyük işletmeler, ya emperyalist tekel-lerin doğrudan kuruluşları, ya da ortaklıklarıdır. Yani Türkiye işçi sınıfının muhatap olduğu sermaye sınıfı, ağırlıklı olarak uluslararası sermayedir.

Bu nedenle de Türkiye işçi sınıfının kapitalizme karşı mücadelesi anti-emperyalist bir içeriğe sahiptir. Giderek daha fazla sahip olacaktır. Ama işçi sınıfı sermayenin bu uluslararası kaynaşması/bütünleşmesi sürecini, bizat sermayeyle birlikte, içiçe yaşadığı için iyi bilmektedir. Bu nedenle de Ortadoğu halklarına yapılan saldırıyı kendine yapılan saldırı olarak görmesi ve karşılamaya çalışması kolay olmuştur.

Emperyalist saldırganlığın gündemin baş sayfalarına oturduğu, bu çerçevede kitlelerin duyarlılığının arttığı bir süreçte, yukarıdaki bilgiler de gözönüne alındığında, Türkiye işçi sınıfının "savaşa hayır!" gösterilerinin cılız kaldığı bile söylenebilir. Ama bunun, 'sendikalarının durumu' gibi "örgüt" sorunlarıyla da yakın ilgisi gözönüne alındığında, gösterilere gereken paye verilebilecektir. ABD'ye Körfezde geri adım attırılmasında, tüm dünyadaki savaş karşıtı gösteriler kadar, Türkiye işçi sınıfının mücadelesinin payı olduğu açıktır.

Adı üzerine, şimdilik emperyalizm sadece bir adım geri atmıştır. Ama bölgedeki tüm silah ve diğer yığınaklarını pekiştirerek. Yani en küçük bir gevşeklikte yeniden saldırıya geçebilecektir. Çünkü Ortadoğu emperyalizmi için bir istikrarsızlık merkezi durumundadır. Bölgede ne zaman dengelerin aleyhine bozulabileceğinin hiç bir garantisi yoktur. Emperyalizmin Ortadoğu'daki sorunu esas olarak ne Irak ve ne de Saddamdır. Esas sorun bölgenin bir barut fıçısına dönmüş olmasıdır. Sorun, gelişebilecek devrimci bir kalkışmanın tüm bölgeyi ateşleme riskidir. Yani bir kez daha ABD'nin ana hedefi bölge halkları ve kuşkusuz esas olarak Türkiye işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı bunun da bilinciyle hareket etmeli ve emperyalizme karşı mücadelede bölge halklarına önderlik görevine bir an önce sarılmalıdır.

Kahrolsun emperyalist saldırganlık!

Yaşasın halkların kardeşliği!

ABD'nin haydutluk girişimi tüm dünyada lanetlendi

hazırlandığı hedeflerde oturmaya karar verdiler. Iraklıların katledilmelerine dünya kamuoyunun pek aldırış etmediğini öne süren bu gönüllüler kfilesi Bağdat'ta bazı Avrupalıların Amerikan füze ve bombalarına hedef olmaları durumunda ABD saldırısına farklı bir gözle bakılacağı ve çok daha farklı tepkiler gösterileceğini düşünerek bu eylemi başlatmaya karar verdiklerini açıkladılar. Diğer taraftan başta Roma ve Milano olmak üzere ülkenin birçok kentinde düzenlenen gösterilerde binlerce insan ABD'nin Irak'a karşı saldırganlığını kınadılar ve İtalya'nın NATO'dan çekilmesini

talep ettiler.

İngiltere: Londra'da yüzlerce insan Milli Savunma Bakanlığı önünde toplanarak Tony Blair hükümetinin Washington'a verdiği desteği ve Irak halkına yapılan militarist şataşmayı kınadılar. Trafalgar Meydanı'na dört beyaz tabut bırakan göstericiler duvara "Irak'a bomba değil yiyecek atın!" şiarı yazılı bir pankart astılar.

İsveç: İsveç'in değişik kentlerinde ve özellikle de ABD Elçiliğini önünde yüzlerce insanın katıldığı savaş karşıtı gösteriler düzenlendi, ABD emperyalizminin haydutluğu kınandı. İsveç'te yapılan bir kamuoyu araştırmasına göre halkın 45'inin Irak'a yapılmaya hazırlanan ABD askeri saldırısına karşı oldukları ortaya çıkmıştır.

İsviçre: İsviçre'nin Cenevre kentinde bazı solcu gruplar ve Yeşiller Örgütünün çağrısı üzerine Irak halkı ile bir dayanışma mitingi düzenlendi. 500 kadar insanın katıldığı ve eylemin kesinlikle Saddam'a destek verme olarak algılanmamasının özellikle vurgulandığı gösteride, "ABD'nin Irak'a saldırısının bölge halklarının sefaletini ve yoksulluğunu arttırmaktan başka bir sonuç yaratmayacağı" belirtildi.

İspanya: İspanya'da yüze yakın İspanyol ve Latin Amerikalı aydın "Savaşa karşı bir manifesto" imzalayarak ABD emperyalizminin Irak'a karşı sürdürdüğü küstah ve saldırgan politikayı kınadılar. *Manifesto*'da Irak'a karşı uygulanan ambargonun "uluslararası hukuk adına yürütülen hesaplı bir soykırımı olduğunu" belirten aydınlar, "Albert Camus'nun yazdığı gibi, celladın cinayetini haklı kılmak için kurbanını her zaman suçlu göstermeye çalıştığını" vurgulamakta ve çağrılarını "Bizler, hepimiz, hiçbir tereddüte yer bırakmayacak bir biçimde, cellatların karşısında ve Irak halkının yanında yer alıyoruz" diyerek sonuçlandırmaktadırlar.

Mısır: Mısır'da Irak halkıyla dayanışma ve ABD emperyalizminin saldırganlığını kınama amacıyla düzenlenen gösteriler bu ülkedeki politik atmosferin rengini değiştirdi. Yıllardır ilk defa düzenlenen kitle gösterilerine yoğun bir katılım olduğu gözlemlendi. Kahire ve Ain Champs Üniversitelerinde yüzlerce öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilen eylemlerde ABD, İngiltere ve

İsrail bayrakları yakıldı, ABD karşıtı sloganlar atıldı. Değişik grup ve akımların çağrılarını üzerine düzenlenen gösterilerde göstericiler İsrail Elçiliği'ne yürümek istediler. Ülkenin değişik kentlerinde yaşanan ve çoğu kez güvenlik güçlerinin işlevsiz kaldıkları gösterilerde İsrail Elçisinin sınırdışı edilmesi ve "Süveyş Kanalı'nın ABD ve İngiliz savaş donanmasına kapatılması" talep edildi.

Ürdün: Savaş karşıtı gösterilerin en fazla sıkıntıya soktuğu rejimlerin başında kuşkusuz Ürdün Krallığı gelmektedir. Bu ülkede ABD uşağı rejimin politikası ile kitlelerin tavrı arasında var olan uçurum bilinmektedir. Güçlü bir kitle hareketinin kabarması durumunda kukla rejimin hemen sıtmasının tuttuğuna sık sık tanık olunmaktadır. Kral Hüseyin "Irak'a karşı başlatılacak bir askeri saldırı Ürdün'ün varlığını dahi tehlikeye düşürebilir" derken bu yapısal gerçeğe işaret etmekte, rejiminin ne kadar cılız olduğunu itiraf etmektedir.

İşte bu yapısal tehlike karşısında rejim Irak halkıyla dayanışma eylemlerini yasaklamaya yeltenmiş, sokağa çıkma yasağı ilan etmiştir. Bu yasaklara ve estirilen teröre rağmen düzenlenen dev gösterilerde kitleler ABD emperyalizmini kınamış, Irak halkıyla dayanışmalarını militanca ifade etmişlerdir. Göstericilere saldıran kolluk kuvvetleri bir kişiyi katletmiş, onlarcasını yaralamış ve "Kraliyetin varlığını tehlikeye düşürmekten" ötürü kabarık sayıda insanı gözaltına almıştır.

Filistin: Bu bağlamda Filistin Özerk İdaresi'nin konumu Kral Hüseyin'in durumunu çağrıştırmakta, Arafat da benzer sancılar çekmektedir. ABD ve İsrail'i kızdırmamak amacıyla Arafat Filistinlilerin gösteri yapmalarına, ABD emperyalizmin saldırganlığını kınamalarına yasak koymaya çalıştı. Bazı yerel televizyon kanalları ve radyo yayınevleri kapatıldı, gösteri yapma yasağı ilan edildi. Bu yasaklamalara rağmen Filistinliler yoğun bir biçimde değişik kentlerde sokaklara döküldü. Ortadoğu halklarına yönelik emperyalist haydutluğa karşı kin ve nefretlerini kustular, İsrail askerleri ile çatışmalara girdiler.

ABD emperyalizminin Irak halkına karşı hazırlandığı saldırı girişimi yalnızca Arap ve Ortadoğu ülkelerinde değil dünyanın genelinde yoğun tepki ve protestolarla kınandı. Körfez savaşından bu yana ilk kez böyle bir yoğunlukla ifade edilen bu tutum ABD emperyalizminin geri adım atmak zorunda kalmasında belirleyici rol oynayan temel bir faktördür. Kitlelerin Irak halkına sahip çıkmaları ve savaş mantığını kınamaları sadece saldırıyı bertaraf etmekle de kalmamıştır. Kitlelerin bu tavrı CIA ve Pentagon'un Körfez'de militarist gövde gösterileri düzenlemek amacıyla uydurdukları yalan ve abartma yığını yerle bir etmeyi de kolaylaştırmıştır. Dolayısıyla kitle muhalefeti Irak sorununun bundan sonra gerçek veriler ışığında tartışılmasını gündeme sokmuştur. Üçüncü olarak, emperyalist metropollerde yadsınan ve önemi inkar edilen bu kitle hareketi sayesinde, değişik emperyalist güçler ABD'nin dümen suyundan çıkma cesaretini kendilerinde bulabilmişlerdir.

Savaşa karşı gelişen kitle muhalefedinin bazı örnekleri ise şöyledir:

ABD: ABD kamuoyunun yeni bir Körfez savaşı hazırlıklarına karşı takındığı tavır başlı başına bir yenilik teşkil etmektedir. 18 Şubat günü CNN'in kamuoyunu savaşa hazırlama amacıyla Ohio Üniversitesi'nin basketbol salonunda düzenlediği dev açık oturum Clinton yönetimi açısından tam bir fiyasko olmuştur. Dışişleri Bakanı Madeleine Albright, Savunma Bakanı William Cohen ve Clinton'un ulusal güvenlik danışmanı Sandy Berger, yani ülkenin başkandan sonraki en üst düzeydeki sorumlularının katıldıkları açık oturum öğrencilerin yuhlamaları ve savaş hazırlığını teşhir eden konuşma ve sorularıyla yürütülmek durumunda kalmıştır. Açık oturuma katılan politik sorumluların ve CNN sunucularının içine düştükleri alışılmamış çaresizlik ABD kamuoyu için bir soğuk душ etkisi yaratmış ve kamuoyunda "Ohio hezimet" olarak adlandırılmıştır.

ABD'nin Irak politikasının CNN aracılığı ile ilk defa böyle bir tartışmaya konu olması, savaş naraları atan politik sorumluların canlı yayında rezil olmaları ve gerçek niyetlerinin ortaya çıkması, ülkede savaş karşıtı gösterilerin düzenlenmesine cesaret vermiştir. Mütevazı boyutta da olsa, ülkenin değişik kentlerinde ABD'nin saldırgan politikasını ve savaş hazırlığını kınayan gösteriler örgütlenmiştir.

İtalya: 22 Şubat günü 20 İtalyan ve bir Brezilyalı Bağdat'a giderek Pentagon'un tahrip etmeye

Savaş çılgınlıklarına sınıfın yanıtı net:

İşçiler Birlik, Halklar Kardeş Olmalı!

İstanbul İşçi Sendikaları Şubeleri Platformu (İİSSP), KESK İstanbul Şubeleri Platformu, Hava-İş, Tüm-Tis, Nakliyat-İş ve Emekli-Sen genel merkezlerinin çağrısıyla işçi ve emekçiler kayıp yakınlarının Cumartesi eylemi sonrası Galatasaray Lisesi önünde toplandılar. Burada bir süre savaş karşıtı sloganlar atan kitle kortej oluşturarak Taksim yönüne doğru yürüyüşe geçti. Kortejin önünde "Savaşa Hayır!" pankartı taşıyan ve sayıları 1000'in üzerinde olan işçi ve emekçilerin önleri bir süre sonra polis barikatıyla kesildi. Polis amiri, 2911 sayılı toplu gösteri ve yürüyüşlerle ilgili yasayı gerekçe ederek 'delikanlı' bir ağızla yaptığı tehditlerle eylemin bitirilmesini 'buyurdu'. Kitlenin kararlı tavrı ve yükselen "Baskılar bizi yıldırılmaz!", "İşçiye değil ABD'ye barikat!" sloganlarının basıncı karşısında, polis barikatı geri çekilmek zorunda kaldı.

İşçi ve emekçiler savaşa karşı olan tepkilerini, polis barikatını aştıktan sonra daha coşkulu bir şekilde yükselttiler. Yürüyüş boyunca yoğun olarak "ABD Ortadoğu'dan defol!", "Kahrolsun ABD emperyalizmi!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "İşçiler birlik, halklar kardeş olmalı!", "Savaşa değil emekçiye bütçe!", "İncirlik Üssü kapatılsın!", "Üsler kapansın NATO'ya hayır!", sloganları atıldı. Yürüyüşe afişleriyle katılan EMEP'li liberal reformistler her zamanki gibi 'Demokratik Türkiye' sloganlarıyla eylemde yerlerini aldılar. Komünistlerse "Çözüm Devrimde, Barış Sosyalizmde" ve "İşçiler Birlik Halklar Kardeş Olmalı" şiarlarını yükselttiler. İşçi ve emekçiler Iraklı sınıf kardeşlerinin katledilemeyeceğini defalarca haykırdı. Yürüyüş boyunca çevreden, eylemi binaların pencerelerinden ve kortejin kenarından izleyenler de alkışlarıyla eyleme destek verdiler. Kortejin önü Taksim Meydanı

girişinde Robocop'lardan oluşan daha güçlü bir barikatla kesildi. Bunun üzerine basın açıklaması polis barikatının önünde İstanbul Sendikaları Şubeleri Platformu Dönem Sözcüsü Kenan Kaya tarafından okundu. Basın açıklamasında özet olarak savaşın gerçek nedeninin ABD'nin Ortadoğu'daki egemenliğini genişletmek olduğu açıklanarak, geçmiş savaşta 200 bin işçinin grevlerinin ertelendiğini ve toplu sözleşmelerinin düşük miktarla bağlandığını, 86.477 işçinin işten çıkarıldığı, savaş bahane edilerek astronomik zamlar yapıldığı belirtildi. Savaş bahane edilerek ekonomik ve siyasal saldırılara hız verildiğine dikkat çekilerek bu savaşın faturasının geçmişte olduğu gibi yine işçi ve emekçilere yüklenilmeye çalışılacağı, bunun işçi ve emekçiler tarafından kabul edilemeyeceği söylendi. Askeri ittifakların iptal edilmesi ve üslerin kaldırılması gerektiği istemleriyle biten basın açıklaması okunduktan sonra kitle slogan atarak dağıldı.

ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik yükselttiği savaş çılgınlıklarına işçi sınıfı ve emekçilerin verdiği bir yanıt olması bakımından bu eylem önem taşımaktadır. İşçi sınıfı ve emekçiler, İzmir'de Tüm-Tis'e üye ambar işçilerinin iş bırakma eylemi ve Tuzla Deri işçilerinin savaş protestosu vb. eylemlerle hem emperyalizmin savaş politikalarına bir yanıt vermiş hem de Iraklı sınıf kardeşleriyle dayanışma görevlerini yerine getirmiş oldular.

İşçi sınıfı ve emekçilerin bu türden siyasal eylemlerini yaygınlaştırmak ve bu eylemlerde reformizmin etkisini kırabilmek bir kez daha önümüze çıkan bir görevdir.

**İşçiler Birlik
Halklar Kardeş Olmalı!**

**Çözüm Devrimde,
Barış Sosyalizmde!**

Tuzla Deri İşçisi Haykırdı:

Kahrolsun ABD Emperyalizmi!

Deri-İş 19 Şubat perşembe saat 12.00'de Tuzla Deri Sanayi Sitesinde bulunan Erez-Vista Deri önünde emperyalist işgali ve deri işçilerine yönelik baskıları protesto etmek amacıyla bir basın açıklaması yaptı.

Öğle tatilinin başlamasıyla birlikte işyerlerinden çıkan işçiler kortejler oluşturup pankart ve sloganları ile Erez Deri önüne geldiler. İşçilerin toplanmasından sonra Tuzla Deri-İş şube sekreteri Cemal Akyürek, Tuzla Deri işçilerinin bugüne kadar olduğu gibi, bugünden sonra da sermayenin saldırıları karşısında tek yumruk tek barikat duracağını ve yoksul Irak halkı başta olmak üzere diğer komşu ülkelere faturası kesilecek bir savaşa karşı çıktığını söyleyen bir basın açıklaması okudu. Akyürek'in konuşması, "Yaşasın Tuzla direnişimiz!", "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!", "Kahrolsun ABD emperyalizmi!" sloganlarıyla karşılandı. Ardından konuşan şube başkanı Musa Selvi; "Silahları satanlar ABD emperyalizmi ve uşaklarıdır. Sorun silah sorunu değil. Oradaki petrolün paylaşımı sorunudur. Yaptığımız bu basın

açıklaması savaşı durdurmaya yetmeyecektir. Tüm halkın duyarlı olması ve işçilerin üretimi durdurması savaşı engeller. Tüm sendikalara çağrı yapıyoruz, tüm insanların acı çekmemesi işinden olmaması ve oynanan oyunların boşa çıkarılması için duyarlı olmaya çağırıyoruz." dedi. 2000 işçinin katıldığı ve oldukça coşkulu geçen eylemde, Tuzla Deri-İş imzalı "Gelecek ellerimizde, Yaşasın Tuzla Direnişimiz!", "Birlik mücadele zafer!", "Yaşasın halkların kardeşliği!" pankartlarıyla, SSH imzalı "ABD Emperyalizmi Ortadoğudan defol!" pankartlar açıldı.

ABD emperyalizmi ve işgalini, ambargosunu kınayan çeşitli dövizlerin açıldığı eylemde "Kırlı savaşa hayır!", "Emperyalist savaşa hayır!", "Zafer direnen emekçinin olacak!", "Atılan işçiler geri alınsın!", "Kahrolsun ABD emperyalizmi!", "Yaşasın sınıf dayanışması!", "Hırsız Erez şaşırma, sabrımızı taşırma!" sloganları atıldı.

Organize Deri Sanayi içinde yapılan yürüyüşten sonra eylem sona erdirildi.

İzmir Ambarlar İşçilerinden Emperyalist Savaşa Yanıt

Emperyalizmin Körfez'deki savaş kışkırtıcılığına karşı Türkiye'de ilk tepki veren kesimlerden biri ambar işçileri oldu. Tüm-Tis'in savaşa karşı iş bırakma eylemi İzmir Ambarlar'da, 19-2-98 tarihinde 2 saatlik iş durdurma şeklinde uygulandı.

Eylem saat 10.00'da sendika şubesinin önünden 60-70 kadar işçinin yürüyüşe geçmesiyle başladı ve kargo şirketlerinin önünde toplanmış işçilerin katılımıyla genişledi. Tüm Ambarlar Sitesi dolaşarak tekrar sendikanın önüne geldiğinde 600 civarında işçi yürüyüşe katılmıştı. Eylemde, "Emperyalist savaşa hayır!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "ABD Ortadoğu'dan defol!", "Savaşa değil emekçiye bütçe!", "Gerçek barış işçilerle gelecek!", sloganları sık sık coşkulu bir şekilde atıldı. Şube önünde Tüm-Tis Şube sekreteri Hasan Yayık basın metnini okudu. Yayık basın açıklamasında; "Savaşın nedeni Irak'ın elinde bulunan silahlar değildir. Bu bir aldatmacadır. İsrail'in elinde daha güçlü silahların bulunduğu ve bu silahları bizzat ABD, İngiltere ve Rusya'nın sattığı herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Olası savaşın gerçek nedeni emperyalist yağmadır. Irak'ın petrolünü uluslararası piyasaya sürmesini önlemek ve bu sayede ABD petrol şirketlerinin yüksek karlarını korumaktır. Savaşın ikinci nedeni ise ABD'nin Ortadoğu'daki hakimiyetini güçlendirmek, İsrail ve Türkiye ile yaptığı ittifakla olgunlaştırmak ve Arap devletlerinden destek bulmak, karşı çıkanlara da gözdağı vermektir. Böyle haksız bir savaştan halkımızın hiçbir çıkarı yoktur. Irak'ta emekçilerin katledilmesinden, anaların evlat acısına boğulmasından, henüz gözlerini yaşama açan bebelerin ölmesinden bizim kazancımız olamaz. Yüreğinde insan sevgisi, anlayışında adalet ve demokrasi olan emekçiler, Irak halkının yükselecek feryatlarına kulaklarını kapatamaz. 1991 körfez savaşının bizlere neler getirdiğini unutmadık. Üretim durdu, 500.000'den fazla işçi işten atıldı. TIS'ler sıfır zamla

imzalandı, grevler ertelendi. Savaş bahane edilerek demokratik taleplerimiz kısıtlandı, kazandığımız haklar rafa kaldırıldı. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi savaş bittikten sonra da biz işçi emekçilerin çilesi bitmedi bugün halen o savaşın faturasını ödemeye devam ediyoruz. 1991'deki savaşta "Türkiye'nin 35 milyon dolar olan zararı böylelikle işçi, memur, küçük esnaf ve köylülerin sırtından giderildi"ğini vurguladı.

Basın açıklaması sonrasında "Kahrolsun ABD yaşasın Ortadoğu halkları!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Natodan çıkılsın üsler kapatılsın!", "Gerçek barış işçilerle gelecek!" sloganları atıldı. Daha sonra Türk-İş 3. Bölge Temsilcisi Mustafa Kundakçı ve Tüm-Tis İzmir Şube Başkanı Şükrü Günsili'nin yaptığı konuşmalarla eylem sona erdi.

Bunun ardından 30-35 kadar işyeri temsilcisi demokrasi platformunun düzenlediği TBMM'ye fax çekme eylemine destek vermek için Cumhuriyet Meydanı'na gitti. Saat 13.30 da başlayan eyleme yaklaşık 200 kişi katıldı ve yoğun güvenlik önlemlerinin alındığı eylemde; "Yaşasın halkların kardeşliği!", "HADEP halktır halk burada!", "Çeteler dışarıda HADEP hapiste!", "ABD Ortadoğu'dan defol!", "Gerçek barış işçilerle gelecek!", sloganları atıldı. Fax metninde, ABD'nin Saddam Hüseyin'in diktatör olduğunu gerekçe göstererek savaş çıkırtkanlığı yapmasının traji-komik bir durum olduğu, çünkü ABD'nin dünyanın diğer ülkelerindeki diktatörlerin hamiliğini yaptığı vurgulanarak, "Ortadoğu halklarına karşı başlatılacak bir savaşa şiddetle karşı çıkacağımız bilinmelidir ve bir an önce ABD ve İngiltere başta olmak üzere kitle imha ve nükleer silahlar imha edilmelidir. Ortadoğu'da yeni dengeler yaratmak için çıkacak savaşa destek veren bir Türkiye istemiyoruz" içerikli bir metin TBMM'ye gönderilerek eylem sona erdi.

İZMİR'den Ambar İşçileri

Çözüm Devrimde Barış Sosyalizmde!

yatan en stratejik nedenlerden birini oluşturuyor Kürt Ulusal Sorunu. Ortadoğu'daki dört sömürgeci devletin boyunduruğu altında maruz kaldığı sınıfsal ve ulusal baskılar ve bu baskılar karşısında yürüttüğü özgürlük mücadelesinin Ortadoğu'daki gerici ve emperyalist egemenlerin nüfuzuna büyük darbe vurabilecek bir devrimci dinamik olarak şekillenebilme potansiyeli taşıması, emperyalist-kapitalist sistemin bu soruna gösterdiği "özen" in nedenidir. Önceki Körfez müdahalesi sürecinde de Kürdistan'a ilişkin senaryoların ana konulardan biri olması

ve Kürt halkının kaderi üzerinde yapılan ve kirli hesapların ve sergilenen kanlı oyunların gündemden bir an olsun inmemesi bunun en somut göstergesidir. Hatırlanacağı gibi, Körfez Savaşı'nın ardından, emperyalizm ve sömürgeci bölge ülkeleriyle işbirliği halindeki, feodal-aşiretsel çıkarların temsilcileri KDP ve YNK'nın ihaneti o dönem için yeni bir boyut kazanmış ve bu ihanetin faturasını başta Güney Kürdistan halkı olmak üzere tüm Kürt halkı ödemişti. Asıl olarak ABD'nin Kürt Ulusal Hareketi'ni kontrol altına alma hedefi üzerinden Güney Kürdistan'da kukla bir Kürt devleti kurulmuş, ancak durmak bir yana, katlanarak artan baskılar ve katliamlar, emperyalist güçler ve bölgedeki sömürgeci devletlere dayanarak (onlarla işbirliği halinde) ulusal özgürlüğün kazanılamayacağını göstermişti.

Emperyalist hesapların ürünü olan bu sözde Kürt Devleti, efendilerinin biçtiği rolü yerine getiremeyerek, nesnel olarak PKK'nın devrimci bir alternatif olarak Güney'de de öne çıkmasını kolaylaştıran bir zaafiyet alanına dönüştürdü. T.C.'nin bu bölgeye defalarca saldırması ve bu sınır ötesi operasyonların fiyaskoyla sonuçlanmasıysa bu zaafiyetin somut bir göstergesi olarak karşımızdadır. Sözü edilen tarihten itibaren, bu alandaki devrimci alternatif olarak PKK'nın Kuzey ve Güney Kürdistan'ı tek bir mücadele alanı olarak ele almasıyla girdiği atılımın yanı sıra, bu iki bölge emperyalistler tarafından da tek bir "paket proje" etrafında ele alınmaya başlandı. "Tampon bölge" planları sahneye çıktı. ABD ve onun desteğiyle T.C.'nin önüne koyduğu bu plan, diğer emperyalist odaklar nezdinde geniş tepki topladı ve belirsiz bir süre için rafa

kaldırılmıştı.

Her Alandan Kuşatma Girişimi

Bu plan ABD ve onun Ortadoğu'daki çıkarlarının "yılmaz bekçisi" T.C. tarafından her vesileyle açık ya da örtülü bir biçimde uygulamaya sokulmaya çalışılıyor. T.S.K.'nin tampon bölge planı doğrultusunda 8 Şubat'ta, 7 bin komando ve yüzlerce askeri araçla Güney Kürdistan'ın 15 kilometre kadar içlerine girmesine bu kez de "olası ABD-Irak savaşında yaşanabilecek göç" gerekçe gösterildi. Sağlık ya da gıda konusunda, göstermelik çadırlar dışında hangi hazırlıklar yapılmıştır? Sınırı gazetecilere yasaklayarak, yapacağı "insani yardım"ın duyurulmasını mı istememektedir? Yoksa bu da bir süre sonra, 7 bin komandonun "kontrolden çıkarak" gerçekleştirdikleri "münferit" bir olay olarak mı açıklanacaktır? İşte ilk anda akla gelen ve yanıt bekleyen sorular...

T.C.'nin Güney Kürdistan'daki askeri varlığını süreklileştirme amacı ve bu bölgedeki katliamlarının üzerini örtme çabası boşunadır. Safını ABD emperyalizminin yanında belirleyen ve kanlı tarihine yaraşır biçimde hareket eden, halkların katili T.C.'nin ürettiği gerekçeler artık inandırıcılığını tümünden yitirmiştir.

Bölgedeki askeri varlığını sürekli kılma amacıyla hareket eden T.C., buradaki Türkmenler arasında yoğun bir örgütlenme çalışmasıyla kin ve nefreti besleyerek bu kesimin silahlandırılmasına girmektedir. T.C., Türkmen kartını oynayarak, hem yaptığı resmi açıklamada Türkmenler'in güvenliğini sağlamak üzere tedbir planı uygulayacağını vurgulayarak işgalin süreklileşmesi için zemin oluşturmaya çalışıyor, hem de bu kesime bir tür tetikçi işlevi biçiyor.

Güney Kürdistan'a yönelik bu operasyonlarla paralel, içeride de, ulusal hareketi denetim altına almaya yönelik saldırılar yoğunlaşıyor. PKK savaşçısı Adnan Şeker'in cenazesinden sonra gözüktüğü alandan HADEP İstanbul İl Yöneticisi Delal Eren'in gözaltı süresince cinsel taciz ve kaba dayığa maruz kalması; HADEP Genel Merkez, Ankara İl ve İlçe merkezlerinin basılması; Genel Başkan Murat Bozlak ve 6 parti yöneticisinin gözaltına alınması ve "bölücü örgütün özel görevlisi oldukları" iddia edilerek tutuklanmaları; Fatih'te bir eve yapılan baskında PKK'lı oldukları gerekçesiyle Gülistan Özdemir ve Hamdin Salgın'ın infaz edilmeleri; nihayetinde HADEP'te insan hakları eğitimi verdiği gerekçesiyle İHD Genel Sekreteri Nazmi Gür ve sendikalar konusunda eğitim verdiği gerekçesiyle KESK yöneticisi Tayfun İşçi'nin gözaltına alınmaları, boyutlanan saldırıların ve en ufak muhalefete dahi tahammülsüzlüğün ifadesidir. Tüm bunlar, Yılmaz tarafından

"hukuk yılı" olarak ilan edilen 1998 yılının ilk ayında, (İHD raporuna yansıdığı kadarıyla) 7 faili meçhul, 4228 gözaltı ve 15 yayına getirilen toplam ya da yasaklama çerçevesinde gelişen genel saldırıların bir parçası, devamıdır. HADEP'e yönelik saldırılarda güdülen amaç, bu partinin içine saplanmış olduğu pasif konumu süreklileştirmek ve bugün Kürtlerin özgürlük mücadelesinde tuttuğu yerden de geriye çekmektir. HADEP nezninde etkisizleştirilmek ve denetim altına alınmak istenen, aslen, Kürt halkının mücadelesidir. İşçi-emekçilere ve kardeş Kürt halkına yönelik bu cephedeki saldırılar gelişebilecek kitle hareketinin şimdiden önünün kesilmesi yönündeki ihtiyacı ifadesidir.

Tıkanıklıklar, Çözüm Arayışları ve Gerçek Çözüm

Kuzey'de yıllardır bir çıkmazın içinde olan T.C., Güney'i de hedef aldığı son saldırılarıyla bu çıkmazdan kurtulmayı hedeflerken, daha büyük bir çıkmazın içinde bulmuştu kendini. Kriz derinleşirken bir yandan saldırıların şiddeti artmakta, bir yandan da çözümsüzlüğün getirdiği sözde "siyasal çözüm" cümler prim toplamaktadır. Bu kervana son olarak CHP lideri Baykal katılmıştır. "Türkiye'nin 'Güneydoğulu' kadınlar önünde özür dilemesini" isteyerek ve "bölgede artık barış"ın denenmesi gerektiğini" ifade ederek...

Yıllardır, Kuzey'de işinin bitirildiği iddia edilen PKK'nın, bugün de bölgede üzerinden atlanamayacak bir "realite" olma konumu şüphe götürmez. Ancak esas olarak bölgedeki sömürgeci devletlere yönelik mücadelede iktidar perspektifinden yoksunluk, kesin sonuç getirecek darbenin vurulmasına engel teşkil etmektedir. Abdullah Öcalan'ın bölgedeki son gelişmeler üzerine yaptığı açıklamalardaki "iktidar meselesi devrimler içinde sınırlı bir yere sahiptir" tespiti bunun teori düzeyinde dillendirilmesinden başka birşey değildir. Ulusal mücadeledeki tıkanıklık tam da bu noktada aranmalıdır.

Tıkanıklık karşısında, üzerindeki tüm ısrara ve defalarca boşa çıkmış olmasına rağmen "tüm ulusun birliği", "ortak ulusal çıkarlar" üzerinden kurgulanan en geniş cephe politikası bir kez daha çözüm olarak sunulmaktadır. KDP ile ilişkiler siyasi yöntemlerle çözümü dahi ifade edilebilmektedir. Ancak, işbirlikçilikleri ve ihanetlerini her fırsatta tescil eden KDP ve YNK'nın bu konumlarını, "T.C.'nin fazla etkisi altında kalmak"la açıklamak fazla "iyiniyetli" olacaktır. Bu konumlarının temeli, KDP ve YNK önderliklerinin ve temsilcisi oldukları sınıfların gerici niteliğinde aranmalıdır. En geniş cephe mantığıyla verilecek "taktiksel" tavizler, PKK'nın bölgede devrimci bir alternatif olma konumunu temelinden sarsacaktır. Bunu, günümüzde bölgedeki devrimci alternatif olan PKK'ya verdiğimiz

Sosyo-ekonomik yönden dünyanın en stratejik bölgelerinden biri olma özelliğini taşıyan Ortadoğu, bu özelliğini, kapitalist sistemin can damarı konumundaki hammaddelerden olan petrolün, halen en önemli kaynağı ve en karlı silah pazarı olmasından alıyor. Bir yandan bu pazar üzerindeki emperyalist rekabet, bir yandan da mevcut devrim dinamikleri bu bölgenin "istikrarsızlığını" süreklileştirmekte ve bölgeyi emperyalist-kapitalist sistemin "zayıf karnı" haline getirmektedir.

Son krizle birlikte tüm dünyanın gündemine oturan Ortadoğu'da, ABD'nin müdahalesi bu bölgedeki "istikrarsızlığı" gidermek, kendi hegemonyasını sağlamlaştırmak ve bu hegemonya karşısında ciddi bir tehlike teşkil etme potansiyeli taşıyan dinamikleri saf dışı etmek amacını güdüyor. Emperyalizmin jañdarmasının bölgedeki güç gösterileri ancak bu çerçevede anlaşılabilir. Bu güç gösterileri ister istemez, bundan önceki süreçte emperyalizmin "barışçıl müdahale"lerini ve bölgenin emekçi halklarının yazgısına dönüşen kirli savaşları ve kanlı terörü akıllara getiriyor.

Irak'ın Kuveyt'i işgali ve ABD'nin Irak'a müdahalesiyle gelişen süreçte, bölge halkları üzerindeki terör tırmandırılmış, krizin faturası bölge uluslarından işçi ve emekçilere çıkarılmıştı. Bundan önceki müdahalede kardeş Kürt halkı, emperyalizmin ve işbirlikçi egemenlerin en temel hedeflerinden biri olmuş, ancak bu oyunlar bir ölçüde boşa çıkarılmıştı.

Kürt Ulusal Sorunu Emperyalist-Kapitalist Sistem İçin Neyi İfade Ediyor?

Bölgedeki istikrarsızlığın temelinde

Emperyalizmin ablukasını dağıtacağız!

önemin ve Kürt halkına karşı sorumluluğumuzun bir gereği olarak tekrar hatırlatıyoruz. Özellikle son açıklamalardaki “KDP’nin PKK ilişkilerini siyasi yöntemlerle çözmesi gerektiği” ve “CHP’yle, özür dilediği taktirde ittifaka girilebileceği” şeklindeki açıklamaların vehameti üzerinden, bu hatırlatmayı bir zorunluluk olarak görüyoruz. Aynı zamanda bu açıklamaların, daha bir yıl önce “turnusol işlevi gören Güney savaşı” sonrası yapılan, MGK’nın ardında secdeye duranlar ve Kürtlere dayatılan imha seferlerinin açık destekçisi konumundakiler hakkındaki tespitlerle ne kadar bütünlük taşıdığı ayrı bir tartışmanın konusudur. (Bu tespitlerde HADEP’teki reformist eğilim de dahil olmak üzere, tüm reformistler ve İP-CHP gibi “sol muhalefet” sıfatını dahi hak etmeyen düzenin kuyrukçularının konumu layıkıyla teslim ediliyordu.)

Kürdistan’daki özgürlük mücadelesinin bir halk devrimi halinde gelişmesinin koşulu, bu mücadelede içte Kürt feodal-burjuva sınıflarına, dışta da başta Türk burjuvazisinin sömürgeci egemenliği ve bu egemenliği koşullayan emperyalist-kapitalist sistemi hedeflemesidir. “Siyasal çözüm” adı altında sorunun sistem içi çözümü, şimdiye kadar gerek Ortadoğu gerek tüm dünyada örnekleri kolaylıkla görülebilecek, iğreti hakların elde edilmesiyle sonuçlanan onursuz bir teslimiyetten öteye geçmeyecektir. Kürt halkının onurlu mücadelesi, “siyasal çözüm”ün dayanağı haline getirilerek eritilmemelidir.

Üzerindeki sistemli saldırılar karşısında kardeş Kürt halkının barışa olan özlemi günden güne kendini daha çok hissettirmektedir. Bu ihtiyaca yanıt verecek olan, sistem içi siyasal çözümler değil, bölgenin tüm emekçi halklarını muhatap alan devrimci açıklamalardır. Kürt halkının gerçek dostları ve düşmanları ortadadır. Düzenin işçi sınıfı ve kardeş Kürt halkına yönelik kanlı saldırılarının ortağı olarak CHP, analarımızın öfkesinin boğacağı katillerin arasında yerini alacaktır. Gerçek çözüm devrimdir, savaşıların sona erdirilmesi ve uluslar arasında barış ve kardeşlik ancak “doğrudan ve ivedi bir devrim çağrısı” eşliğinde anlam kazanır. Gerçek müttefik toplumsal kurtulaşa soyunan ve parti silahını kuşanarak devrimci bir önderlik altında mücadelesini yükseltecek olan Türkiye İşçi Sınıfıdır. Seçim, “sosyalizmle düzenin yasalarına boyun eğme arasındadır, devrimci savaşım emperyalizme köleliğin arasındadır” (Lenin). Bunun, tarihte hiçbir zaman olmadığı gibi, bugün de bir ortası, “orta yolu” yoktur.

**İşçi Sınıfı Birlik,
Halklar Kardeş Olacak!
Düzeni Döktüğü Kanda
Boğacağız!**

Türk sermaye devletinin kendi sınırları içinde ne işler çevirdiği kimsenin reddedemeyeceği bir şekilde teşhir olmuştur. Sermaye sınıfının çıkarlarını korumakla yükümlü olan Türk devleti artık öyle bir noktaya gelmiştir ki, varlığının yegane temeli uyuşturucu ticareti, adam kaçırmaya, işkence ve infazlardır. Özellikle Susurluk kazasından sonra daha somut olarak, hangi cinayetlerin kime işletildiğine kadar, ayrıntılarıyla açığa çıkan gerçek, devletin bugün, bekasını işkencecilere, katillere adam kaçırmaya, uyuşturucu ticaretine bağladığıdır. Sermaye devleti emekçi kitlelerin mücadelesini bastırabilmek ve ona öncülük yapacak güçleri imha edebilmek için kontr-gerillayı kullanmaktadır. Bugüne kadar gerçekleştirilen bir çok katliamın katillerinin kimlikleri gözler önüne serilmiştir. Hep aranıyor ama bulunamıyor denilen katillerin karakollarda, orduvelelerinde yatıp kalktıkları, bizzat subaylar tarafından yetiştirildikleri, polis ve MİT tarafından düzenlenen eylemleri gerçekleştirdikleri açığa çıktı.

Kendi ülkesinde bunları yapan bir devletin başka ülkelerde neler yapabileceği de ortadadır. Bunun en açık örneği Azerbaycan’daki darbe girişimidir. Türk sermayesinin çıkarları doğrultusunda Azerbaycan halkının geleceği ile oynanılmıştı. Türkiye sınırları içerisinde çıkarlarını korumak için darbe yapmaya alışık olan Türk sermayesi bu sefer de Azerbaycan’da bir darbe girişiminde bulunmuş Aliyev’i yönetimden uzaklaştırmaya çalışmıştı. Türk istihbarat birimlerinden Korkut Eken, İbrahim Şahin ve bunların dışında özel tim elemanları, Özel Harp Dairesi görevlileri, başka bir ülkede kimin devlet başkanı olacağını kararlaştırıp diğerini devirmek için faaliyet yürütmüşlerdir. Buradan gönderilen üst düzey askeri elemanlar ve istihbaratçılar Azerbaycan’a silah ve cephane taşımışlar, bu ülkedeki kontra örgütü olan OMON birliklerini eğitmişler ve darbe girişimine öncülük etmişlerdir.

Türk devletinin yönlendirmesiyle girişilen darbe denemesi Azerbaycan’da kanlı bir şekilde bastırıldı. 400 kadar OMON’cu öldürüldü, MİT görevlileri apar topar Azerbaycan’dan kaçırıldı ve T.C.’nin bir macerası da böylece son buldu. Şimdilerde ise bu girişim kabul edilmemektedir, Türk devletinin olayla bir ilgisinin olmadığı iddia edilmekte. Geçmişte ise bu darbe girişiminden sonra Azerbaycan Devlet Başkanı’ndan özür dilenmek zorunda kalınmış olay kapatılmıştı. Susurluk raporu ile olay bir daha gündeme geldiğinde Cumhurbaşkanı Türk devletinin konuyla ilgisinin olmadığını, tersine darbeyi engellemeye çalıştığını, kandisinin resmi olarak konuşturduğunu belirtiyor. Ama yine resmi olarak hazırlanan Raporda tam tersi belirtiliyor.

Azerbaycan’daki başarısız darbe girişimi TC’yi kendi emperyalist çıkarları doğrultusunda komşu ülkelerin devletlerini yıkmaya, komşu halkların işlerine karışmaya yönelik terörist faaliyetler yürütmekten alıkoymadı. Azerbaycan macerasını Suriye’deki terörist faaliyetler izledi. MİT elemanları, “yurtta ve cihanda sulh” sağlamakla görevli Türk Ordusu’nun subayları görev alanlarını genişletip Suriye sınırları içerisinde de köy baskınlarına, adam öldürmeye, insan kaçırmaya, işkenceli sorgular yapmaya, bombalama faaliyetlerine başlandı. Düzen düne kadar devlet sırrı diye gizlenen bu

terör faaliyetleri artık gizlenemez bir hal almış bulunmakta. Bizzat bu kontra faaliyetlerine katılanların yaptıkları itiraflar sonucunda JITEM tarafından kurulan özel timlerin bu ülkede sürekli bulunduğu, bu timler tarafından sadece bir eylemde 250 köylünün öldürüldüğü köy baskınlarının düzenlendiği, sivillerin de öldürüldüğü bombalama eylemlerinin gerçekleştirildiği açığa çıktı. Baskınlarda, infaz timi elemanları gerilla kıyafeti giyerek yöre halkı ve o ülkenin devleti gerillalara karşı kışkırtılmaya çalışıldı. Ayrıca köy baskınlarının yanında karakollar da basıldı fakat bu baskınları kimler tarafından gerçekleştirildiği çok gizli tutulduğu için baskınları kimin gerçekleştirdiğini anlayamayan Suriye daha çok İsrail istihbarat örgütlerinden ve ordusundan kuşkulandı. Eylemler JITEM üst düzey yetkilileri ve MİT tarafından ortaklaşa planlanıp korucular, itirafçılar, JITEM subayları ve MİT elemanları tarafından oluşan it sürüsü tarafından gerçekleştirildi. Eylemlerde aynı Ortadoğu’da olduğu gibi öldürülenlerin altın, gümüş, para gibi değerli eşyaları ganimet olarak paylaşıldı. Tabii bu katillerin ganimetleri sadece bununla sınırlı kalmıyor. Asıl gelir kaynağı ise trilyonları bulan maaşlar ve kelle primleri oluşturuyor. Bu paraların aktarımının bir kısmı resmi yazışmalara bile konu olabilmış, fakat büyük bir bölümü ise eylemlerin kendileri gibi örtülü.

Bunların yanında Türkiye’nin CIA ve MOSSAD ile birlikte bu ülkede karışıklıklar yaratmak için uğraştığı da açığa çıktı. KDP ve Müslüman Kardeşler örgütleri kullanılarak ülkede ayaklanmalar yaratmak için Türkiye’de toplantılar düzenlendiği, yüzlerce MİT görevlisini ve TSK subayını bu amaçla Suriye’ye gönderdiği, sahte Suriye parası basıp piyasaya sürdükleri, Suriye hükümetini düşürmek ve zayıflatmak için eylemler planladığı, çeşitli bombalama eylemleri gerçekleştirildiği ortaya çıktı. Özellikle Afganistan’da eğitim gören, Bosna’da savaşan Müslüman Kardeşler örgütü bu eylemler için kullanıldı ve KDP ile birlikte işbirliğine girildi. Bu eylemlerle ilgili olarak bazı Türk istihbaratçıları yakalandı ve bir kısmı Türkiye’nin girişimleri ile iade edildi. Ayrıca Türk ajanlarının Suriye’deki su havzaları hakkında, Türkiye’den akarsuların kesilmesi durumunda doğacak sonuçlar hakkında istihbarat topladıkları öğrenildi. Bu ajanların 50’e yakını Suriye istihbarat örgütü El Muhaberat tarafından yakalanmış ve tutuklanmış durumda. Bu faaliyetlerin organizasyonu için yine trilyonlarca paranın harcandı.

Yıllardır sınırları içerisindeki halklara yoksulluk ve zulümden başka bir şey vermemiş olan TC artık başka halklara da zulmetmeye başlamış bulunmakta. Gerçi bu konuda ilk deneyimini Kore’de yaşamıştı. Fakat bugün Kore’den farklı olarak bu faaliyetlerin bizzat örgütleyicisi durumunda. Tabii ki yine CIA bilgisi ve onayı dahilinde.

Türkiye’nin yürüttüğü bu faaliyetler tümüyle emperyalist emeller içermektedir. Azerbaycan ve Suriye halklarının çıkarlarına karşıdır. Türk sermayesinin Balkanlar’daki ve Ortadoğu’daki planları çerçevesinde gerçekleştirilen terörist eylemlerdir. Türkiye emekçi sınıflarının çıkarlarıyla hiçbir ilgisi yoktur, ortada bir ortak çıkar yoktur, zaten işçilerle emperyalist emeller birbirine taban tabana zıttır. Operasyonlarla gerçekleştirilmek

istenen Azerbaycan’da Türkiye yanlısı bir hükümet kurmak, bu sayede Rusya’ya karşı durabilmek ve Bakü petrollerinde söz sahibi olabilmektir. Suriye’de ise hükümeti zayıflatmak veya düşürmek, böylece bir yandan su sorunu gibi iki ülke arasındaki anlaşmazlıklarda Türk sermayesinin çıkarları doğrultusunda çözümler geliştirmek, bir yandan da tüm Ortadoğu’da emperyalist etkinliklerin önünü açmak. Kısacası başka ulusların siyasal bağımsızlıklarını ellerinden almak ve bu sayede emperyalistlerle işbirliği ve onların denetimleri altında, kasalarını Türkiye işçi sınıfının yarattığı değerlerin yanında bu ulusların işçilerinin yarattığı değerlerle de doldurmak amaçlanmaktadır.

Fakat hemen belirtelim ki bu faaliyetler sadece bu halklara zarar vermemekte aynı zamanda Türk ve Kürt halklarının da çıkarlarını zedelemektedir. Bu operasyonlardan Türkiye halklarının hiçbir çıkarı yoktur. Tam tersine bu faaliyetlerle kapitalistler ve onların baskı aygıtları güçlenmekte, Türkiye işçi sınıfının düşmanı Türk sermayesi ve onun arkasındaki ABD emperyalizmi karlı çıkmaktadır. Komşu ülkelerde terörist faaliyet yürüten bu kontra-gerilla elemanları aynı zamanda ülke içerisinde de yargısız infazlar gerçekleştirmekte, adam kaçırmakta, gazeteleri partileri bombalamakta, işkence yapmakta, köy basmaktadır. Amaçları aynıdır; ulusal ve uluslararası düzlemde sermaye sınıfının çıkarlarını korumak, yani içeride işçi ve emekçilere karşı ve Kürt halkına karşı, dışarıda diğer uluslardan işçi ve emekçilerle karşı. Türkiye işçi sınıfının yeri ise bellidir. Bu savaşta temel bir taraftır, hem de son sözü söyleyecek taraftır. Bütün ülkelerin işçilerinin yanında Türkiye burjuvazisi de dahil olmak üzere bütün ülkelerin burjuvalarına karşı taraftır.

Bir de değirmenin suyunun nereden geldiği sorunu vardır. Bu tür faaliyetler trilyonlarca para gerektirir. Zaten bu ortada, temel sorun bu paranın kaynağıdır. Aslında paranın nereden geldiği de ortadadır. Lüks otellerde tabak kırmak, trilyonluk antika arabalardan kolleksiyon yapmak için, villalar zinciri kurmak, yabancı ülkelerde tatil yapmak için nereden para bulunuyorsa yine aynı kaynaktan karşılanıyor bu terör eylemlerinin finansmanı. Yani sermaye her zaman yaptığı gibi yine kendi çıkarları için emekçilerden fiziki zorla (vergiler) veya ekonimik zorla (yaşamak istiyorsan asgari ücrete çalışırsın) gasp ettiği değerleri kullanıyor. İşçilerin alınteri ve kanlarıyla yarattığı değerlerle ordular besleniyor, kontra örgütleri kuruluyor. Sonra da bu örgütler yine sınıfa karşı kullanıyor.

İşçi sınıfının önündeki görev bellidir. Bu sömürü çarkına dur demelidir. Kendi yarattığı değerler kendisine ve diğer ulusların emekçilerine karşı kullanılmaktadır. Araplar ve Azeriler Türk ve Kürt halklarının kardeşidir. Bu ulusların birbirinden alıp veremediği hiçbir şey yoktur. Sermaye sınıfı bu halkları birbirine düşürerek kendi karı arttırmakta, bu halklara ise ölüm düşmekte. Bu emperyalist niyetlerle gerçekleştirilen terörist faaliyetleri Türkiye işçi sınıfı yakından tanımaktadır, 77 1 Mayıs’ından tanımaktadır. Şimdi benzer faaliyetleri yine CIA’nın denetiminde Türk sermayesi farklı ülkelerde yürütmektedir. Türkiye işçi sınıfı bu katliamlara dur demeli, kendi çıkarları ve Ortadoğu’daki tüm halklar için sermaye sınıfını iktidardan aşağı etmelidir.

Susurluk'taki devletin 'yeni' itirafları:

Katledenler kaybedecek!

Sermaye devletin "süper" savcısı Kutlu Savaş'ın hazırladığı rapor, gerçekte orduyu temize çıkarma ve çete ilişkilerini gizleme, "devleti korumak" adına, devlet tarafından düzenlenen "1000 operasyon"a, belirli şerhlerin dışında bir meşruluk temeli kazandırma işlevini gördü. Bunun böyle olduğunu, raporun açıklanmasından sonraki dönem bizzat devlet aygıtının faşist organları tarafından büyük bir meşruiyet içerisinde gerçekleştirilen yeni operasyonlar yeterince ortaya koymaktadır.

Bilindiği gibi Susurluk Raporu kamuoyunda yıpranmış devlet aygıtını aklamak ve muhalif güçler üzerindeki devlet terörünü kanıksatmak için kullanılmaya çalışıldı. Büyük bir propagandayla sunulan bu rapor üzerine tartışmalar bugün bile gündemini kaybetmedi. Özellikle 'devlet sırrı' kapsamına girdiği gerekçesiyle kamuoyundan gizlenen birkaç sayfa üzerine yapılan yorumlar zaman zaman bıktırıcı boyutlara ulaştı. Bu sayfaların açıklanması halinde birçok insanın öleceğine varana dek çeşitli demagojiler kullanıldı.

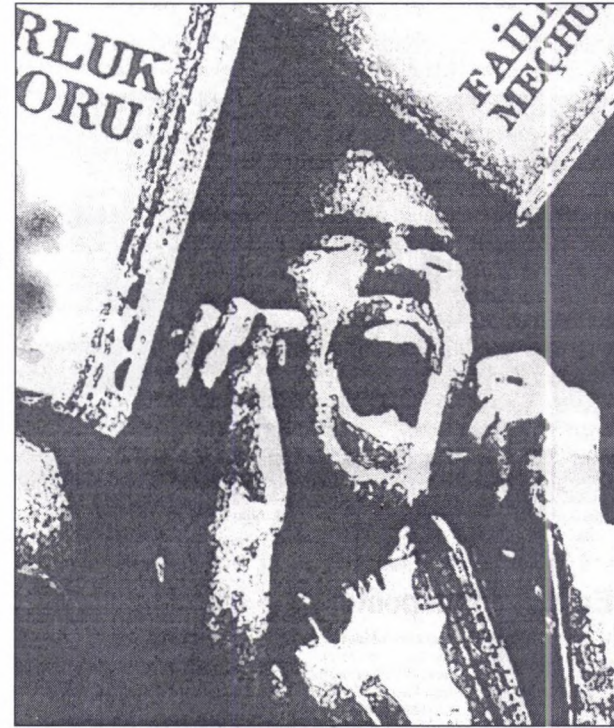
Geçtiğimiz hafta Emniyet Genel

Müdürlüğü İstihbarat Dairesi eski Başkan Yardımcısı Hanefi Avcı, devlet sırlarını açıkladığı gerekçesiyle tutuklanarak cezaevine gönderildi. Bilindiği üzere Hanefi Avcı, Gazi Katliamı'nın provokatörünün devlet olduğu, çetelerden MİT'in haberi olduğu, MİT'in ve Emniyet'in yanısıra JİTEM'in de bu ilişkilerin içerisinde olduğu, Tuğgeneral Veli Küçük'ün JİTEM'in başı olduğu gibi bilgileri bir TV programında açıklamış ve bu yüzden hakkında soruşturma açılmıştı.

Hanefi Avcı'nın cezaevine gönderildiği gün raporun devlet sırrı kapsamına giren kısmında bulunan bazı bilgiler basına yansıdı. Susurluk Raporu'nun gizlenen fakat yeni ortaya çıkan 76. sayfası ise JİTEM'le ilgiliydi. Bu sayfada itirafçı İbrahim Babat'ın ifadelerine dayanarak "JİTEM çatısı altında illegal bir oluşuma gidildiği" iddia ediliyordu. Babat'ın ifadelerinde açık açık faili meçhul cinayetlerden ve bunun bir yöntem olarak bizzat kullanıldığından bahsedilmekteydi. Ayrıca raporun bu kısmında daha önce Teoman Koman tarafından korunan Giresun Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Veli Küçük'ün JİTEM'in

başısı olduğu da itiraf ediliyor. Bildiğimiz gibi, daha önce gene Hanefi Avcı tarafından, Tuğgeneral Veli Küçük'ün Susurluk'un askeri ayağı olduğu iddia edilmişti.

Raporun açıklanmayan 74. sayfasında da daha önce çatışma ve iç çekişmelerde öldüğü iddia edilen 8 gazetecinin çete devleti tarafından öldürüldüğü itiraf ediliyordu. Gerçi raporun kamuoyuna da açıklanan bölümünde devlet çetesi tarafından öldürülen gazetecilerden bahsedilmekteydi. Ancak 2000'e Doğru, Özgür Gündem, Özgür Ülke, Yeni Ülke, Yeni Politika gazete ve dergilerinde çalışan ve sayıları otuzu aşkın gazeteciden sadece Musa Anter'in adı geçmekteydi. Raporun daha önce açıklanmayan 74. sayfasında, İzzet Kezer, Hafız Akdemir, Yahya Orhan, Cengiz Altun, Çetin Ababay ve Burhan Karadeniz'in (Yeni Ülke

muhabiri olan Burhan Karadeniz uğradığı silahlı saldırı sonucunda felç oldu, fakat raporda öldürülen gazeteciler arasında geçiyor) devlet tarafından 'OHAL Bölgesi'nde faili meçhul cinayetler kapsamında öldürüldüğü belirtiliyordu. Bunların yanında öldürülen gazetecilerin ortak özelliği olarak "belirgin bir kimliğe sahip olmaları" gösteriliyordu. Aynı şekilde katledilen ve kaybedilen ve açıklananın üç katı sayıdaki gazeteciden ise henüz bahsedilmiyor. Olayların gerçekleştiği günlerdeki sermaye sözcüsü Süleyman Demirel'in "Bunlar gazeteci falan değil, militandır" şeklinde açıklamalar yapması ve öldürülmeleri halen faili meçhul niteliğinde olan gazetecilerin aynı 'belirgin kimliğe' sahip olmaları düşünüldüğünde failin bir kez daha çete devleti olduğunun raporlarda yazılmasına gerek bile yoktur.

Sermaye devletin kendi kirli icraat ve ilişkilerini gölgelemek ve tüm suçları birtakım gözden çıkardığı kişilerle açıklamaya çalışan raporunda geçen kişilerin de 'belirgin bir kimliğe' sahip oldukları açıktır. Gerek yetkili ağızlardan açıklanan, gerekse raporla suçları sabit olan bu isimleri kazıdığımızda altından sermayenin çete devleti çıkmaktadır. MİT'yle, Emniyet'yle, JİTEM'yle, Özel Tim'yle tam bir kontr-gerilla cumhuriyeti haline gelmiş olan sermaye devleti.

Aslına bakarsak, sermayenin sözcüleri tarafından hazırlanan bu raporun açıklanan veya açıklanmayan sayfalarında yazanlar işçi sınıfı ve emekçiler çok fazla bir anlam ifade etmiyor. Çünkü sermayenin terör cumhuriyetinin tüm suçları işçi sınıfının hafızasına silinemeyecek bir şekilde kazınmıştır. İşçi sınıfı ve emekçiler hafızalarında gizli olan 'rapor'u zamanı gelince yalnızca açıklamayacak, sermaye devletinden tüm suçlarının hesabını da soracaktır.

Susurluk'un Hesabını Emekçiler Soracak!

RP Kapatıldı, FP Düzenin Sadık Koruyucusu Olacak!

RP'nin çürümüş düzen ile entegrasyonunu tamamlaması için kapatılması operasyonu, Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli kararı açıklaması ile son buldu. Böylece MGK, "laiklik" operasyonunun son adımı olarak "şeriat"ı "bağımsız yargı" aracılığı ile cezalandırmış oldu.

Gerekçeli kararda, Erbakan'ın "kanlı mı kansız mı" demeci, çok hukuklu sistem ile ilgili demeçleri, "hak nizamı"nın getirileceğini belirten konuşmaları, tarikat şeyhlerine Başbakanlık Konutu'nda yemek vermesi, türban ile ilgili demeçlerinin eylemlerin önünü açmış olması, ayrıca RP yöneticilerinin "Bütün kesimler islami düzene geçene kadar savaş bitmeyecektir!", "Çok kan dökülecek, fıstık gibi olacak!" gibi demeçleri, "Laiklere zorla şeriat enjekte edeceğiz!" diyen Sincan eski belediye başkanı Bekir Yıldız'ı cezaevinde Şevket Kazan'ın ziyareti, "RP'nin laik düzene karşı cihat ilan eden bir parçtı olduğu" vb. türünden konuşmalar RP'nin kapatılmasının gerekçeleri olarak gösterildi. Necmettin Erbakan ile 5 RP'linin milletvekillikleri düşürülürken, seçimlerde bağımsız aday olabilmeleri konusundaki karar YSK'ya bırakıldı. N. Erbakan, Ş. Yılmaz, H. İ. Çelik, H. H. Ceylan hakkındaki fezlekeler işleme sokulurken, davalar sıraya girdi. Ş. Yılmaz için idam istemi gündemde. Tüm bunların tek nedeninin ise RP tabanındaki sivri uçları sindirmek, yıldırma ve etkisizleştirmek; bu yolla yeni FP'yi düzene tam olarak bağlamak olduğu açık. Zaten gerek Erbakan, gerekse RP'nin diğer yöneticileri farklı bir yönelim içinde değil. Yeni dönemde söylemde insan hakları, düşünce özgürlüğü, demokrasinin öne çıkacağı,

ekonomide liberalizmi savunacak, ideoloji değil "kitle" partisi olacak, AB'ye karşı çıkmayan "gerçekçi" bir partiyi oluşturmak hedefleniyor. RP içindeki genç "yenilikçi" kanat, geçmişteki birçok uygulamanın (Susurluk'un üstünün örtülmesi, DEP'in kapatılmasına onay verilmesi...) hata olduğunu söyleyerek, adil düzeni rafa kaldırdıklarını, liberal ekonomiyi savunacaklarını ... söyleyerek sermayeye mesaj veriyor. RP'nin vitrinini değiştirmek ve "kitle" partisi olmak için, Cem Boyner, TUSİAD, MÜSİAD ve baro başkanlarını, Şarık Tara, Sakıp Sabancı, Ertuğrul Günay, Ayhan Şahenk, Nurettin Çarmıklı gibi sermaye temsilcilerini, Mehmet Barlas, Canan Barlas, Cengiz Çandar, Ali Bayramoğlu, Nazlı Ilıcak, Ahmet Altan, Fehmi Kuru gibi "her tipten" burjuva medya kalemlerini, Gülay Pınarbaşı, Nuri Sesigözel, Ahmet Özhan gibi medyaticil isimleri gündemine alan yeni RP (FP), sistemle "savaşmak" yerine sistemle "uyuşma"yı seçtiğini tüm hamleleri ile ortaya koyuyor. FP'nin (veya ismi ne olursa olsun yeni RP'nin) "kitle" partisi olmaktan anladığının sermayenin politikalarının yürütülmesi, işçilere emekçilere saldırının boyutlandırılması, sefaletin ve gelir dağılımındaki uçurumların büyüülmesine destek olunması olduğu anlaşılıyor. Zaten islamcı gericilikten de bunun dışında birşey beklenemezdi, RP gibi FP de bir düzen partisi olarak, işçi-emekçilere saldırıların partisi olarak kendini yapılandırarak; tek farkla: FP bunu çok daha açık biçimde yapacak, sivri uçlarını tırpanlayarak sermaye düzeni ile tam olarak örtüşecek, onun politikalarının açık bir taşıyıcısı olacak, yani o da bir MGK-TUSİAD partisi

olacak.

Erbakan'ın yeni parti olarak işaret ettiği Fazilet Partisi'ne toplu geçişler başlarken, kapatılma riskine karşı ikinci bir partinin kurulması da gündemde. Meclis'te grup oluşturan FP, RP'nin sahip olduğu birçok olaktan yararlanabilecek. (Komisyonlarda üye sayısı daha az da olsa) Ancak RP'nin mal varlığı Hazine'ye devredildi. FP'nin örgütlenmesinin Erbakan tarafından Grup Başkanvekilliği için önerilen Recai Kutan tarafından yürütülmesi bekleniyor.

FP tıpkı RP gibi sömürü çarklarını daha hızlı döndürmek için diğer düzen partileri ile yarışacak, işçi-emekçilere yaydığı sahte umutların üzerinde kanlı iktidarlarını yaşatmak için çalışacak, MGK-TUSİAD'dan afetin almak için işçileri ve emekçileri daha fazla, hep daha fazla ezecektir. Sosyal şovenist Ecevit, "RP'nin kökünü kazımak yetmez, yoksulluğun ve adaletsizliğin de kökünü kazımak gerekir" diye buyurmuş. Evet, yoksulluğun ve adaletsizliğin kökünü kazımak gerek, ancak kapitalizmin yoksulluğa ve adaletsizliğe bulabileceği çözüm yoktur, kapitalizm kendi doğası gereği yoksulluk ve adaletsizlik üretir. Yoksulluğun ve adaletsizliğin kökünü kazıyacak tek düzen sosyalizmdir, bunu ise işçi sınıfının ve ezilen sınıfların işçilerin komünist partisi öncülüğünde gerçekleştireceği sosyalist devrim sağlayacaktır. İşçiler-emekçiler düzeni yaşatmaya mecbur doğan FP'ye kanmamalı, MGK-TUSİAD partilerine ve sermaye iktidarına karşı kurulma aşamasındaki işçi sınıfının komünist partisinde birleşik emek cephesini oluşturmalıdır.

Kahrolsun MGK-TUSİAD Partileri!

Susurluk sermaye devletidir Boyun eğme, mücadele et!

Susurluk kazasının ardından yükselen kitlesel protesto eylemleri, çeteleşmiş devleti biraz olsun geriletir gibi olmuştur. Ne var ki, yükselen kitle hareketi devrimci bir kanala akıtılmadığı oranda geri düşmeye başladı ve giderek de sönümlendi. Yani devrimci hareket sistem aleyhine bu gelişmeyi yeterince kullanamadı. Tersine sistem, aleyhine olan bir gelişmeyi lehine çevirmenin olanaklarını yarattı. Temellerini sarsabilecek bir durumdan, kendini tahkimin olanaklarını yarattı.

Bu tahkim, az buçuk gerileyen devlet terörünün yeniden tırmandırılmasının da zemini oldu. Saldırganlığını sadece içte değil, ilk fırsatını bulduğunda dışta da uygulayacağını Körfez kriziyle bir kez daha kanıtladı. Emperyalizme köleliğini, Ortadoğu halklarına yönelik saldırganlığa katılarak bir kez daha kanıtladı. Irak'a ABD'den önce girdi. Krizi Kürt halkına karşı terörünü tırmandırmanın da bir vesilesi yaptı.

Bu aynı süreç, içte hem Kürt hareketine ve hem de devrimci harekete karşı devlet terörünün hızla tırmandırılmasına tanık oldu. Bir

yandan Güney Kürdistan'da askeri yığınakla gövde gösterisi yapıp, Güney Kürtleri'ne de gözdağı vermeye çalışırken, diğer yandan HADEP'e yönelik saldırılarla kendi hukukunu da ayaklar altına almaktan çekinmedi. Yasal bir partinin yöneticilerini tutuklama gerekçeleri kargaları bile güldürecek saçmalıkta olmasına rağmen, yeri geldiğinde hukuk devleti adına muhalefet tahtına çıkan burjuva liberallerinden tek ses çıkmadı.

Devlet terörü salt yasal bir partiye yönelik hukuk terörüyle sınırlı olmadı. Yargısız infazlar en iğrenç biçimiyle yeniden hızlandırıldı. Üstelik şimdi, hazır her şey açığa da çıkmışken, iyice pervasız davranabiliyorlar. Bir legal gazetenin temsilcisini (Kurtuluş-Adana), 15 yaşında bir konfeksiyon işçisi kız çocuğunu (İstanbul) pervasızca katletmekten çekinmiyorlar. Bir yanlışlık açıklamasına bile ihtiyaç duymuyorlar. Çünkü Susurluk'tan sonra artık kimsenin böyle açıklamalara inanmayacağını biliyorlar.

Geçen haftalarda gerçekleşen bu terör olaylarına her gün yenileri ekleniyor. Her gün çoğalarak

saldırıları sürüyor.

Geçen sayımızda yer alan olaylardan biri, Ankara'da gazetemizin okuru bir işçi (Necip Ercan) nin kaçırılarak ajanlığa zorlanmasıydı. Geçtiğimiz hafta boyunca saldırılar sürüp gitti.

Adana'da Radyo Arkadaş sudan gerekçelerle kapatıldı. Kuşkusuz sistemin Adana temsilcilerini rahatsız eden, Arkadaş'ın 3 yıl boyunca ezilenlerin sesini duyurma çabasıdır. Ulusal ve devrimci muhalefete yönelik devlet terörünün temel amacı da zaten ezilenlerin mücadelesini bastırmaktır.

Saldırıların hedefi olan bir başka demokratik kurum ise İHD oldu. Daha önce Diyarbakır ve Urfa şubeleri kapatılmış olan derneğin Balıkesir

Şubesi de, yasak yayın gibi abes bir gerekçe ile bir ay süreyle kapatıldı.

Demokratik kurumlara bile böylesine tahammülsüz olan sistemin devrimci kurumlara nasıl davranacağı ise açıktır. Devrimci basın bürolarının baskına uğrayıp yağmalanmadığı gün yok gibidir. Çoğu ilde bu baskınlar "haftalık olağan kontrol" olarak lanse edilmeye, insanlar buna alıştırmaya çalışılıyor. Ve bu "olağan" kontrol, hakaret ve küfürler eşliğinde, büroların yağmalanması, yayınlara el koyma vb. saldırılar eşliğinde yapılıyor. Açık da olsa devrimci faaliyet burjuva yasallığına sığmazken, burjuvazinin kendi yasalarını dahi tanımadığı, ayaklar altına almaktan çekinmediği bu tür uygulamalar kesinlikle "olağan" görülmemeli, en sert biçimde yanıtlanarak püskürtülmelidir. Aksi, kazanılmış mevzilerin terkedilmesi olacaktır. Devrimin mevzilerini korumak, tüm devrimciler için onur sorunu kabul edilmeli ve bunun için bedel ödemekten çekinilmemelidir. Çünkü o mevziler kolay kazanılmamıştır. O mevzilerde onlarca-yüzlerce devrimcinin, onlarca yıllık emeği, bedeli, hatta Kurtuluş Adana temsilcisinin katledilmesi örneğinde olduğu gibi, kanı vardır.

Aynı süreçte terörün yoğunlaştırıldığı alanlardan biri de, sermayenin tarihi düşmanı olan işçi sınıfı hareketiydi. Polis-jandarma terörüyle direnişler kırılmaya çalışıldı. En son, TIBSET direnişçileri maruz kaldı bu devlet terörüne. Gerçi her dönem, biraz radikalleşen her kitle hareketi karşısında derhal kolluk güçlerini buluyordu. Fakat son dönem bu konuda da pervasız bir saldırganlık göze çarpmaktadır.

Sermaye düzeninin bu açık terörüne boyun eğilemez. Gerek asalaklaşmış ve çürümüş burjuvazi, gerekse de onun çeteleşmiş devleti, tarih ve toplum karşısında tüm meşruiyetini yitirmiştir. Kudurmuşçasına saldırganlığı biraz da bu nedenledir. Sermaye sınıfı sadece ülkemizde değil, tüm dünyada mafyalaşmış, birer suç çetesine dönüşmüş devletlerle bastırmaya çalışıyor emekçilerin mücadelesini. Görev bu çürümeye bir an önce neşteri vurmak, bir an önce toplumun sırtından bu habis uru kesip atmaktır.

Ya barbarlık içinde çöküş, ya sosyalizm! Dünya işçilerinin bu sloganı, bugün dünden daha yakıcı, daha acil bir mücadele şiarı olarak haykırılmalıdır.

**Kahrolsun Kapitalist
Barbarlık!
Yaşasın Sosyalizm!**

Basın Açıklamasından... Basın Açıklamasından...

Değerli Basın Mensupları,

Türkiye'nin en büyük emekçi yığınlarının olduğu Adana'da 3 yıl önce bir güneş doğdu. Çukurova'da tüm sömürülen, ezilen halkların kendini özgürce ifade edebileceği bir kürsü açıldı. 3 yıl içerisinde Newroz'undan 1 Mayıs'ına kadar ezilen sömürülen halkların günlerinde, halktan yana tavır koydu. Partiler, sendikalar, dernekler, tüm sosyalist basın grupları kendilerini radyomuz kanalıyla daha rahat ifade edip kitleleriyle direkt muhatap olma, kendini ifade etme şansı bulmuştur. Öğrenciler ise tüm demokratik eğitim taleplerini Radyo Arkadaş'ın sunduğu kürsüden özgürce ifade etmiştir. İşten atılan işçiler, mahalle sorunları, özelleştirme...

Yani Radyo Arkadaş konuşmuş ve konuşturmuştur.

Halkın talepleri doğrultusunda yayınlarını sansürsüz olarak devam etmiştir. Anti-demokratik uygulamalarıyla meşhur idari yönetimler sansürü kendi elleriyle koymuşlardır. İşte bu yapmış olduğumuz çalışmaların hedefi tam on ikiden vurduğunun göstergesidir. Artık Radyo Arkadaş birilerini rahatsız etmiştir ki bu sansür uygun görülmüştür. TRT kanallarıyla dahi gösterilen, 1996 yılında Diyarbakır Cezaevi'nde yaşanan olayların bir daha olmaması için çalışmak üzere kurulan platformun radyomuzdan görüşlerini bildirmesi sonucu bu cezayı, bu sansürü uygun görmüşlerdir. Faili malum cinayetlerin, gözaltında kayıpların, köy boşaltılıp yakılmaların, insanların otellerde diri diri yakıldığı, gazetecilerin katledildiği bu sistemde Radyo Arkadaş'a böyle bir ceza verilmesinden doğal bir şey olamazdı.

Fakat bizler diyoruz ki, baskılar bizi yıldıramayacak, bakın burada konuşuyoruz, konuşmaya da devam edeceğiz.

Çünkü Radyo Arkadaş sizin sesiniz.

**Radyo Arkadaş Yönetim Kurulu adına
Genel Yayın Yönetmeni
Bektaş Suman**

Basın Açıklamasından...

Necip Ercan adlı işçi 11 Şubat 1998 tarihinde iş çıkışında sivil kişilerce zorla bir arabaya bindirilerek Gölbaşı'nda boş bir araziye götürüldüğü ve orada polislerce sorgulandığı iddiasıyla derneğimize başvurmuştur. Kendisinden muhbirlik yapması istenmiş, reddetmesi halinde ölümle tehdit edilmiştir. Necip Ercan, güvenlik güçleri tarafından kaçırılmış, yasal gözaltı merkezlerinin dışında sorgulanmış ve gözaltına alındığına ilişkin hiçbir kayıt tutulmamıştır. Yasal olmayan ve kaydı tutulmayan bu tür gözaltılar, yargısız infaz ve gözaltında kayıplara uygun zemin hazırlamaktadır. Necip Ercan'ın güvenlik güçleri tarafından kaçırılması ve muhbirlik yapmaya zorlanması, daha önce derneğimize yapılan başvurularla birçok ortak özellikler taşımaktadır. Başvurulardaki bu ortak özellikler, bu uygulamanın güvenlik güçleri tarafından sistematik olarak benimsendiğini göstermektedir.

Burada sunduğumuz çalışmada, İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi'ne değişik tarihlerde yapılmış 37 başvurunun özet bilgileri yer almaktadır. Bu başvurular, tehdit ve baskı ile muhbirlik yapmaya zorlanan mağdurların derneğimize yaptığı şikayetlerdir. Mağdurların hepsinin değil, kaçırılan gençlerden ancak bir kısmının derneğimize başvurduğunun altını çizmemiz gerekiyor. Mağdurların hiçbir yere başvuramaları, suç duyurusunda bulunamaları yönünde tehdit edilmeleri, bazı gençlerin 18 yaşın altında olmaları vb. etkenler, derneğimize yapılan başvuruları azaltmakta, hatta caydırıcı olmaktadır. Bir başka ifadeyle, burada sunulan örnekler, mağdurların sadece derneğimize ulaşabilenleri kapsamaktadır.

...

İHD Ankara Şubesi

Kürt Ulusal Sorunu-1

**Teorik
Programatik
Perspektifler
ve
Şihsal
Değerlendirmeler**

İHD YAYINLARI

Meşru-militan mücadele ile kazanacağız!

Sermaye devletinin grevsiz-toplusözleşmesiz dernek tipi sendika yasa tasarısını kamu emekçilerine dayatmasının ardından kamu emekçileri bir dizi eylem gerçekleştirdi. 7-8 Şubat ta yapılan KESK GYK toplantısının sonucu olarak ise Şubat ayının son iki haftasını ve Mart ayının ilk haftasını kapsayan bir eylem takvimi açıklanmıştı. Kamu emekçileri bu çerçevede ; milletvekillerine partilere faks ve mektup gönderme iktidar partilerinin il binalarının önünde 1 saatlik oturma eylemi tarzında eylemler gerçekleştirdiler.

Önümüzdeki süreçte ise 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ile ilgili eylemlere katılmanın dışında 5 günlük Ankara yürüyüşü ve 4-5 Mart tarihlerinde 2 günlük iş bırakma düşünülüyor.

Sendika yasa tasarısına karşı gerçekleştirilen eylemlilik sürecini değerlendirdiğimizde hedefini iyi belirlemiş sermaye devletini köşeye sıkıştırmaktan çok sadece kamuoyu yaratmaya yönelik pasif eylemler göze

çarpıyor. Kaldı ki devamındaki mücadele ve ısrarcılık iyi planlanmamış iş durdurma eylemleri bile sonuç vermeyebiliyor. Her eylem bir hedefe yönelik olmalı ve bu hedefin başarılmasına hizmet edebilmelidir. Bir mücadele hattına bağlı olmayan eylemler kendi içinde tükenmeye mahkumdur. Tutup kalabalık bir kitleyle miting yapabilirsiniz o kitleyi

asıl hedefe militan bir mücadele hattında yöneltmezseniz sadece kitlesel bir miting yapıp kitlelere kısmen sesinizi duyurmuş olursunuz. Mitinge gelen ya da değişik başka biçimlerdeki eylemlere gelen kamu emekçisi bu eylemlerle sonuç alamayabileceğini fakat son darbenin vurulacağı eylemin de yapılacağı bilincinde olmalıdır. Bu bilinç verilebilmelidir.

Meşru-militan mücadele hattının oluşturulmasını siyasal bakış açısından bağımsız düşünemeyiz. Siyasal bakış açısıyla bağlantılı olarak en ileri eylem kararı bile içeriği boşaltılıp pasifize edilebilmektedir. Bugün kamu emekçilerinin en büyük sorunlarından birisi budur. Reformizm, KESK içerisinde her fırsatta pasifizm yaratmaktadır. Reformist yöneticiler tarafından meşru-militan eylem öneri ve tarzının önü tıkanmakta, iş bırakma eylemi adeta ulaşılmaz bir noktaya konmaktadır. Halbuki bu karar alınıp pratiğe geçirildiğinde sendikacı olmayan emekçilerin bile

katılımıyla beklenenin üstü gerçekleşmektedir. 11 Aralık '97'deki iş bırakma eylemi buna en iyi örneklerden biridir.

Kamu emekçileri grevli-toplusözleşmeli sendika hakkını, ne devlete "biz sadece sendikal hakkımızı istiyoruz" diyen bir anlayışla, ne de "kiteselleşme" bahaneli pasif eylemler yaparak kazanabilir. bugüne dek, pasif eylem tarzının kiteselleşme sağladığı görülmemiştir. Ya da sermaye devleti, "bunlar sadece sendikal haklarını istiyor" diye grevli-toplusözleşmeli sendikaya evet demeyecektir. Grevli-toplusözleşmeli sendikayı kabul etmenin kendisi için nasıl bir geri adım olduğunu sermaye iyi bilmektedir. Devlet bu geri adımı ancak militan bir mücadele karşısında köşeye sıkıştığında atacaktır. Çünkü giderek militanlaşan bir memur hareketinin başına ileride neler açacağını çok iyi bilmektedir. Onun içindir ki sermaye devleti emekçi hareketinin militanlaşması tehlikesi karşısında sert müdahaleden kaçınmaktadır. Geçmişteki militan emekçi eylemlerinde polisin ne kadar kitle öfkesi kazandığını herkes iyi hatırlayacaktır. Sermaye devleti bir yandan örgütlülüğün karşısında dururken bir yandan da kitleler gözünde kendi meşruluğunu gözetecektir.

Kamu emekçileri bugüne kadarki mücadelelerinde hiçbir hakkı devlete şirin görünerek kazanmamıştır. Tam tersine haklar yasalarla verilmemiş, meşru-militan mücadeleyle kazanılmıştır. Toplumsal sorunlara sahip çıkılarak kazanılmıştır. Çünkü devlet böylesi bir mücadele hattının karşısında meşruluğu tanımak zorunda kalmıştır. İşçi-öğrenci hareketleriyle birlikte hareket eden toplumsal sorunlarda söz sahibi meşru-militan bir emekçi hareketinin kazanamayacağı birşey yoktur.

Mücadelemiz tekstil işçilerine örnek olacak!

S.Y.K.B: *İsminizi alabilir miyim?*

İşçi: Şener Aryer.

S.Y.K.B: *Kaç gündür direniştesiniz?*

İşçi: 8 gündür.

S.Y.K.B: *Direnişin gerekçesi ne?*

İşçi: Dört aydır maaşlarımız ödenmiyor, makinaları kaldırmak istediler, biz de burada makinaları bekliyoruz. Şu anda üretim durmuş ve içerde hiç ürün yok, patron iflas ettiğini, makinalara haciz geldiğini söyleyerek makinaları buradan kaçırmaya kalktı. Biz de onları bekliyoruz. Dört aydır bizi dolandırıp şu gün, bugün vereceğim söylemiyle bizi oyaladı. Sekiz gündür burada bekliyoruz, geceleri onarlı gruplar halinde nöbet tutuyoruz, maaşımızı ödemediği için patrona dava açacağız, maaşlarımızı alacağız.

S.Y.K.B: *Sendikaya üye oldunuz mu?*

İşçi: Şu an çıkarıldığımız için sendikaya üye olamadık, ama tekstil işçilerine örnek olacağız, gittiğimiz işyerlerinde sendikalaşma faaliyeti yürüteceğiz. Örgütlü olmazsak hakkımızı alamıyoruz.

S.Y.K.B: *Kaç işçi çalışıyordunuz?*

İşçi: 120 kişi çalışıyorduk. Bundan 60'ı kısa bir süre önce maaş alamadıkları gerekçesiyle işten çıktı.

S.Y.K.B: *Atelyenin binası patrona mı ait?*

İşçi: Hayır, kiralamışlar. İçeride 75 tane makina vardı. Bunun otuzunu çıkarmışlar. Geri kalanları da patron muhasebecisine yaktırmaya kalkıştı. Makinalar ve bina sigortalı olduğu için, o parasını alacaktı. Suçu da bizim üzerimize atacaktı, bekçiden önce

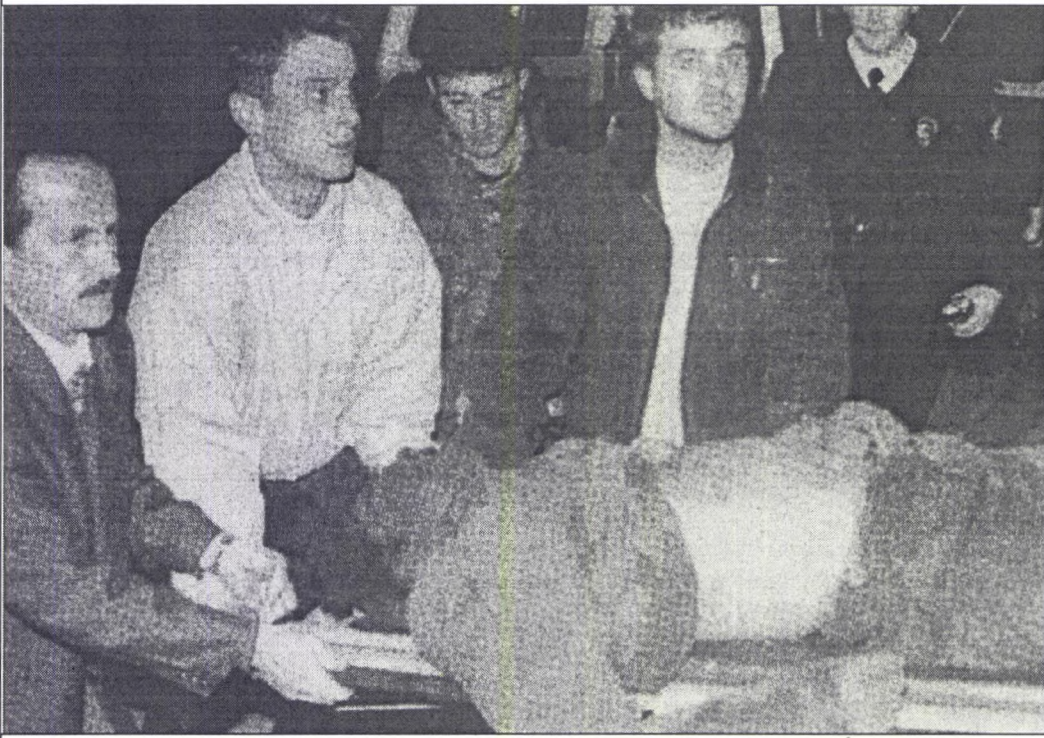
olan arkadaşlarımızın isimlerini aldırtmış. O gece de muhasebeciden başka hiçbir arkadaşımız atelyeye girmedi.

Makinaları Cevizli'den Efe Makina'dan kiraladığını iddia etti patron. Silahlı adamlarıyla birkaç defa gelip makinaları almaya kalkıştı, bize tehditler savurdu, bu durumu jandarmaya ilettik, ama hiçbirşey yapmadılar. Tuzla deri işçileri, HADEP ilçe yönetimi bizi ziyarete sınıf dayanışmasına geldiler, birçok gazete ve TV'na haber vermemize rağmen sizlerin dışında kimse gelmedi.

S.Y.K.B: *Çalışma şartlarınız nasıldı?*

İşçi: En yüksek maaş alan iki arkadaş elli milyon, diğerleri daha düşük ücretle çalışıyordu, sigortalarımız yatırılmıyordu, hiçbir sosyal hakkımız yoktu, tualete dahi dakika tutarak gidiyorduk. Bundan sonra bu şartlarda çalışmayacağız. Adam iflas ettim diyor. Oysa kral gibi yaşıyor.

Azınlığın Karı mı? Çoğunluğun Sağlığı mı?

Geçtiğimiz günlerde Bolu Organize Sanayi Bölgesi'nde Kerim AYDOĞAN a ait "Hakan Gömlek" adlı konfeksiyon fabrikasında çalışan işçiler fabrikada yedikleri yemekten zehirlendiler. 400 kişinin çalıştığı fabrikada işçilerin 210'u besin zehirlenmesinden hastaneye kaldırılarak, Bolu SSK hastanesinde tedavi altına alındılar.

Aslında bu tablo bize pek yabancı değil. Her gün birçok işyerinde gerek iş kazaları adı altında iş cinayetlerine kurban giden, zehirlenmeler ve sağlıksız çalışma koşulları sonucunda sakat kalan veya hayatını yitiren pek çok işçi kardeşimiz olduğunu biliyoruz. Resmi verilerle bile, Türkiye'de her gün 743 işkaza olmakta, 13 işçi sakat kalmakta ve 5 işçi ölmektedir. Ve bu olaylar "ne yapalım kaderyimmiş" şeklinde karşılanmaktadır. Halbu ki işkazaları ve meslek hastalıkları kader değildir. Bütün bunlar iktidardaki bir avuç asalağın ve onların sömürü ve baskı düzenin sonuçlarıdır. Bu asalaklar için önemli olan çalıştırdığı işçilerin sağlıkları, çalışma koşulları veya kaza sonucu sakat kalmaları değildir. Onlar için önemli olan ceplerine girecek paranın miktarıdır. Aslında Marx, Kapital'deki şu sözleriyle bu durumu en iyi şekilde açıklamıştır.

"Benden sonra tufan" - Her kapitalist ve bütün kapitalist ulusların parolasıdır. Demekki: sermaye toplumun koyduğu zorunluluklar olmaksızın işçinin sağlığına karşı da yaşayacağı ömrün uzunluğuna karşı da vurdumduymazdır. Maddi ve manevi yozlaşmaya, erken ölüme, aşırı

çalışma işkencesi konusundaki feryatlara şu karşılığı verir: Bizim karlarımızı arttırdığı için bunlara üzülmemiz mi gerekir!"

Yani biz işçilerin sağlık sorunları kapitalistler için hiç mi hiç önemli değildir. Aslında işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunu yalnız işçilerin değil tüm toplumun sorunu olmalıdır. Yoksa özel kapitalist mülkiyetin ve kar dürtüsünün egemen olduğu kapitalist düzende işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunu genel sağlık sorunu değil, sadece "artan maliyetler" sorunu olarak ele alınır. Çünkü özel mülkiyet temeli üzerinde yükselen kapitalist toplumun en temel dürtüsü kardır.

Bilindiği gibi kapitalizm, işçinin ve doğanın en hunharca biçimde sömürülmesine dayanır. Kapitalist düzende neyin ne kadar üretilceğini çalışma süresini, üretim tekniklerini, çalışma koşullarını ve üretimin hacmini belirleyen kapitalist sınıftır.

Söylediğim gibi yine onlar için önemli olan işçi sağlığı değildir. İş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemeye yönelik yapılan her harcama onların kar dürtüsü ile çelişir.

Kapitalist toplumda işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda işçiler ile patronlar arasında kapitalistlerin iddia ettiği şekilde bir "doğal çıkar birliği" yoktur. Tam tersine gerçek bir çatışma vardır. Ve sömüren ile sömürülen arasındaki uzlaşmaz çelişki var olduğu sürece bu çatışma kendisini proletarya açısından zaferle taçlandıracaktır.

Bütün bunların dışında kapitalizmin sağlık hizmeti de kendisi gibi çirkeflige dayanır. Kapitalizmde sağlık hizmeti tatlı bir kar alanıdır. Çünkü onlar koruyucu önlemler değil

tedavi edici önlemler almayı tercih ediyor. Çünkü böylesi onların işine geliyor. Önce insanların hasta olmalarına sebep oluyorlar. Sonra da iyileştirme iddiası ile ilaç ve malzeme satarak kar sağlamaya çalışıyorlar. Ve bizler hastane kapılarında akşama kadar işkence çekiyor, sağlıksız koşullarda tedavi görüyoruz. Bu yüzden hastane de dertlerimize pek fazla çare olamıyor. Çünkü kapitalistler için bir işçinin ölmesi ve çalışamaz hale gelmesi o kadar önemli değil. Çünkü dışarıda onun aldığı ücretin yarısına çalışacak bir işsizler ordusu durmaktadır. Eğer biz işçiler bu çarpık düzene, kapitalizmin

dayattığı insanlık dışı çalışma koşullarına ve sağlıksız çalışma ortamına, bu dizginsiz sömürüye dur demezsek bu kan emici yarasalar daha da vahşileşecektir. Bu yüzden tek bir yumruk olup bize bunları dayatan kapitalist düzeni bir avuç asalağın başına yıkmalıyız. Haklarımızı ancak mücadele ederek kazanabiliriz. Bizim zincirlerimizden başka kaybedecek bir şeyiniz yok. Fakat kazanacağımız koca bir dünya var.

ALİŞİM

*Kasnağından fırlayan kayışa
kaptırdın mı kolunu, Alishim!
Daha dün öğle paydosundan önce
Zilelinin gitti ayakları.
Yazıldı onun da raporu:
"ihmalinden!"*

*Gidenler gitti Alishim,
boş kaldı ceketinin sağ kolu...
Hadi köyüne döndün diyelim,
tek elle sabanı kavrasan bile
Sarı öküz gün görmüştür,
Anlar işin iç yüzünü!*

*Üzülme Alishim, sabana geçmezse
hükümün
Ağanın davarlarına geçer...
Kim görececek kepenek altında eksikliğini,
kapılanırsın boğaz tokluğuna.
Varsın duvarda asılı kalsın bağlaman
beklesin mızrabını.*

*Sağ yanın yastık ister Alishim
sol yanın sevdiğini.
Velakin kızlar emektar sazın gibi
çifte kol ister saracak!*

SENDİKALARDA YAĞMAYA SON!

Geçtiğimiz günlerde DİSK'e bağlı OLEYİS sendikası yolsuzluklarla çalkalandı. OLEYİS'deki yolsuzluklar işçilerin sendikayı sahiplenmesi ile ortaya çıktı. Sendika yönetimi sendikanın paralarını çalıp çırpmakta, kendi ihtiyaçları için kullanmaktaydı. Sendikaya çöreklenmiş bürokratlar bununla da yetinmemekte, işçilerin kurduğu sosyal dayanışma vakfının paralarını yani işçilerin paralarını hesaplarına geçirerek çarpıyorlardı. Yolsuzluk hat safhalara ulaşmış, sendika sendika olmaktan çıkmış, hain bürokratların şirketi haline gelmişti. Sendikalara çöreklenmiş bürokratlar işlerinde hiçbir şey hissetmeden, gocunmadan işçi-emekçilerin biriktirdiği fon ve paraları talan etmişlerdir.

Bu tür yolsuzlukların bu safhalara ulaşmasında düzenin yıllardır sendikalar üzerinde uyguladığı politiklardan kaynaklanıyor ve sendikaların başına yerleştirdiği hain bürokratların gerçek yüzünü dışa vuruyor. Yıllardır işçi sınıfının dostu diye geçinen bu asalakların yaptıkları pislikler en üst boyutuna ulaşmış durumda. OLEYİS'de yaşanan yolsuzluklar düzenin '80 sonrasında sendikaları daha fazla denetime almasıyla yaşananların sadece bir parçası olmuştur. Bunlar aynı zamanda bu bürokratların kişiliğizliğinin boyutunu da göstermektedir.

OLEYİS'de yapılması gereken sosyal ve siyasal etkinlikler yapılmıyor, işçilerin eğitimi hiç bir şekilde gündeme getirilmiyor. Bununla da kalmıyor, sendika ekonomik bunalıma sürükleniyor. Bu tablolonun yaşanması işçilerin gözünde sendikaların hiç bir işlevinin olmadığı yanılmasını doğuruyor. Aslında bürokratların sendikaların başlarına çöreklenmelerinin burayı ticarethane olarak kullanmalarının en büyük nedeni işçilerin sendikalara sahip çıkmamalarıdır. Bu yaşanan "talanlar" ancak biz işçilerin hakkımız olan sendikalara sahip çıkıp bürokratları alaşağı etmemizle mümkün olabilir.

**Sendikalarda Yağmaya Son!
Bürokratlar Defolsun
Sendikalar Bizimdir!**

Mefar İşçisi Direndi ve Kazandı!..

Haklar için mücadeleye!

16 Şubat Pazartesi gününden beri direnişte olan Mefar İlaç işçileri, 9 gündür sürdürdükleri direnişlerini başarıyla sonuçlandırdılar. Talepleri olan "sendikali olarak işe alınma"yı Mefar kapitalistine kabul ettirdiler. Direndiler ve kazandılar.

Yaklaşık iki ay önce başlattıkları sendikalaşma çalışmasında 70 kişiyle çoğunluğu sağlayan Mefar işçileri Çalışma Bakanlığı'na başvurmuşlardı. Lastik-İş'in yetki alması üzerine durumu öğrenen patron da, eski adeti gereği, işçileri sendikadan istifa ettirmek için işten atılmaktan para teklifine kadar bir yığın yol denedi. Adeti gereği diyoruz çünkü Mefar kapitalisti yine sahibi olduğu ve Mefar'la aynı binayı paylaşan boş ilaç ampülü yapan Birgi adlı firmasında çalışan işçiler Kristal-İş'te örgütlenmişler, fakat yine böyle bir saldırıyla karşılaşmışlardı. Bunun yansıması olarak Birgi'de şu anda sendikali olan sadece 3 işçi bulunuyor. Fakat ne yazık ki, patronun bu saldırısı da işçiler içerisinde yankı buluyor. İşçilerin bir çoğu sendikadan istifa ederken, istifa etmeyen ve işverenin çalışmanın öncüsü olarak gördüğü 8 işçi işten atılıyor. Bundan önce 12 Şubat tarihinde ambar bölümünde çalışan 2 işçiyi çeşitli bahanelerle tazminatlarını vermiş ve çıkış kağıtlarını imzalatarak işten atmıştı.

Bunun üzerine atılan 8 işçi ve işverenin çıkış kağıtlarını imzalattığı ambar bölümünde çalışan diğer 2 işçi direnişe başladı. Burada ambar bölümünden çıkarılan 2 işçinin örnek tavırlarına özellikle dikkat çekmek istiyoruz. Çünkü işçi sınıfımız içerisinde hakim olan bir eğilim olarak herhangi bir nedenle çıkış kağıtlarını imzalayan işçiler işverenin bu yasal dayanağı üzerinden direniş veya grev sürecine katılmazlar. Mefar'da durum tersine işledi. Direniş başarıyla sonuçlansa da işe alınma ihtimalleri olanaksız gibi görünmesine rağmen bu 2 işçi direnişte kararlı bir şekilde yer aldılar. Bu tür eğilimlerin işçi sınıfı hareketinde çoğalması özellikle gereklidir. Bu sermayenin yarattığı yasal cenderenin kırılması için önemli bir adımdır. Bizler patronun kendisinin bile uymadığı yasalara uymaya kalkarsak; kendimizi bununla sınırlarsak çok açıktır ki yenilgiyi önden kabul etmiş oluyoruz. Üstelik bu sadece bizi de etkilemiyor bir sınıfın neferleri olduğumuz için tüm sınıfa etki ediyor ve doğal olarak bizim her başarısızlığımız ve geri duruşumuz düşmanımız olan sermaye sınıfının hanesine artı bir puan olarak yazılıyor.

Direniş daha ilk günden büyük bir coşkuya ve dinamizme sahipti. Bunda en büyük pay kuşkusuz süreci daha önce yaşamış bilinçli ve tecrübeli sınıf kardeşlerindendi. Zaten Mefar direnişinin direnişçi işçilere öğrettiği ve tüm sınıfa verdiği mesaj sınıf

dayanışmasının önemidir. Diğeri ise yaşam okulunda okuyan, yaşayarak öğrenen sınıfın yaşadıklarını beynine kazınması ve günü geldiğinde bunu tereddütsüz uygulamasıdır. Mefar'ın karşısındaki Belediye-İş'e üye Karyapsan işçileri sabah işe gelişlerinden itibaren sınıf kardeşlerini yalnız bırakmadılar. Direniş yerini toplu bir şekilde ziyaret ettiler, çay servisi yaptılar, öğleyin yemeklerini paylaştılar ve bu desteklerini ve dayanışmalarını direniş boyunca sürdürdüler. Direniş haberinin çevre

fabrikalara yayılması üzerine, ikinci gün Karyapsan dışında Aymasan işçileri, direnişteki Albayrak işçileri; üçüncü gün Aymasan işçilerinin dışında Aksan ve Eğitim-Sen 5 No'lu Şube'de örgütlü bulunan bir grup eğitim emekçisi ziyarette bulundu. Sınıf dayanışmasının Mefar direnişi şahsında oldukça yoğun bir tarzda gerçekleşmesini anlatabilmek için verdiğimiz bu örneklerle aynı sendikada örgütlü Gebze Henkel işçilerinin sınıf kardeşlerini ziyaretini de ekleyerek bitirmek istiyoruz. Henkel işçileri ziyaretlerinde, işçi başına 18 milyon lira olmak üzere, kendi aralarında topladıkları toplam 180 milyon lirayı sınıf kardeşlerine sundular. Bu olay bile başlı başına sendikaların sınıf dayanışması karşısındaki konumlarını ve durumlarını açığa vurmaktadır. Direnişin başlamasından sonra Henkel işçilerine direniş ziyaret etme ve cüzi de olsa dayanışma amacıyla bir miktar para toplama önerisi götüren sendikacılar işçilerin oldukça istekli bir tavır ve maddi olarak da beklenenin çok üstünde meblağ topladığını gördüler. Aymasan ve Karyapsan işçilerinin tavrı ziyaretçiden çok daha öteydi. Mefar işçilerinin direnişini kendi direnişleri olarak gören, kendileri de Deri-İş'te örgütlü olan Aymasan işçileri direnişçi işçilerden sonra direniş yerinde en fazla bulunan işçilerdi. İşe gelirken servislerinden direniş çadırının yanında inen, öğle tatilinde gruplar halinde alkış ve sloganlarıyla gelen Aymasan işçileri iş çıkışında yine direniş çadırına uğramadan gitmiyordu. Oldukça ağır çalışma koşulları Aymasan işçilerinin en küçük boş zamanlarını ve zehirlenme olasılığı için kendilerine verilen yoğurtlarını bile sınıf kardeşleriyle paylaştılar.

Sınıf dayanışmasının bir cephesini de, direnişçi işçilerin aileleri, mahalle halkı ve fabrika önünden gelip geçen emekçilerin verdikleri destek oluşturuyordu. Geçerken direnişçileri görüp, bisküvi kutusunu veren satıcı, harçlıkları toplayıp çay şeker alan ortaokul öğrencileri vb. vb... Sınıf hareketinin ihtiyaçlarını sürekli olarak irdeleyen komünistlerin, önemini sürekli olarak vurgulaya geldikleri sınıf dayanışmasının, işçi sınıfının kendiliğinden bilincine ne

kadar sağlam kazındığının somut göstergelerini sunan Mefar direnişinin bazı derslerini ise şöyle sıralayabiliriz:

Bunlardan biri sınıfın büyüyen mücadele isteğidir. Genelde gözlenebilen bu olgu Mefar şahsında direnişçi işçilerin ve diğer sınıf kardeşlerinin, direniş süresince gösterdikleri istekli ve kararlı tutumdur. Bu olguyu elbette ki son dönemde daha da azgınlaşan sermayenin saldırılarından, Susurluk'tan sonra ortaya saçılan düzen ve devlet gerçekliğine ve bir bütün olarak sınıfın bu durumdan çıkış arayışlarından bağımsız ele alamayız.

Vurgulamadan geçemeyeceğimiz bir başka olgu ise direnişte bayan işçilerin özellikle öne çıkan tutumlarıdır. Sözü ettiğimiz işçiler daha önce hiç bir deneyimi olmayan ve türbanlı bayanların ağırlığını oluşturdukları işçilerdir. Bunu yaşadıkları çifte sömürünün doğal bir etkisi olarak görmek gerekir.

Anlatmaya çalıştığımız direniş gerçekliği karşısında Mefar kapitalisti fazla dayanamadı. İşçilerin sınıf dayanışmasının bir örneği olarak gerçekleştirdikleri basın açıklaması sırasında eyleme katılan DİSK Başkanı Rıdvan Budak'ı cep telefonu ile arayan Mefar patronu Mustafa Birgi, işçilerin taleplerini kabul ettiğini bildirerek direnişi bitirmeyi tercih etti.

Fakat bu Mefar'da işlerin bittiği anlamına gelmiyor. Yasal olarak hala yetki sahibi olmasına rağmen patronun baskısıyla kaybedilen çoğunluğu en kısa zamanda tekrar kazanması ve Çalışma Bakanlığı'na sunması gerekiyor. İşçiler daha şimdiden bunun için kolları sıvamış durumdadır. Sendikacıların söylediklerine göre yeniden üye sayısı on civarında. İşçilerin düşündüğü bir başka şey direniş süresince kendilerini yalnız bırakmayan sınıf kardeşlerine teşekkür ziyaretlerinde bulunmak.

Elbette Mefar'ın direnen ve kazanan işçilerini bekleyen sınıfsal görev bu kadarla bitmiyor. Sorun sadece kendilerine gösterilen dayanışmaya teşekkür değildir. Mefar direnişçileri kendi kazanımlarında önemli bir payı olan sınıf dayanışmasını sürekli olarak canlı tutmak, bölgede gelişen olaylara karşı duyarlı olmak ve bu duyarlılığı diğer işyerlerine de taşımak, her grev ve direniş karşısında, sınıf dayanışmasını daha yükselterek örgütlenme eyleminin içinde olmalıdırlar. Kısa sürmesine rağmen bu direnişten epeyce şeyler öğrenerek çıktıkları açıktır. Bu bilgilerini öncelikle kendi fabrikalarındaki arkadaşlarıyla paylaşmalı, geçen dönemin tüm olumsuzluklarını bundan sonra yaşamama hedefiyle Mefar'da örgütlülüğü pekiştirmelidirler. Çünkü, Mefar direnişçileri de artık çok iyi biliyor ki; Örgütsüz işçi bir hiçtir, ama örgütlü işçi yenilmez...

**Yaşasın Sınıf Dayanışması!
İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek!**

Asya Krizi Ege'yi de Kiskacına Aldı

1993'te Tayland'da başlayan ve daha sonra Endonezya, Malezya, Filipinler, Singapur, Güney Kore, Hong Kong, Japonya gibi ülkeleri de saran mali kriz giderek derinleşiyor. Kriz derinleştikçe de emperyalist-kapitalist sistemin parçası hemen her ülke bu krizden etkileniyor.

Japonya dışındaki bu ülkeler daha düne kadar gelişmekte olan ya da ekonomik kriz içerisinde olan ülkelere, emperyalizm tarafından örnek olarak gösteriliyordu. Hatta bu ülkeler ejderha, Asya kaplanları gibi isimlerle nitelendiriliyordu. Fakat emperyalizmin Asya'daki bu kaplanlarının ne kadar kağıttan kaplan olduklarının anlaşılması için fazla zaman geçmesi gerekmedi. Bu kaplanlar bugün bir bir yırtılıyor.

Özellikle 1997'nin son aylarında yoğunlaşan krizden bugün en çok etkilenen ülkelerden birisi de zaten kendisi de büyük bir kriz içerisinde olan Türkiye'dir. Asya krizi ilk olarak kendisini Ege Bölgesinde hissettirdi. Türkiye, demir-çelik ihracatının %50'sini Uzakdoğu ülkelerine yaptığı için bu ihracat şimdi yapılamıyor. İhracatın durması fabrikaların stoklarının iyice artmasına sebep oldu. Krizden etkilenen başlıca fabrikalardan;

*Demir-çelik üreten Çebitaş, "revizyon" gerekçesiyle üretimini iki aylığına durdurdu.

*Ege Metal 24 saat olan üretim süresini azalttı. Aylık 60 bin ton olan üretim 30-40 bin tonlara indi. İthal edilen 32 bin ton hurda işlenemeyeceği için gemilerden indirilmiyor.

*Metaş "yıllık olağan bakım" gerekçesiyle üretimini bir ay süreyle durdurdu.

*İzmir Demir Çelik (İDÇ) vardiya sayısını azaltırken, üretimi elektrik enerjisinin ucuz olduğu saatlere çekti. Dört ay sonra ise üretimin tamamen durabileceği söyleniyor.

*Habaş da durum değerlendirmesi yapıp bazı uygulamalara gitmeyi düşünüyor.

Demir-çelik fabrikalarının yoğunlaştığı İzmir ve Ege Bölgesi'nde krizden etkilenen fabrika sayısı bunlarla sınırlı değil. Krizden şu veya bu ölçüde toplam 20 fabrika etkilenmiş durumda. Önümüzdeki süreçte mali krizin bu etkisi giderek artacaktır. Kaldı ki krizin etkisi sadece demir-çelik fabrikalarıyla yani metal sektörüyle sınırlı değildir. Özellikle nakliye ve hurdacılık başta olmak üzere yan sektörlerdeki birçok firma batma noktasına gelmiştir. Zaten ekonomisi kriz içinde olan sermaye devletini zor günler bekliyor. Çünkü kriz özellikle demir-çelikte artacağı gibi, yaş meyve-sebze, tütün, tekstil, gübre ve mineral ihracatında da kesindir. Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Asya krizini değerlendirirken tam bir çaresizlik içerisinde olduğunu kabul etmiştir. Devletin çaresizliğini devletten yakınan EBSO başkanı Kani

Aydoğdu'dan aktaralım: "Krizden etkilenen söz konusu firmalara, bankalar kredi vermekten kaçınıyor. Hem devlet hem özel sektör tam bir panik yaşıyor. Devletin içinde uyumsuzluk var. Akaryakıt fiyatına zam yapmayacağını taahhüt eden hükümet şimdi bundan vazgeçiyor. Hükümet de önünü göremiyor." (19 Şubat 1998 Yeni Asır)

Evet, hükümet önünü göremiyor. Sermaye devletin hiçbir hükümeti de gözünün önünü göremeyecektir. Çünkü sermayenin gerek ulusal gerek uluslararası krizi yapısalıdır. Bugüne özgü bir kriz değildir. Kapitalist-emperyalist sistem varoldukça bu krizler hiç bitmeyecektir. Emperyalizmin bu konudaki aldatmacaları da hayatın gerçekleri tarafından bir bir delinecektir. Örneğin, bu ülkelerde uygulanan ekonomi-politikalar daha düne kadar eşine az rastlanır olay olarak gösteriliyor ve her fırsatta övülüyordu. Bugün ise bizzat uluslararası sermaye ve emperyalizm bu politikaları hatalı ve tutarsız ilan ediyor. Fakat gerçekler yine gizleniyor. Krizin gerekçesi olarak ufak tefek ekonomi-politika hataları, izlenen döviz kuru politikaları, finans kesimindeki zayıflıklar gösteriliyor. Oysa krizin gerçek sebebi kapitalizmin yapısal bozukluğu ve emperyalizmin bizzat kendisidir. Tam tersiymiş gibi gösterilmeye çalışılsa da emperyalizm krizlerin baş sorumlusudur.

Emperyalizm mali kriz içerisinde olan bir ülkeye IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası talan örgütleri aracılığıyla geçici bir süre yardım eder. Bu yardımın temel sebebi ise kitlelerde kapitalizme olan az-buçuk "güvenin" tamamen sarsılmasını önlemektir. Burada emperyalizmin çok daha büyük bir çıkarının zedelenmesi söz konusudur. Çünkü kapitalizmden kopan kitleler emperyalist-kapitalist sistemin kendisi için büyük bir tehlike potansiyeli oluşturacaktır. Zaten emperyalizm yaptığı bu yardımın karşılığı olarak o ülkeyi ipotek altına alacaktır. O ülkede, yeraltı-yerüstü zenginliklerinin kullanımından tut, ucuz işgücüne oradan özelleştirmeye kadar her türlü sömürü istenildiği gibi uygulanabilecektir. Emperyalizm kendi sermaye yatırımı için en verimli ortamı sağlayacaktır. Bu elverişli ortamın sağlanmasıyla birlikte ülke dış borçlanmaya zorlanarak yüksek miktarda krediler sağlanmakta ve paylaşılmaktadır. Böylece dünya pazarlarına korkunç rekabet gücüne sahip olan, dolayısıyla kar marjları son derece yüksek olan ürünler sürmenin olanakları yaratılmaktadır. Böylesi bir sistemle Asya ülkeleri "kaplan" oluyordu ve işçi-emekçiler üzerindeki dizginsiz sömürüyle elde edilen bu yüksek kar yabancı sermayenin kasasına akıyordu. Asya ülkelerinde onlarca yıldır işleyen bu mekanizma, fazla

üretim dolayısıyla dünya pazarının tıkanması ve emperyalist ülkelerde de işgücünün ucuzlatılmasıyla birden tıkanıverdi. Çünkü yabancı sermayenin bu ülkelerde kalması için bir sebep yoktu. Nasıl olsa kendi ülkelerinde de ucuz işgücü vardı artık! Ve pazar dolayısıyla da öyle çok fazla üretime ihtiyacı yoktu. Bunun sonucu olarak da Asya kaplanları ancak kağıttan birer kaplan olarak yırtılmaya yüz tuttu.

Buradan çıkarılması gereken çok önemli bir sonuç var: Emperyalist-kapitalist sistemde bir ülkede yaşanan kriz ya da yapısal diğer sorunlar sadece o ülkeyi değil bütün ülkeleri etkilemekte ve ilgilendirmektedir. Bunun böyle olduğunu 1995 yılında Meksika'nın, şimdilerde ise Asya ülkelerinin ve kısmen de emperyalist Japonya'nın yaşadığı kriz en yakıcı biçimde göstermektedir.

Ve Sınıf Mücadelesi

Bu yaşanan yapısal krizlerin ilk etkilerini yukarıda sıraladık. Dediğimiz gibi bunlar daha ilk etkilerdir. Bunun gerisi gelecektir. Şimdilik sermayedarlar "yıllık olağan bakım", "revizyon" gibi gerekçelerle üretimi azaltma önlemleri alıyorlar. Bunun anlamı açıktır: En kısa sürede işçi kıyımı yapılacak! Şimdi buna en ikna edici kılıf aranıyor. "Biz böyle olmasını ister miydik?" "Ne yapalım krizden etkilendik." "Devlet de bize yardım etmiyor zaten." gibi. Çünkü sermaye sınıfı gerek ulusal çapta gerekse de uluslararası ilişkilerde krizlerin tek sorumlusu olmasına rağmen hiçbir zaman bunun faturasını kendi ödemeyi düşünmez. Bunu canı çıkma pahasına bile olsa işçi-emekçi sınıflara ödetmeyi düşünür. Böyle dönemlerde sermaye, açığını emekçi sınıflar üzerindeki sömürsünü katmerleştirerek kapatır. Zamlar, sefalet ücreti, özelleştirme, işçi kıyımı, sendikasılaştırma, devlet terörü vb. kaçınılmaz uygulamalardır. Hatta kriz

dönemlerinde sermayedarlar daha fazla kar ve talan ortamı bulabilmektedir. Emekçi sınıflara bugüne kadar kendisinin olmayan, sermaye sınıfının olan bir devletin ve sistemin bekası için Türkiye kapitalizminin krizinin faturası ödetiriliyordu. Şimdi ise buna Asya kaplanlarının krizinin faturası eklenecektir. Yine devletin yüksek menfaatleri sözkonusu edilecek ve yine kemer sıkılması, sabredilmesi istenecektir. Asya Kaplanları'ndaki kriz sebebiyle sermayenin işçi kıyımı yapmaya hiçbir hakkı yoktur. Uluslararası sermaye akışını kontrol eden işçi sınıfı değil, sermayenin kendisidir. Bundan doğacak faturaları da kendisi ödemek zorundadır. Fakat böyle olmasını sermaye istemeyecektir. İşçinin değil sermayenin olan devlet, işçilerin sokağa atılmasının en usturuplu biçimde olmasını kendisi organize edecektir. Çünkü varlık sebebi budur.

İşçi sınıfı, Asya kaplanlarındaki kriz dolayısıyla haklarının gaspedilmesini ya da sokağa atılma tehlikesini en sert biçimde cevaplamaya hazır olmalıdır. Bu hem Türkiye kapitalizminin kendi krizinden doğan özelleştirme, sefalet ücreti, sendikasılaştırma, esnek üretim, tensikat saldırılarına karşı verilmiş bir cevap, hem de Asya ülkelerinin işçi sınıfına verilmiş en büyük destek olacaktır. Güney Kore'deki işçi hareketi ancak böyle selamlanabilir. Şu iyi bilinmelidir ki işçi sınıfının kurtuluşu kapitalizmin kendini restore edip işçiye vereceği kısıntılarla olamaz (kaldı ki bu kısıntı verinceye kadar bile en yoğun baskı ve sömürüye boyun eğmek gerekecektir). İşçi sınıfı gerçek kurtuluşu ancak sosyalizmde bulabilecektir. Çünkü kapitalizmin işçi sınıfına verebileceği baskı ve sömürden başka hiçbir şeyi yoktur.

**Krizin faturasını kapitalistler ödesin!
Çözüm devrimde kurtuluş sosyalizmde!**

Program sorunları üzerine konferanslar: Tarım ve Marksist tarım pro

Kapitalist toplumun

küçük köylüsü ya

kapitalist gelişmenin evrimiyle

zaman içerisinde yıkıma uğrayarak

yok olacak, yani proleterleşecektir,

ya da bu uzun ve acılı sürece

zaman

ve gerek kalmaksızın proletarya

tarafından sosyalizm yoluyla

kurtulacaktır. Küçük köylüyü

bekleyen tarihsel akibetbu

ikisinden biridir.

Bu nesnel ikilem proleter devrimin

küçük köylüye karşı tutumunun da

teorik temellerine açıklık

getirmektedir...

Şunları söylüyordu Marks:

“Köylüyü, yalnızca sermayenin

çökmesi yükseltebilir, yalnız anti-

kapitalist proleter bir hükümet

köylüyü ekonomik

yoksulluğundan, toplumsal

asağılanmasından çıkartabilir.

Anayasal cumhuriyet, köylünün

güç birliği etmiş sömürücülerinin

diktatörlüğüdür; sosyal-demokrat

cumhuriyet ise onun

müttefiklerinin diktatörlüğüdür.”

Bazı ön hatırlatmalar

Marks'ın burjuva devrimiyle özgürleşmiş ve küçük-mülk sahibi haline gelmiş Fransız köylülüğü üzerinden, onu vesile ederek, ortaya koyduğu temel önemde görüş ve yaklaşımlarını irdelemeden (ve buradan Engels'e geçmeden) önce, bazı ön hatırlatmalar yapmamız gerekecek. Bu hatırlatmalar gereklidir; zira Marks ve Engels'in kapitalist ülkelerdeki köylü sorunu üzerine ortaya koydukları görüşlerin gerçek önemi ancak bu takdirde tam olarak anlaşılabilir.

Öncelikle hatırlatmamız gereken, Marks ve Engels'in köylü sorunu üzerine bu görüşlerinin bugüne kadar Türkiye solunda, özellikle onun devrimci kesimlerinde fazlaca dikkate alınmamış olması olgusudur. Bu tutum bir yanıyla bakıldığında çok şaşırtıcı değildir. Zira geleneksel halkçı akımlar, Türkiye devrimine genel yaklaşımlarının bir sonucu olarak köylü sorununu hep burjuva devrimin kapsamı içinde düşünmüşlerdir. Böyle olunca, Marks ve Engels'in burjuva devrimini esas olarak geride bırakmış toplumlar üzerinden söyledikleri bu çevrelerin fazla ilgisini çekmemiştir. Bunun yerine Rusya ve Çin deneyimlerine, bu çerçevede Lenin ve Mao'nun söylediklerine ilgi gösterilmiştir. Gelgelelim

bu tutum, yalnızca Türkiye'nin tarımsal ilişkilerinin esası yönünden yarı-feodal nitelikte olduğu varsayıldığında bir anlam taşıyordu. Daha önce üzerinde yeterli açıklıkta durduğumuz gibi, böyle bir durumda tarım programı esası yönünden anti-feodal bir nitelik taşır ve köylü sorunu da anlamını ve çözümünü bu feodal, yarı-feodal bağımlılık ilişkilerine yönelecek bir köylü-toprak devriminde bulur.

Oysa biz, geleneksel hareketin ağırlıklı bir bölümünün, üstelik daha '70'li yıllarda, Türkiye'nin tarımsal ilişkilerini artık yarı-feodal olarak görmediğini, kapitalizmin Türkiye'de kırsal ilişkileri de belirleyen bir gelişme düzeyine ulaştığı tespitini benimsediklerini de biliyoruz. Geline yerde ise bu neredeyse tümünün ortak yaklaşımı haline gelmiş durumunda. Böyle olunca, bu onların tarımsal alana ve köylü sorununa ilişkin yaklaşımlarının eski teorik dayanaklarının da çıktığı anlamına gelir.

Toplumumuzda kapitalizmin tarımsal ilişkileri de belirleyen bir egemenliği söz konusu ise eğer, köylülüğümüz eski geleneksel yapısını yitirerek modern iç sosyal farklılaşmaya uğramış ve bu değişime uygun düşen yeni bir sosyal yapı kazanmışsa eğer, ve nihayet, bugün artık geniş emekçi köylü yığınları dün olduğu gibi geleneksel feodal ilişkiler içinde değil de modern kapitalist ilişkiler içinde ezilip sömürülüyorlarsa eğer, o halde, teorik ve programatik yaklaşımlarda da buna uygun köklü bir tutum değişikliğine ihtiyaç var demektir. Ve işte bu çerçevede, Marks ve Engels'in kapitalist ilişkiler ağı içindeki köylülük hakkındaki görüş ve yaklaşımlarının bugünün Türkiye'sinde çok daha ayrı ve güncel bir önemi var demektir. Lenin'in bizzat tarım programına ilişkin tartışmalar içinde kullandığı bir ifadeyi anırtarak eklemek lazım ki, Türkiye'nin tarımsal kapitalizmi ne denli gelişirse, Marks ve Engels'in konuya ilişkin yaklaşımlarının önemi de bizim için o denli artar. Bu, ön hatırlatmalarımız ilki oluyor.

İkinci hatırlatma, Marks ve Engels'in 19. yüzyılın ikinci yarısını yaşayan Batılı toplumlar üzerinden ortaya koyduğu bu görüşlerin, elbette ayrıntıları ya da özel ve özgün yanları değil, fakat temel esasları, 20. yüzyılda konuya ilişkin marksist-leninist yaklaşımların genel çerçevesini oluşturmuştur. Örneğin Komünist Enternasyonal'in kapitalist ülkelerde tarım ve köylü sorununa ilişkin temel görüşleri, Marks ve Engels'in ortaya koyduğu bu temel esaslara dayandırılmıştır. Özellikle Engels'in *Fransa'da ve Almanya'da Köylü Sorunu* başlıklı programatik makalesi burada yolgösterici bir rol oynamıştır. Engels'in makalesi salt devrim öncesi değil, bazı kritik sorunlar üzerinden proletarya iktidarı dönemine de değindiği için, Ekim Devrimi sonrasında Bolşevikler, özellikle bizzat Lenin'in kendisi, köylü sorununa ilişkin teorik çerçeve çizmek ihtiyacı duyduğu birçok durumda, bu makaleye atıflarda bulunmuştur. Oysa biz Lenin'in Rusya'da köylü sorununa konu olan devrim öncesi yazılarında buna pek az rastlıyoruz. Bu son derece doğaldır. Zira çarlık Rusya'sı kırsal alanını yarı-feodal ilişkilerin belirlediği bir köylü ülkesiydi; bu ülkede köylülük, yaşadığı iç evrime rağmen, henüz feodal kast sınıf yapısını, yani bütünlüğünü koruyordu; ve böyle bir ülkede, köylü sorunu, bu serflik ilişkilerine yönelmiş burjuva demokratik nitelikte bir toprak devrimi sorunuydu. Doğal olarak tarım programının genel çerçevesi niteliği de buna göre belirliyordu. Bizzat Lenin'in önemle hatırlattığı gibi, Marks ve Engels'in çalışmalarına konu olmuş Batı'daki tarım programları

yarı-köylüleri, yarı-işçileri (ve bu arada küçük-köylüleri) proleter devrime kazanmak amacıyla ortaya konuldukları halde, Rusya'da böyle programlar, “köylü kitlelerini serflik düzeninin kalıntılarına karşı” burjuva demokratik devrime çekmek için ortaya konuluyordu.

Fakat ne zamanki Rusya serflik ilişkilerinin egemenliğinden kurtuldu, köylülük Rusya'ya özgü nedenlerle ancak bir proleter devrimi sayesinde toprak ve özgürlüğe kavuştu, işte o andan itibaren ve elbette iktidarı ele geçirmiş proletaryanın bu yeni tipte köylülükle ilişkileri çerçevesinde, Marks ve Engels'in yaklaşımları Sovyet Rusya'sında apayrı bir güncel önem kazandı. Lenin, özellikle devrimi izleyen ilk yıllarda ve özellikle orta köylülük sorunu çerçevesinde, Engels'in programatik makalesine döne döne atıflarda bulundu. İzlenen politikada bu temel yaklaşımlar sürekli yolgösterici bir rol oynadı.

Üçüncü ön hatırlatmaya geçiyoruz. Marks ve Engels'in kapitalist ülkelerdeki tarım ve köylü sorununa ilişkin görüş ve yaklaşımları sonradan Komünist Enternasyonal için ne denli önem taşıdıysa, onu önceleyen İkinci Enternasyonal için o denli az önemli oldu. Engels'in 1894 tarihi taşıyan ve dönemin kapitalist toplumları için geçerli olabilecek marksist bir tarım programının teorik temellerini veren makalesinin, bizzat Fransız ve Alman partisi içinde tarım ve köylü sorunu üzerinden de kendini gösteren oportünizmi hedef aldığı düşünülürse, İkinci Enternasyonal'in bu alandaki tutumunun kökleri daha iyi anlaşılır. Her ne kadar emperyalist savaşa kadar İkinci Enternasyonal için bir baş teorik otorite olan Kautsky tarım ve köylü sorunu üzerine revizyonistlere karşı Marksizmi savunan klasik değerinde bir temel eser (*Tarım Sorunu*, 1899) yazdıysa da, Alman Partisi de dahil tüm Batılı İkinci Enternasyonal partileri pratikte köylü sorununda gerçekte anti-marksist bir çizgi izlediler.

Bu anti-marksist tutum kendini özü devrim düşmanlığı olan iki biçim içerisinde gösterdi. Devrim perspektifi ve devrime somut hazırlık söz konusu olduğunda, bu partiler emekçi köylülüğün küçük-burjuva tutucu kimliği üzerine “ilke gevezeliği”ne sığınarak ve 19. yüzyılın bazı deneyimlerini (1848 Devrimi, Paris Komünü vb.) dayanak yapmaya çalışarak, köylülüğün devrime kazanılamayacağını, onun gerçekte burjuva düzenin tutucu bir dayanağı olduğunu ileri sürüyorlardı. Daha da dikkate değer olanı, köylülüğe karşı bu küçümseme “marksist” olmanın özel bir belirtisi olarak bile görülebiliyordu. Daha sonra bazı örnekler üzerinden görebileceğimiz gibi, Avrupa'da birinci emperyalist savaşı izleyen devrimci kaynaşmalar döneminde “köylülüğün tutuculuğu” üzerine bu görüş, proletaryayı “maceracı” girişimlerden koruma adına devrimin karşısına dikilmenin bir gerekçesi olarak kullanılabilmiştir.

Fakat aynı İkinci Enternasyonal partileri, parlamenter çalışma çerçevesinde, bu kez tersinden, köylülüğü fazla önemseyen bir tutum içinde görünmüşlerdir. Bu sözde önemsemenin asıl içeriği ise, köylülüğü kurulu düzene karşı koruma adına onun geriye dönük özlemlerine ve istemlerine dayalı programlar ve politikalar izlemek olmuştur. Bunun gerçek anlamı ise, köylülüğün yoksul emekçi tabakaları ile zengin-sömürücü tabakaları arasındaki derin uçurumu örtmek, gerçekte esas olarak zengin köylülüğün (modern kır burjuvazisinin) çıkarlarına uygun düşen bir politika izlemek olmuştur. Doğal olarak bu politikalar, emekçi küçük köylülük içinde,

e köylü sorunu-6

gramının sorunları

(Devam)

kapitalizm koşullarında durumunu koruyup iyileştirebileceği hayalleri yarattığı ölçüde, burjuva düzene yapılabilecek en iyi hizmetlerden biri işlevini görmüştür. Bazı sosyal-demokrat teorisyenlerin, kapitalist gelişmenin yasalarına ilişkin marksist teorinin tarıma uygulanamayacağı görüşü ve tarımsal küçük işletmenin kapitalizm koşullarındaki “dayanıklılığı” üzerine gerici teorileri, bu aynı hizmetin teorik cephesini oluşturmuş, köylü sorununa ilişkin gerici oportünist politikalar bu gerici teorilere dayandırılmaya çalışılmıştır.

Özetle, İkinci Enternasyonal partileri, hem Marksizm adına davrandıklarından (köylülüğün küçük-burjuva tutuculuğu ve düzen yandaşlığı üzerine “ilke gevezeliği”) ve hem de Marksizmi revize ederken (tarımda küçük işletmenin “dayanıklılığı”, “yaşama gücü ve yeteneği” vb.), köylülük sorununda aynı gerici, devrim karşıtı sonuca ulaşıyorlardı. Bu iki tutumdan ilki güya Marksizme, onun 19. yüzyıl devrimlerinden köylülük konusunda çıkardığı sözde “ilkesel” sonuçlara dayandırıldığı için, Marks ve Engels’in bizzat kendilerinin kapitalist toplumun emekçi köylü tabakaları hakkında söyledikleri üzerinde durmanın ayrıca bir önemi var.

Son bir hatırlatma ise, Marks’ın 1848 Devrimi’ni izleyen yıllarda kaleme alınmış iki temel eseri olan *Fransa’da Sınıf Mücadeleleri* ve *Louis Bonaparte’in 18 Brumaire’i* üzerine. Bilindiği gibi bunlar Marksizmin baş klasikleri arasında yer almaktadır. Bu iki eserde, 1848 Devrimi’nin somut deneyimlerinden yararlanılarak modern sınıflar, partiler, bunlar arasındaki ilişki ve mücadeleler, devlet, devrim vb. temel konularda marksist teori açısından temel önemde görüşler ortaya konulmuştur. Bu bile kendi başına onların önemini göstermeye yeter.

Bu iki eserin konumuz açısından ise ayrıca özel bir önemi var. Çünkü bu eserlerde burjuva devrimin ürünü olan modern küçük köylülük üzerinde sık sık durulmaktadır. Bunun nedenlerinden biri doğal olarak 1848 Devrimi karşısında köylülüğün tutumu, daha da önemli olarak, proletaryanın Haziran yenilgisinin nedenleri ve bunun sonuçlarıdır. O tarihlerde nüfusunun-üçte ikisi hala kırlarda yaşayan bir ülke olan Fransa’da köylülüğün durumu ve tutumu ortaya konulmaksızın herhangi bir ciddi çözümleme yapmak olanağı olamazdı. Fakat dahası var. Her iki eser de 1848’i izleyen olaylar zinciri içinde Louis Bonaparte’ın yükselişini ele alıyor ve dahası bunlardan ikincisi bizzat bu başlığı taşıyor. Louis Bonaparte’ın yükselişi, Fransız tarihinin öteki kendine özgü nedenlerinin yanı sıra, bizzat Fransız köylülüğünden aldığı desteğin bir sonucu olduğu içindir ki, Marks bu eserlerinde modern toplumun köylülüğü üzerinde daha özel bir tarzda durmuş ve bundan proletaryanın köylülüğe ilişkin devrimci sınıf politikası için temel önemde bazı sonuçlar çıkarmıştır. Denebilir ki bu iki eserde kapitalist temellere oturan bir toplumda işçi-köylü ittifakı sorunu ilk kez marksist açıdan formüle edilmiştir.

Bu sonuncu ön hatırlatmayı özellikle yapmak gerekliydi. Zira Marks’ın ta geçen yüzyılın ortasında ve Fransız köylülüğü üzerinden söylediklerini birileri biraz fazla geçmişe ait ve o denli Fransa’ya ve Fransız köylülüğüne özgü sayabilirler. Böylelerine yanıtımız kısaca şudur: Marks’ın bu iki yapıtında modern burjuva toplumu, onun başlıca sınıfları, bu sınıflar arasındaki sosyal ilişkiler ve siyasal mücadeleler, devlet, devrim vb. temel konularda ortaya koyduğu görüşler ne kadar geçen yüzyılın ortasına ve ne ölçüde

Fransa’ya özgü ise, modern küçük köylülük hakkında söyledikleri de o kadar ve o ölçüde geçen yüzyılın ortasına ve Fransa’ya özgüdür. Ve tersinden, bu temel konulardaki görüşler ne ölçüde genel öneme ve geçerliliğe sahipse, köylülük hakkında söyledikleri de o ölçüde genel bir öneme ve evrensel bir geçerliliğe sahiptir.

Ön hatırlatmalarımız bundan ibaret. Şimdi yeniden Marks’ın söylediklerine ve yanısıra Engels’e geçebiliriz.

Marks-Engels: Modern burjuva toplumunda köylü sorunu

Büyük Fransız Devrimi’nin feodal malikaneyi parçaladığını, Fransız köylülüğünü özgürleştirdiğini ve karşılıksız olarak toprağa kavuşturduğunu biliyoruz. Devrim köylülüğü feodal ilişkilerden özgürleştirdi ve onu toprağa kavuşturdu, onu küçük mülk sahibi, küçük toprak sahibi haline getirdi. Kuşkusuz burjuva devriminin bu başarısı, aynı zamanda, burjuvazinin ve kapitalist ilişkilerin egemenliğinin kırsal alana da yayılması, kırsal alanda da güvence altına alınması anlamına geliyordu. Tarihçiler sonraki restorasyon çabalarının köylülüğün elinden toprağı söküp alamadığını söylüyorlar. Sonradan Napolyon İmparatorluğu, ardından krallık iddiasındaki bir takım hanedanlar yeniden Fransız siyasal yaşamına geçici dönemler için de olsa egemen olabildiler. Ama bunlar, Marks’ın çok iyi tahlil ettiği gibi, artık burjuva sınıf egemenliğinin burjuva öncesi siyasal biçimleri olmaktan öteye gidemediler. Tarihin tekerleği geriye dönmüyor. Köylülük yeniden feodal ilişkilerin içerisine çekilemediği gibi, köylülüğün devrimle kazandığı toprak da elinden alınamıyor. Yalnızca, burjuvalaşmış toprak aristokrasisinin siyasal temsilcisi olan ve Napolyon’un düşüşünden sonra başa gelen Burbon Hanedanlığı döneminde, köylüler toprakların eski sahiplerine belli bir “bedel” ödemek zorunda bırakılıyorlar, o kadar.

İşte Marks, burjuva-demokratik devrimle özgürleşmiş ve toprağa kavuşmuş bu türden bir köylülüğün yeni düzende, yani burjuvazinin sınıf egemenliği koşullarında, karşı karşıya kaldığı sömürünün niteliği ve bunun sonuçları üzerinde duruyor. Buradan hareketle de, köylülüğü bu modern sömürü ve kölelik ilişkilerinden ancak proletaryanın kurtarabileceği temel fikrini formüle ediyor. İşlenen fikirler çok büyük bir teorik önem taşıyor. Çünkü kapitalist gelişmenin kırdan ortaya çıkardığı yeni modern toplumsal emekçi kategorilerine karşı proletaryanın devrimci stratejisi ve taktikine açıklık getiren ilk klasik marksist yaklaşımlar oluyor bunlar.

Daha somuttan gidelim. Öncelikle burjuvazinin sınıf egemenliği koşullarında köylülüğün (somutta emekçi küçük köylülüğün) yüzyüze kaldığı yeni sömürü ilişkileri hakkında söylenenlere bakalım. Bu konuda daha önce Marks’tan geniş bir pasaj aktarılmıştı. Bu pasajın girişinde, modern küçük köylülük kastedilerek, şöyle söyleniyordu: “Onun sömürüsü, sanayi proletaryasının sömürüsünden yalnızca sömürünün biçimiyle ayırdedilir. Sömürücü aynıdır: *Sermaye*. Tek başlarına ayrı ayrı kapitalistler, yani ayrı ayrı köylüleri *ipotekler* ve *tefecilik* yoluyla sömürürler. Kapitalist sınıf, köylü sınıfı, devlet vergisi yoluyla sömürür.”

Gözönünde tutmamız gereken temel önemde fikirlerden ilki işte budur. Kapitalist ilişkilerin egemenliği koşullarında küçük toprak sahibi emekçi

köylülük artık yeni bir sömürü biçimiyle yüzyüzedir. Geleneksel ilişkiler içerisinde köylülüğü feodal toprak sahibi sömürüyordu. Orada feodal rant sömürüsü vardı; toprağın mülkiyet hakkı toprak sahibinin elindeydi, feodal bağımlılık ilişkileri içerisindeki köylü feodal beye ait toprağı tasarruf ediyor, karşılığında artı-ürünü bu aynı feodal beye rant olarak ödüyordu. Oysa kapitalist ilişkilerde kendi toprak parçası üzerinde çalışan, hukuksal olarak bu toprağın sahibi bulunan, görünürde özgür ve bağımsız emekçi küçük köylü gerçekte yine sömürülüyor. Fakat bu kez artık sermaye tarafından. Bu kapitalist sömürü somut duruma, sözkonusu toplumun kendine özgü koşullarına göre çok değişik biçimler alabilir. Marks 19. yüzyıl Fransa’sından söz ederken bu somut biçimleri “ipotekler”, “tefecilik”, “devlet vergisi” vb. olarak sıralıyor. Bugünün Türkiye’sinde aynı şeyi yapmaya kalksanız, bu ve benzer biçimlerin yanısıra başka bazı biçimler sayabilirsiniz. Burada önemli olan bu sömürünün şu veya bu topluma özgü olarak değişebilen somut biçimleri değil, fakat kapitalist niteliğidir.

Marks, burjuva devrimi çerçevesinde köylünün iktisadi ve sosyal konumunda meydana gelen değişimin onu kapitalist nitelikte yeni bir sömürü ve kölelik biçimi ile yüzyüze getirdiğini ortaya koyarken, bu değişimin köylüyle bağlantılı iktisadi-sosyal ilişkiler cephesini şöyle tanımlıyor: “19. yüzyıl boyunca, kent tefecileri feodal beylerin; ipotek toprağa bağlı feodal yükümlülüklerin; burjuva sermayesi ise aristokratik toprak mülkiyetinin yerini aldı.” Bunun hemen devamında söylenenler ise kendini kapitalist üretim ve sömürü ilişkileri içinde bulan bu yeni türde köylülüğün “modern” yapısına ışık tutuyor. İşte söylenenler: “Köylünün küçük toprak parçası, artık, kapitaliste topraktan kâr, faiz ve rantı çekip almasına ve köylünün kendisine de nasıl olup da gündeliğini çıkarabileceğinin tasasını bırakmasına olanak veren bir bahaneden başka bir şey değildir.” (18 Brumaire, Sol Yayınları, 2. baskı, s.142-143)

Aynı konuda *Fransa’da Sınıf Mücadeleleri*’nde söylenenler ise şunlar:

“Demek ki, öyle oldu ki, Fransız köylüsü, toprak üzerine konan *ipoteklerin faizi* biçiminde, tefecilerden aldığı *ipoteksiz öndeliklerin (avansların)* faizi biçimi, kapitaliste yalnız bir toprak rantı değil, yalnız bir sanayi kârı değil, yani bir sözcükle, yalnızca *tüm net kârı* değil, hatta *ücretin bir kısmını* bile bıraktı, öyle ki, *İrlandalı kiracı çiftçi durumuna düştü*; ve bütün bunlar *özel mülk sahibi* olmak bahanesiyle oldu.” (s.140)

Bu gözlemler ve tanımlamalar burjuva toplumu koşullarında pazara bağlanmış küçük üretici köylünün geleneksel köylüden farklı olan yanına, “modern” yanına ışık tutuyor. Geleneksel feodal ilişkiler içindeki bağımlı köylünün ürettiği artı-ürünün toplamı feodal rantı oluşturuyordu. Oysa burjuva toplumun küçük mülk sahibi küçük köylüsünün küçük işletmesi (toprağı), “toprak rantı”+ “sanayi kârı”+ “ücret”ten oluşan gelir dilimleri üretiyor. Kapalı ve kendi kendine yeten bir ekonomik birim olmaktan çıkmış ve pazara bağlanmış, pazar için üretim yapan her tarımsal işletmede durum budur. Küçük köylü işletmesinin kendine özgü yanı, burada işletme sahibi köylünün, “toprak sahibi” olmanın yanısıra deyim uygunsa kendi kendinin “patron”u ve kendi kendinin “işçi”si olmasıdır. “Toprak sahibi” olmak sıfatıyla onun işletmesi bir “toprak rantı” sağlar; kendi kendinin patronu olduğu için çalışmayla yarattığı artı-değerin

“kâr”a tekabül eden bölümünü kendi alır; ve nihayet, kendi işletmesinde bir emekçi olarak bizzat çalıştığı için “ücret”i hak eder.

Fakat modern toplumun kapitalist sömürü mekanizmaları içinde, modern küçük köylüye bu gelir dilimlerinden yalnızca “ücret”in kaldığı, hatta onun bile bir kısmının sömürüye kurban gittiği olgusu, Marks’ın Fransız köylülüğü üzerinden çarpıcı bir biçimde ortaya koyduğu bu çıplak olgu, kapitalist toplumun genel bir gerçeğidir. Sürekli ağırlaşan bu sömürü süreci ve kapitalist rekabet karşısındaki (modern büyük kapitalist işletmenin iktisadi ve teknik üstünlüğü karşısındaki) güçsüzlüğü, küçük-tarımsal işletmenin çöküş nedenidir. Fakat burada henüz konumuz bu değil. Burada şimdilik yalnızca küçük köylünün “modern” niteliğinin ne anlama geldiğine işaret etmekle ilgiliyiz.

Az önce tanımlanan iktisadi konum, iktisadi faaliyetinin bu kendine özgü içeriği, kapitalist toplumun küçük köylüsünü bir serften olduğu kadar kapalı ekonomi içindeki özgür ataerkil köylüden de ayırır. Onu modern kapitalist ilişkilerin ağı içerisinde modern bir sosyal kategori olarak tanımlarken bu farka işaret etmiş oluyoruz. Gelgelelim, kapitalist toplum bünyesinde yeralan ve geleneksel olana göre modern konumda bulunan bu köylü kategorisi, aynı zamanda pre-kapitalist bir sosyal tip ve kapitalizm geliştiği ölçüde aşılacak zorundadır. Bunu nasıl anlamamız gerektiğine geçmeden önce, tanımlanan duruma ilişkin olarak Engels’in söylediklerini dinleyelim: “... Öyleyse bu küçük köylü, küçük zanaatçı gibi, modern proleterden, çalışma araçlarını henüz elinde bulundurması bakımından ayrılan bir emekçi, yani aşılmış bir üretim biçiminin kalıntısıdır. ... Kısacası, bizim küçük köylümüz, aşılmış bir üretim biçiminin her tür kalıntısı gibi çaresiz bir biçimde yıkıma mahkumdur. Gelecekteki bir proleterdir.” (Fransa’da ve Almanya’da Köylü Sorunu, Köylüler Savaşı içinde, Sol Yayınları, s.136-137)

Çelişkili gibi görünen modern fakat aynı zamanda pre-kapitalist olma olgusunun anlamı kısaca şudur. Kapitalist pazara bağlanmış küçük meta üreticisi köylülük kapitalist gelişmenin ve bunun tarımsal ilişkileri kapsamasının bir ürünüdür. Bu gelişme öncesinde köylü ya feodal bağımlılık ilişkileri içerisinde bir serftir ya da toprak sahibi bağımsız bir köylü olsa bile kapalı ve kendine yeterli ilkel bir ataerkil iktisadi birimin temsilcisidir. Burjuva devrimiyle özgürleşen ve toprağa kavuşan köylü böylece kapitalist toplumun yeni koşulları içinde pazara üretim yapan bir küçük meta üreticisi olarak kendini bulur. Aynı şekilde, genel kapitalist gelişme feodal toplumun bir kategorisi olan kendi toprağının sahibi ataerkil küçük köylü üzerinde aynı dönüştürücü etkiyi yapar. Böylece küçük meta üreticisi köylü, kapitalist toplumun bir eklentisi haline gelse de, kendi başına bu toplumun asli bir unsuru değildir, tersine kapitalizmin gelişmesi ölçüsünde onun tarafından aşılr.

Bu konuda Marks’ın, burjuva devriminin toprağa ve özgürlüğe kavuşturduğu Fransız köylülüğü üzerine söylediklerinden gidelim. Marks, feodal toprak mülkiyetinin parçalanmasını ve toprağın küçük mülk olarak köylüye geçmesini, kentlerdeki kapitalist gelişmeyi “kırdı da tamamlayan” bir ilerleme saymış, yaratılan bu yeni köylü sınıfını “burjuva düzenin, kentlerin kapıları dışında da uzanması, burjuva düzenin ülke çapında gerçekleşmesi” olarak tanımlamış, dahası bu sınıfın feodal soyluların eski rejime yönelik özlere karşı yeni burjuva düzeni için kırsal alanda bir güvence oluşturduğunu söylemiştir. Yani feodal mülkiyetin parçalanması ve yıkılmasının ürünü olan bu yeni türden köylülük iktisadi, sosyal ve siyasal açıdan Fransız toplumunun kapitalist gelişmesinin ihtiyaçlarına yanıt veriyordu. İşte Marks’ın bu konuda söyledikleri:

“Küçük toprak mülkiyetinin ekonomik gelişmesi köylülüğün toplumun öteki sınıfları ile ilişkilerini tepeden tırnağa altüst etmiştir. Napoleon zamanında, toprağın parçalara bölünmesi, kentlerdeki serbest rekabet ve ilk adımlarını atan büyük sanayi sistemini kırdı da tamamlamaktan başka bir şey yapmamıştır. Köylü sınıfının yararlandığı kayırılma bile, yeni burjuva toplumunun çıkarına idi. Yeni yaratılan bu sınıf, burjuva düzeninin, kentlerin kapıları dışında da uzanması, burjuva düzeninin ülke çapında

gerçekleşmesi idi. Bu sınıf, yeni devrilmiş olan toprak aristokrasisine karşı her yerde hazır bulunan bir protesto oluştuyordu. Eğer o iltimaslı bir muamele gördüyse, kendisi de, bütün öteki sınıflardan daha fazla olmak üzere, feodallerin yeniden kalkınmalarına karşı bir saldırı üssü sağlıyordu. Küçük toprak mülkiyetinin Fransız toprağına saldırdığı kökler, feodalitenin bütün besinini alıyordu elinden. Onun kurduğu engeller, burjuvazi için, eski feodal beylerin her türlü saldırgan geri dönüşlerine karşı, doğal bir sur oluştuyordu.” (Louis Bonaparte’ın 18 Brumaire’i, s.142)

Fakat bu burjuva devrimini izleyen gelişmenin henüz yalnızca ilk safhasıdır. Devrimin düzlediği zemin üzerinde genel kapitalist gelişmenin yaratacağı sonuç, bu kez bu kırsal sosyal kategorinin zamanla yıkımını kaçınılmaz hale getirmekten başka bir şey olmaz. Nitekim Marks’tan kapitalist sömürü mekanizmalarının Fransız küçük köylülüğü üzerinde yarattığı yıkıcı etki üzerine daha önce aktardığımız pasajlarda ortaya konulan da zaten budur. Marks’tan bu gelişmeyi tarihsel seyri içinde özlü bir biçimde sunan başka pasajlar da aktarmak mümkün:

“Birinci devrim, yarı-serf köylüleri özgür toprak sahipleri durumuna dönüştürdükten sonra, Napoleon, kısımlarına çıkan toprakları rahat rahat işletmelerini ve toprak sahibi olmanın çocukça coşkusunu tadabilmelerini sağlayacak koşulları düzenledi ve sağladığı. Ama işte tam da köylünün bu tarlası, toprağın bölünmesi, Napoleon’un sağladığı bu mülkiyet biçimidir ki, şimdi Fransız köylüsünü yıkıma götürüyor. Fransız feodal köylüsünü küçük toprak sahibi köylü ve Napoleon’u da imparator yapan maddi koşullar, açıkça bunlardır. Şu kaçınılmaz sonucu: yani tarım koşullarının gitgide ağırlaşması, tarımcının gitgide daha çok borçlanması sonucunu yaratmak için iki kuşak yetti. 19. yüzyılın başında, Fransız köylü nüfusunun özgürlüğünün ve zenginleşmesinin zorunlu koşulu olan bu ‘napolyonca’ mülkiyet biçimi, yüzyıl boyunca, köylünün köleliğinin ve yoksullaşmasının en birinci nedeni haline geldi.” (age., s.141)

Şüphe yok ki Marks’ın burada resmettiği Fransız devriminin ürünü olan Fransız küçük köylüsünün yine Fransız tarihinin kendine özgü gelişme seyri içindeki evrimidir. Fakat burada Fransa’ya ve Fransız köylüsüne özgü olan yönler ne olursa olsun, evrensel olan temel gerçek şudur: Kapitalist toplumun küçük köylüsü ya

kapitalist gelişmenin evrimiyle zaman içerisinde yıkıma uğrayarak yok olacak, yani proleterleşecektir, ya da bu uzun ve acılı sürece zaman ve gerek kalmaksızın proleterya tarafından sosyalizm yoluyla kurtulacaktır. Küçük köylüyü bekleyen tarihsel akıbet bu ikisinden biridir. Bu nesnel ikilem proleter devrimin küçük köylüye karşı tutumunun da teorik temellerine açıklık getirmektedir. Bunu şimdilik açmak gerekmiyor. Şu an Marks’ın Fransız köylülüğü üzerinden ortaya koyduğu görüş ve yaklaşımlardan gittiğimize göre, onunla devam etmek durumundayız. Şunları söylüyordu Marks: “Köylüyü, yalnızca sermayenin çökmesi yükseltebilir, yalnız anti-kapitalist proleter bir hükümet köylüyü ekonomik yoksulluğundan, toplumsal aşağılanmasından çıkartabilir. Anayasal cumhuriyet, köylünün güç birliği etmiş sömürücülerinin diktatörlüğüdür; sosyal-demokrat cumhuriyet ise onun müttefiklerinin diktatörlüğüdür.” (Fransa’da Sınıf Savaşları, s.141)

Aynı konuda Louis Bonaparte’ın 18 Brumaire’inde söylenenler ise şunlar: “Yüzyılın başında, devleti, defne dalları ile gübrelediği yeni açılmış küçük tarlaların savunmasını gözetmekle yükümlü bir nöbetçi yapan burjuva düzeni, bugün, onun kanını ve ilğini emen ve onları sermayenin simyacı kazanına atan bir vampir olmuştur. ... Bu durumda köylülerin çıkarı, Napoleon zamanında olduğu gibi, artık burjuvazinin çıkarları ile ve sermaye ile uyum halinde değil, çelişik bulunuyor. Bu bakımdan, köylüler, doğal olarak, müttefiklerini ve yol göstericilerini, ödevi burjuva düzenini devirmek olan kentlerin proleteryasında buluyorlar.” (s.143)

Bütün bu açık ve net pasajlar proleterya’yı durumu kapitalizm koşullarında umutsuz olan emekçi köylülüğün öncüsü ve onu kurtuluşa götürecek gerçek müttefiki olarak tanımlar. Buraya kadarki anlatımlardan işin bu yanı yeterli açıklıkta anlaşılmış olmalıdır. Fakat sorunun bunu tamamlayan bir başka temel yönü daha var. Marks, yine Fransız toplumunun sınıf ilişkilerinden ve toplumsal güç dengelerinden hareketle, proleteryanın, emekçi köylülüğü kazanmadıkça, burjuvaziye karşı onun desteğini arkasına almadıkça, burjuva düzeni yıkamayacağını da net bir biçimde ortaya koyar. Sorunun bu yanı ilkinden daha da önemlidir. Zira burada işçi sınıfının köylülükle ittifakı onun sermaye üzerindeki zaferinin temel bir

Marksizm-Leninizmde köylü sorunu

Geçmişin kalıntısı ve geleceğin proleteri: Küçük köylülük

F. ENGELS

Küçük köylüden, burada, onun ailesi ile birlikte düzenli olarak işleyebileceğinden daha büyük, ve ailenin beslenmesi için zorunlu olandan da daha küçük olmayan bir toprak parçasının sahibi ya da kiracısını -özellikle sahibini- anlıyoruz. Öyleyse bu küçük köylü, küçük zanaatçı gibi, modern proleterden, çalışma araçlarını henüz elinde bulundurması bakımından ayrılan bir emekçi, yani aşılmış bir üretim biçiminin bir kalıntısıdır. Kendi atası olan serf, ya da çok ayırksı bir biçimde özgür, ama haraç ve angaryaya bağlanmış köylüden, üç bakımdan ayrılır. İlkin, Fransız Devrimi, onu, beyine borçlu bulunduğu feodal yükümlülük ve hizmetlerden kurtarmış, ve çoğu durumda, hiç olmazsa Ren’in sol kıyısında, toprağını onun kendi mülkiyetine vermiştir. İkinci olarak, özerkli ortaklığın (communaute) korumasını yitirmiştir. Böylece eski ortaklıktaki (Mark-ç.) yararlanma payından yoksun kalmıştır. Ortaklaşa toprak, ya eski bey, ya da Roma hukukuna dayanan “aydın” bürokratik bir yasama tarafından elçabukluğuna getirilmiştir. Böylece küçük köylü, ot ve saman satın almaksızın davarını besleme olanağından yoksun kalmış bulunduğunu görür. Ama iktisadi bakımdan, ortaklaşa topraktan yararlanma haklarının yitirilmesi, feodal yükümlülüklerin ortadan kalkmasını, hem de çoğuyla, ödünler. Çift hayvanlarını besleyemeyen köylülerin sayısı durmadan artar. Üçüncü olarak, bugünkü köylü, bir

de eski üretken çalışmanın yarısını yitirmekle ayır edilir. Eskiden o, ailesi ile birlikte, çok büyük bir bölümünü kendi üretmiş bulunduğu hammaddeler yardımıyla, gereksindiği sını ürünleri kendi üretiyordu. Gene de eksik kalan şey tarım dışında bir iş daha yapan ve çoğu zaman ücretleri trampa ya da karşılıklı hizmetler yoluyla ödenmiş bulunan köy komşuları tarafından sağlanıyordu. Aile, ve hele köy, kendi kendilerine yetiyorlar, ve kendileri için gerekli olan şeylerin hemen hepsini üretiyorlardı. Hemen hemen arı durumundaki doğal ekonomiydi bu, para hemen hiç kullanılmıyordu. Kapitalist üretim, parasal iktisat ve büyük sanayi aracılığıyla, bu duruma son verdi. Ama eğer ortaklaşa topraktan yararlanma, bunun varlığının temel bir koşulu idiyse, bir sanayi in ikincil pratiği de bir başka temel koşulu idi. Böylece köylü gitgide daha aşağı düştü. Vergiler, kötü hasatlar, paylaşımlar, duruşmalar, köylüler birbirleri arkasına tefecinin ocağına düşürürler, borçlanma, herbiri için, gitgide daha genel ve gitgide daha büyük bir şey olur; kısacası, bizim küçük köylümüz, aşılmış bir üretim biçiminin her tür kalıntısı gibi, çaresiz bir biçimde yıkıma mahkumdur. Gelecekteki bir proleterdir.

Fransa’da ve Almanya’da Köylü Sorunu (Köylüler Savaşı içinde, Sol Yayınları, s.136-137)

önkoşulu olarak ortaya konulmuştur. Yani marksist açıdan, yalnızca burjuva devrimi aşamasından geçmek zorunda olan toplumlar için değil, bu devrimi geride bırakmış bir burjuva toplumu için de, işçi sınıfının köylülükle ittifakı burada devrimci iktidar perspektifinin ve olanağının zorunlu bir koşulu olarak tanımlanmıştır. Fakat elbetteki her ikisinde söz konusu olan köylülük gerek kapsamı gerekse konumu bakımından farklıdır, ki bu farka daha önce değinmiştik, daha sonra da tekrar tekrar değineceğiz.

Söylediklerimizi Marks'ın kendisinden örnekleyelim. Marks Haziran Ayaklanmasının kaçınılmaz yenilgisini irdelerken, "nüfusunun üçte ikisini" kır halkının oluşturduğu bir ülkede, muzafer bir proleter devrim için, işçilerin ara katmanları, elbetteki en başta emekçi köylülüğü kazanma zorunluluğu üzerine şunları söylüyordu: "*Fransız proletaryası, bir devrim anında, Paris'te, kendisini, olanakların ötesinde bir atılıma heveslendiren gerçek bir güce ve etkiye sahipse de, Fransa'nın geri kalan kısmında sanayinin toplandığı birkaç dağınık merkezde yoğunlaşmış durumdadır ve köylülerin ve küçük-burjuvaların sayıca üstünlüğü yanında hemen hemen tamamıyla kaybolur. ... Ulusun, burjuva rejimine, sermayenin egemenliğine başkaldırmış, proletarya ile burjuvazi arasında yer alan kitlesi, yani köylülük ve küçük-burjuvazi, devrimin ileri doğru yürüyüşü ile, proleterleri öncüler olarak tanıyıp onlara katılmak zorunda bırakılmadıkça, Fransız işçileri bir tek ileri adım atamazlar ve bu rejimin bir kılına bile dokunamazlardı.*" (Fransa'da Sınıf Savaşları, Sol Yayınları, s.49-50)

Son cümlesi bir parça abartılı görünen bu pasaj, gerçekte Paris Komünü'nün Fransa'nın geri kalan kısmından soyutlanarak yenilgiyle yüzyüze kalmasının nedenlerinden birine de daha 20 yıl öncesinden açıklık getirmektedir. Nitekim Marks Paris Komünü üzerine olan klasik eseri *Fransa'da İç Savaş*'ta buna ayrıca ve bizzat değinir. "*Komün'ün köylülere 'Bizim zaferimiz sizin tek umarınızdır' derken, yerden göğe kadar haklıydı*" diyen Marks, eğer "*Komün Paris'i ile taşra illeri arasında üç aylık özgür bir bağlantı süresi*" olabilseydi bunun "*köylülerin genel bir ayaklanmasına yolaçacağını*" bildikleri için Versaycıların bunu özel bir çabayla engellediklerini söyler: "*Paris çevresinde, sanki sığır vebasının yayılmasını önlemek içinmiş gibi, bir polis ablukası kurmakta gösterdikleri kaygılı çabukluğun nedeni de buydu.*" (Fransa'da İç Savaş, Sol Yayınları, 2. baskı, s.64-65)

Peki bütün bunlar, en büyük marksist sayılması gereken Marks'ın bizzat kendisinde bu denli açıkken, nasıl oldu da İkinci Enternasyonal partileri devrimci perspektif söz konusu olduğunda köylülüğü burjuva düzene sıkı sıkıya bağlı bir küçük-burjuva katman sayıp onu küçümseme yoluna gidebildiler ve böylece proleter devrime yüz çevirmeyi Marksizm adına meşrulaştırmaya kalkabildiler. Bunun biri nesnel biri öznel iki nedeni var. Nesnel olan, köylülüğün, temelde bir küçük-burjuva sosyal katman olarak ikili karakteri var. Marks ve Engels onu her zaman bu ikili yapısı içinde değerlendirmişler, küçük mülk sahibi bir küçük-burjuva katman olarak gösterdiği tutucu eğilime açıkça işaret etmişler, ve daha *Komünist Manifesto*'dan itibaren köylülüğün bu tutucu yanına, bu çerçevede geriye dönük özelemlerine ve istemlerine prim verilemeyeceğini açıklıkla ortaya koymuşlardır. Nitekim burada irdelediğimiz iki temel eserinde de Marks buna döne döne değinir, sorunu açıklıkla irdeler. Bunu kestirmeden bizzat Marks'ın kendisinden örnekleyelim. Marks, 7. ve son bölümünü büyük ölçüde Napolyon imparatorluğu ile köylülük ilişkisine ayırdığı temel eseri *Louis Bonaparte'ın 18 Brumaire*'inde önce şu gözlemde bulunur: "*Bununla birlikte, devlet iktidarı havada durmaz. Bonaparte, çok belirli ve üstelik de Fransız toplumunun en kalabalık sınıfını, yani küçük toprak sahibi köylüleri temsil etmektedir. Nasıl ki, Bourbon'lar büyük toprak mülkiyetinin hanedanı olmuşlardı, nasıl ki Orleans'lar, paranın hanedanı olmuşlardı, Bonaparte'lar da köylülerin, yani Fransız halk kitlesinin hanedanıdır.*" (s.137)

Fransız küçük köylüsünün, 1848 Devrimi sonrasında, hangi tarihsel ve toplumsal nedenlerle yeğen Bonaparte'ın hanedanlığına destek vermek durumunda kaldığının klasikleşmiş bir açıklamasını

parlak bir biçimde veren Marks, ardından buradaki çelişkiyi şu soruyla yine kendisi formüle ediyor: "*Ama, peki ya Fransa'nın yarısındaki köylü ayaklanmaları, ya köylülere karşı askeri seferler, köylülerin kitle halinde hapsedilmeleri, sürülmeleri? diye karşı çıkılabilir. Louis XIV'den beri, Fransa, 'demagogik dolaplar için', köylülerin böyle zulümlere uğradıklarını görmedi.*" (s.139)

Ve bunun ardından, kendi sorusuyla ifade ettiği çelişkiye, Marks'ın kendisi, modern köylülüğün ikili yapısına ve davranışına ilişkin olarak, özgül bir durum üzerinden gerçekte evrensel bir içerik taşıyan şu açıklamayı getirir:

"*Ama yanlış anlamayalım. Bonaparte'lar hanedanı devrimci köylüleri temsil etmez, tutucu köylüleri temsil eder; küçük tarla ile temsil edilen toplumsal varlık koşullarından kurtulmak isteyen köylüyü temsil etmez, tersine, bu koşulları kuvvetlendirmek isteyen köylüyü temsil eder; enerjisi ile, kentlerle yapacağı güçbirliği haline eski toplumu devirmeyi isteyen kır halkını değil, tersine, bu eski düzenin içine sınımsız kapanmış, hapsedilmiş, kendisi ve tarlası imparatorluk heyulası tarafından kurtarılsın ve kayırılsın isteyen köylüyü temsil eder. Bonaparte'ların hanedanı, köylünün ilerlemesini değil dayanaksız boş inanı, yargısını değil peşin yargısını, geleceğini değil geçmişini, Cevennes'lerini değil, modern Vende'e'ni temsil eder.*" (s.139-140)

Burada Marks iki farklı sosyal kategoriyi değil, aynı kategorinin iki farklı tabakasını da değil, dosdoğru, aynı sosyal kategorinin iki farklı tutumunu karşı karşıya koyuyor. Söz konusu olan aynı Fransız küçük köylülüğünün iki farklı tutumudur. Bu iki farklı tutumu Marks'ın kendisi "Fransız köylülerinin modern bilinci ile geleneksel bilinci" arasındaki çatışma olarak da tanımlar. Aktarılan pasajda evrensel bir içerik taşıyan kritik ifadeler şunlardır: "*Küçük tarla ile temsil edilen toplumsal varlık koşullarından kurtulmak isteyen köylü*" ile "*bu koşulları kuvvetlendirmek*

isteyen köylü" ... "*enerjisi ile, kentlerle yapacağı güçbirliği haline eski toplumu devirmeyi isteyen kır halkı*" ile "*tersine, bu eski düzenin içine sınımsız kapanmış, hapsedilmiş, kendisi ve tarlası imparatorluk heyulası tarafından kurtarılsın ve kayırılsın isteyen köylü*"...

Bu ifadeler, bir yandan küçük toprak sahipliği üzerinden mülk sahibi, öte yandan ise bu küçük toprak parçası üzerinde bizzat kendisi çalışan emekçi bir sosyal kategori olan küçük köylünün ikili karakteri ve tutumu üzerine temel teorik önermeler durumundadırlar. Proletarya partisinin tarım programının küçük köylülüğe ilişkin formülasyonlarına ıskı tutan marksist teorik önermeler işte tam da bunlardır. Marks'ın aynı köylü kategorisi üzerinden "devrimci köylüler" ile "tutucu köylüler" ayrımı, kapitalist bir ülkede marksist bir tarım programının en hassas ve ilkesel önem taşıyan noktasıdır. Engels'in *Fransa'da ve Almanya'da Köylü Sorunu* başlıklı programatik makalesini ele alırken bu mesele üzerinde gereğince duracağımız için burada ayrıntıya girmeyeceğiz. Burada İkinci Enternasyonal'ın oportünist partilerinin, bu ikili marksist yaklaşımın bir yahını ("devrimci köylüler") bilerek gözden kaçırıp, öteki yanını ("tutucu köylüler") aynı bilinçli tutumla mutlaklaştırma yoluna gitmelerini Marksizmin kaba bir tahrifatı olduğunu belirtmekle yetinelim.

İkinci Enternasyonal partilerinin modern toplumun köylülüğü üzerine yaptığı tahrifatın öznel yanına gelince, bu, 19. yüzyıl devrimlerinin, somutta 1848 Haziran Ayaklanması ile Paris Komünü'nün yenilgisinin gerçek nedenlerinin çarpıtılmasına dayanır. Onlar burada köylülüğün aldığı tutumun özgül nedenlerini, bizzat Marks ve Engels'in kendisine rağmen, köylülüğün artık burjuva düzene bağlı tutucu bir sınıf olduğunun sözde kanıtına dönüştürmüşlerdir.

(Devam edecek...)

Paris Komünü'nden köylülere: "Bizim zaferimiz sizin tek umarınızdır"

Karl MARKS

Komün köylülere, "Bizim zaferimiz sizin tek umarınızdır" derken, yerden göğe kadar haklıydı. Versailles'da yumurtlanıp metelik etmez övünge Avrupa gazetecileri tarafından yinelenen tüm yalanların en şaşılacaklarından biri de, Ulusal Meclis köylülerinin Fransız köylülüğünü temsil ettikleri yalanıydı. Fransız köylüsünün, 1815'ten sonra bir milyon tazminat ödemek zorunda kaldığı adamlara karşı duyduğu sevgi, biraz düşünülün. Onun gözünde büyük bir toprak sahibinin varlığı bile, daha kendiliğinden onun 1789 kazanımları üzerine bir el uzatmadır. 1848'de burjuvazi, frank başına 45 santimlik bir ek vergiyle onun toprak parçasını ağır yükler altına sokmuş, ancak bu işi devrim adına yapmıştı; oysa şimdi, Prusyalılara ödenecek beş milyarlık tazminatı köylünün omuzlarına yüklemek için, devrime karşı bir iç savaş kışkırtıyordu. Buna karşılık Komün, ilk bildirgelerinden birinde, savaşın gerçek yaratıcılarının onun giderlerini de ödemek zorunda olduklarını bildiriyordu. Komün köylüyü kan vergisinden kurtaracak, ona ucuz bir hükümet sağlayacak, bugünkü sülüklerini, noteri, avukatı, mübaşiri ve öteki adi vampirleri, onun tarafından seçilmiş ve ona karşı sorumlu olan ücretli Komün görevlileri durumuna dönüştürecek. Onu *garde-champetrein* (kır bekçisi), jandarma ve valinin zorbalıklarından kurtaracak, rahip tarafından alıklaştırmanın yerine öğretmen tarafından eğitimi geçirecek. Ve Fransız köylüsü her şeyden önce hesap adamıydı. Rahip aylığının tahsildar tarafından zorla alınması yerine, kiliseye bağlı olanların dinsel içgüdülerinin kendiliğinden ortaya çıkmasına bağlı olmasını son derece usa yatkın bulacaktı. Komün hükümetinin -ve sadece onun- Fransız köylüsüne umudunu aşıladığı büyük dolaysız iyilikler, işte bunlardı. Öyleyse burada, köylünün toprak parçası üzerine bir karabasan gibi çöken ipotekli borç, her

gün büyüyen proletaryat foncier (kırsal proletarya) ve onun bu toprak parçasından, modern tarımın gelişmesi ve kapitalist işleme biçiminin rekabeti sonucu gitgide daha hızlı bir gidişle gerçekleşen mülksüzleştirilmesi gibi, sadece Komün'ün köylü yararına çözmeye yetenekli ve aynı zamanda da zorunlu olduğu daha karmaşık, ama dirimsel somut sorunlar üzerinde uzun uzadıya durmanın hiçbir gereği yoktur.

Fransız köylüsü, Louis Bonaparte'ı cumhurbaşkanı seçti; ama düzen partisi, İkinci İmparatorluğu kurdu. Gerçeklikte Fransız köylüsü neye geresinme duyduğunu, kendi *maireini* (belediye başkanı) hükümetin valisine, kendi öğretmenini hükümetin rahibine ve kendi öz kişiliğini de hükümetin jandarmasına karşı çıkararak, 1849 ve 1850'de göstermeye başladı. Düzen partisi tarafından Ocak ve Şubat 1850'de yapılan tüm yasalar, köylülere karşı açık baskı önlemlerinden oluştu. Köylü bonapartçıydı; çünkü büyük devrim, ondan sağlamış olduğu bütün çıkarlarla birlikte, onun gözünde Napoleon'da çışileşiyordu. İkinci İmparatorluk döneminde hızla dağılan bu yanılısma (ve bu yanılısma, doğası gereği "köylüler"e düşmandı), geçmişin bu önyargısı, Komün'ün köylülüğünün yaşayan çıkarlarına ve ivedi gereksinmelerine yönelttiği çağrıya nasıl direnebilirdi?

"Köylüler", Komün Paris'i ile taşra illeri arasında üç aylık özgür bir bağlantı süresinin, köylülerin genel bir ayaklanmasına yol açacağını biliyorlardı (onların başlıca kaygıları, gerçekte buydu); Paris çevresinde, sanki sığır vebasının yayılmasını önlemek içinmiş gibi, bir polis ablukası kurmakta gösterdikleri kaygılı çabukluğun nedeni de buydu.

Fransa'da İç Savaş, Sol Yayınları, s.64-65

Halkçı devrimciliğin eleştirisi

Kitle hareketine devrimci önderlik sorunu üzerine-3

Bir devrimci parti için program sadece iktidar alındığında yapılacakların pratik bir ifadesi değil, aynı zamanda devrime kadarki tüm taktik açılımların gelip bağlanacağı stratejidir. Devrimci demokrasinin ideolojik platformu reformizme hemen her noktada açıktır ya da her zorlanma durumunda bunu kolayca üretebilmektedir. Buradaki zorlanma devletin saldırısından çok, kitle hareketliliğinin politik önderliğinde bir zorlanmadır.

Susurluk süreci ve Halk Meclisleri

Susurluk süreci ekonomik-demokratik talepler, mücadelenin politik düzeyi ve kitle hareketi ilişkisi üzerine toplumsal bir laboratuvar oldu. Komünistler yıllardır sınıf ve kitle hareketinin temel zaafının ekonomik-demokratik sınırları aşamaması, kendiliğindenlik düzeyinde kalması, politik bir karaktere dönüşmemesi olduğunu söylediler. Kuşkusuz bu politik karakter devrimci bir nitelik olarak varış hareketliliği için aştı. Devrimci politizasyonla militanlık ve kitlesellik içiçe geçti. Susurluk ise bunu kitle hareketliliğinin geneli için aştı. Doğal olarak bu politik karakter de henüz kendiliğindenlik sınırını aşamamış, devrimci bir nitelikte kazanamamıştı. Böylece hareket kendini tekrar etmemekle birlikte gerçek bir sıçramadan yoksun kaldı.

14 Aralık KESK, 22 Aralık DİSK, 5 Ocak Türk-İş'in merkezî mitingleriyle hareket ilk biçimini aldı. Sendika bürokrasisinin bu eylemlerle tek amacının hava boşaltmak olduğu açıktır. Ama kitle hareketliliği, çağrıcılarının niyetleri temelinde tek yönlü sonuçlar üretmez. Sendika bürokrasisi yeni döneme bakışı çerçevesinde eylem çağrısı yaptı ve eylemlerin sınırını belirlemeye çalıştı. Hareketi barışçıl

çerçevede tutmayı başardı, politik denetim için taşranın görece daha geri sınıf katılımını özel bir tarzda yüksek tuttu, kitlelerin ekonomik-demokratik talepleriyle gerçek bir bağdan yoksun bir gösteri-görüntü için çalıştı ve nihayet politizasyonu "demokratik devlet" sınırlarında belirledi. Esas hedef, hareketin bu sınırları aşan bir tarzda derinleşmesini ve daha geniş kesimleri kapsamasını engellemekti. Buna rağmen kuşatma bir alandan kırıldı. Bu yüzden 5 Ocak'ı geri bir mitingten ibaret saymak politik körlüktür. Hareket politik bir protestoyla birleşmekle kalmıyor, taşra için de bir yeni dönem kitle hareketliliğinin başlangıcını oluşturuyordu. Enerji Platformu çerçevesinde, sendikaları, özelleştirme karşıtlığı temelinde eylem-örgüt birliğine zorlayan öncü sektörlerin sınıf dinamiği 5 Ocak'ta "Şalter inecek!" pankartıyla yürüyordu.

5 Ocak sonrasında Susurluk protestoları kesildi ve süreç iki kanaldan akmaya başladı. Birincisi, sınıf kanalıydı. Taşra ağırlıklı bu süreç özelleştirme karşıtlığında militan bir hat taşıdığını Çayırhan, Yatağan örnekleriyle gösterdi. Bu yer yer sendikayı etkisizleştirmeyi de içerdi. Böylece yeni kitle hareketliliği sadece politik içeriğiyle değil yeni kesimleri genele katan özelliğiyle de öne çıktı. Bu süreç TİS ihanetinin de ana nedenidir ve sendika bürokrasisi hava boşaltmak çerçevesinde bile eyleme cesaret edemedi. Zira böyle göstermelik bir çıkışın bile kendilerini aşan bir sürecin önünü açabileceğini fark etmişti. '95 Ekim'indeki kitlesel grev sürecinde de benzer bir durum yaşanmış, hareketin yükseliş eğilimleri farkedilince ne pahasına olursa olsun önu kesilmişti. '95 Aralık genel seçimlerinin gerçek nedeni olan bu grev sürecindeki ihanet karşısındaki sessizlik, varolan potansiyelin anlaşılamamasına yolaçmıştır. Halbuki Soma Linyit işçilerinin öncü sektör dinamiği olarak "TİS'ler iptal edilsin" türü istisnaları dışında, yaşanan çıkışsızlığın sınıfın '90'lar boyunca sendikalar dışında bir örgütlülüğe sahip olamamasıyla ve tabi ki öncü devrimci partisinin yokluğuyla doğrudan ilgili bir yanı var.

1 Mayıs '97 eylemi İstanbul'da gerileme sürecini işaretlerken, taşrada yaygınlık ve katılım gerçekleşti. Bu süreç politik gündemin ekonomik gündemi besleyebildiğini gösterdi. Bu genel olguyu bir işyeri üzerinden örnekleyelim; 22 Aralık DİSK mitingî çerçevesinde sendikacılar "yoklama alınacağı" söylemiyle katılımı arttırmaya çalıştılar. Küçük Çekmece Belediyesi işçileri ise onları "Buradaki Susurluğu çözmeden neredeki Susurluğu çözmeye gidiyorsunuz" diye eleştirdiler. İçeride onmilyonlarca alacağı olan işçilerin eylemleriyle boş çıkaran sendikacılara yönelik bu

tutumu, bu çerçevede gerici değil ilerici bir tepkidir. Bu tutum, Susurluk protestosunu yayabilmek için eşel-mobil, SSK tasfiyesi gibi sorunlarda da ciddi bir mücadelenin birlikte örgütlenmesinin zorunluluğu açıkça ortaya koyuyor.

Susurluk sürecinden bugüne muğlak bir bilinç kalmıştır. İşçiler devletle çetelerin birlikteliğini görmüş, ama bunun nedenlerini, düzeyini ve çözümünü görememişlerdir. Süreç sınıf üzerinde ekonomik olduğu kadar politik bakımdan da kalıcı izlerde bırakmıştır. Bu ise sınıfın ileri birkaç sendikal mevzisinin (Tuzla Deri-iş, Tümtis gibi) önden kazandığı düzey ve onların politik protestolarından ibaret değildir. Kitleler orta vadede açığa çıkacak mücadele potansiyelleri açısından ek birikimler kazanmıştır. Bunun yarınki bir devrimci politizasyonu kolaylaştıracağı açıktır. İşte devrimci demokrat akımların anlayamadıkları da budur, ekonomik mücadele ile politik mücadele arasındaki ilişkidir. Devlet terörüyle karşılaşmış kesimler üzerinde Susurluk konusunda bir hareketlilik yaratılmak isteniyorsa bu, esas kritik noktadır. "Kontr-gerilla var, çünkü işçilerin sendikalaşmasını kırmak istiyorlar, Düzgün Tekin gibi devrimci işçiler bu yüzden kaybediliyor." İşte bu tür bir ajitasyon bağlantısı kurulmadan ne sınıf hareketi devrimcileşebilir, ne de politik mücadelenin kendini tekrar eden sürecinin ve işçilere yabancılaşmasının önüne geçilebilir.

Susurluk süreci birden fazla alanda bu yabancılaşmayı yaşadı. Birincisi, mücadelenin ekonomik taleplerle ilişkilendirilememesi ve bu çerçevede devletin bütünsel rolünün eylemli bir süreç ve ajitasyonla kitlelere taşınamaması ile yaşandı. Bu, aynı evredeki birbiriyle hem eylem biçimi hem de içerikte ilişkilenebilecek dinamiklerin etkileşimini daraltmış, bölmelenmiş olan hareketlilik her birinin genişlemesinin olanaklarından yararlanamamıştır.

İkincisi, sürecin merkezi ve militan biçimlerden uzaklığının yarattığı, sonuç alınamayacağı fikrini uyandıran yabancılaşmadır. Ortada açıkça yasal sınırların dışında çalışan resmi bir kontr-gerilla aygıtı vardır. Kitle hareketi varolan düzeyiyle bu "çeteleri" dağıtan ve gerileten bir düzeyde olmadığı ölçüde "çeteler" kanıksanacaktır. Düşünüldü ki bu çeteler devlet adına insan öldürmekte, ama cezalandırılmamaktadır. Bunun kitle hareketliliğine verdiği mesaj, mücadelenin sanılandan da ağır bedelleri olduğudur. Yani çeteleşen devletin açığa çıkması kitle hareketliliğini gerileten bir rol de oynayabilir.

Aynı süreç semt hareketliliğinde de benzer bir yabancılaşma etkisi yarattı. Şubat'ta genel kitle hareketinin durduğu

bir evrede, *Kurtuluş*'un sözleriyle, "... mahalleler Türkiye'nin en hareketli yerlerini oluşturuyorlar. Toplumsal muhalefetin başı da gövdesi de burası sanki" (agy., s.17) idi. 1995-97'de böyle ara dönemler yaşandı. Ama *Kurtuluş* Susurluk protestoları sürecinin bazı temel öğelerini unutuyor. Susurluk protestoları ancak Şubat ortalarına doğru "Yurttaş İnisiyatifi" gibi liberal bir odağın çağrısı zemininde meşrulaşmanın etkisiyle başlayabildi. Önceki dönemde semt hareketliliği militan eylemler ve devrimci örgütlerin çağrılarıyla, ama yine de meşrulukla karakterize oluyordu. Yurttaş İnisiyatifi "bir dakika karanlık" eylemini sokakla ilişkilendirmemeye çalıştı. Devrimci demokrasi ise bu süreci sokağa taşıdı ve ağırlıklı kendi rengini verdi. Ama bu bile Şubat sonunda Yurttaş İnisiyatifi eylemleri bitince kimsenin devam etme gücü bulamamasını değiştiremedi. Nisan'da ikinci dönem aynı zayıflıkla başladı. Buna rağmen yabancılaşma olgusu yüzünden kitle eylemliliği geriledi. Ekim'deki üçüncü dönemde ise artık eylemler varolup-olamama noktasında bir zayıflığı yaşıyordu.

Bu sürece daha yakından bakalım. Ekim ayında çeteler serbest bırakılmaya başlandığında, artık Susurluk protestosunun "başı ve gövdesi mahallelerden" ibaretti. Birinci dönemde şehir merkezleriyle de yer yer keşişen, ikinci dönemde gerileyen tüm diğer dinamikler hemen tamamen silinmişti. Ama bu semt dinamiği de Alevi-Kürt sosyal bileşimin ağırlıklı olduğu politik semtlerdi, ki bu aslında '95 sonrasında bir genel özelliğidir. Üçüncü dönemde zaten dar olan varış hareketliliği daralmaya devam etti. En politik semtlerde bile kitle hareketliliği daralmaya, katılım ve politik ilgi azalmaya başladı. Eylemler bazı semtlerde haftada bir-ikiye indirilmeye başlandı. Buna karşın Gazi, Okmeydanı gibi birkaç semtte Halk Meclisleri öncülüğünde katılım artma eğilimi gösteriyordu. Bu ters olguya rağmen, *Kurtuluş*'un ilk görmesi gereken, varış hareketliliğinin daraldığı ve Halk Meclislerinin öncülük ettikleri de dahil tüm semtlerde meşruluk zemininin liberal bir aydın odağının çağrısı olduğudur. Bu yüzden diğer semtlerin sorununun Halk Meclislerinin yokluğuna bağlanmasının bir ciddiyeti olamaz. *Kurtuluş* da bu gerçeğin farkındadır ve üçüncü dönem sonrasında Yurttaş İnisiyatifi'nin çağrısı yokken aynı eylemleri kesikli de olsa belli bir süreklilikle uygulamaya, Yurttaş İnisiyatifinde olan meşru çağrı gücü alanında etkinlik kurmaya çalışmıştır. *Kurtuluş* anlamalıdır ki, birkaç semtte yükselen bir hareketlilik toplam hareketin içinde "başı da, gövdeyi de" oluştursa, toplumda politik bir hegemonya ve pratik bir sürükleyicilik açısından hayli önemsizdir. 2 Kasım'da

Susurluk'taki eyleme onbinlerce katılım ve politik-coşkulu bir hava hakimdi. Bu, kitlelerin eylemlerde sonuç almaya dönük merkezi niteliğe eğiliminin de kanıtı oldu. Bu, üçüncü dönem boyunca gerileyen harekete rağmen gerçekleşmiştir ve semt eylemliliğinin darlığının yabancılaştırıcı etkisinin nasıl boşa çıkarılacağına da yol göstericisi olmuştur. Böylece gerileyen bir sürecin içerisinde bile ve ekonomik taleplerden yalıtıklığa rağmen, kitle hareketinin mücadele kapasitesinin ne kadarının açığa çıkarılabileceği görülmüştür. Buna karşın 2 Kasım Susurluk mitingi bu temel yabancılaştırma alanında bir değişikliği işaretlemediği oranda, giderek genişleyen bir sürecin önünü açmamıştır. 2 Kasım'da Halk Meclisleri ise birkaç yüz kişiyle Ankara yürüyüşü eylemini tercih etti. Anlaşıyor ki *Kurtuluş*, Susurluk mitinginin zayıf geçeceğini düşünüyordu. Tersine sonuç *Kurtuluş*'u pek de hoş olmayan "reformizmle aynı yerde buluşmak" suçlamasını kullanmaya itti. Bu onun 1 Mayıs '97 pratiğini unutturabilirmiş gibi!

Kurtuluş, hareketliliğin tıkanıklık alanları konusunda bir açıklığa sahip olmadığı ölçüde, sadece birkaç semte dayalı bir büyümenin sınırları ile toplumun biriken öfke ve mücadele potansiyelini kıyaslamaya girişilebildi. Düşünün ki *Kurtuluş* Halk Anayasası çerçevesinde geçen yıldan beri, bir Ankara yürüyüşünün hazırlıklarını yapıyordu. Ama bu Ankara yürüyüşü, merkezi bir eylem olarak, üzerine yükseldiği birkaç semt dimağının yerel eylemlerinden bile daha az bir etki yarattı.

DHKP/C: Yeni yönelimin eski kökleri

Öncelikle belirtmeliyiz ki, DHKP/C'nin yeni yönelimi bütünlüklü bir yönelimdir. Halk Meclisleri, Demokratik Muhalefet Meclisleri, devrimci ve reformist akımlarla ilişkiler ve pratik tutumlar bütünsel yönelişin parçalarıdır. Ama bütün bu alan ve süreç taktiklerinin kaynağı "Halk Anayasası"dır. Doğaldır ki bir politik akımın her dönemki yaklaşımlarını belirleyen, onun programı ile dönemin somutlukları arasındaki taktik politik hattıdır. DHKP/C ise yeni yönelimi vesilesiyle taktik politikalarını saptarken ve uygularken, onun "Halk Anayasası" yönelimine uygunluğuna bakıyor. Bu doğaldır ki DHKP/C programını bir kağıt düzeyine indiren ve aslında onu Halk Anayasası ile değiştiren bir yönelimdir. Geçmişin devrimci programlarından önce fiilen kopan politik akımlar, evrimin olgunlaştığı bir evrede ondan tümünden kurtulacak bir süreçten kendilerini kurtaramadılar. TDKP 1980 programıyla yüzleşemediği, onu yenileyemediği, ama aynı zamanda savunmadığı ölçüde, bu boşluk onun reformist yönelimini sistemleştirmesini kolaylaştırdı, böylece utanç verici bir sona yolaçtı. Komünistlerin bugün PKK'ye yönelik eleştirileri de benzer bir fiili programsızlaşmaya, devrimci programın kağıt üzerinde kalması ve "siyasi çözüm" ifadesini bulan muğlaklığın onun yerini almasıyla içiçe yürüyen bir geriye gidişin paralellğine vurgu yapıyor. Zira bir devrimci parti için program sadece iktidar alındığında yapılacakların pratik bir ifadesi değil,

aynı zamanda devrime kadarki tüm taktik açılımların gelip bağlanacağı stratejidir. Devrimci demokrasinin ideolojik platformu reformizme hemen her noktada açıktır ya da her zorlanma durumunda bunu kolayca üretebilmektedir. Buradaki zorlanma devletin saldırısından çok, kitle hareketliliğinin politik önderliğinde bir zorlanmadır. Devrimci Yol süreci bunun rafine bir örneğidir. Devrimci Yol'un sağcılaşması silahlı mücadelenin savunma hattında tutulmasında buldu ve 1980 darbesini öncelendi. DHKP/C'nin yönelimi de bütünsel ve ideolojik öğeler içermektedir. DHKP/C kendi sınıfsal-toplumsal varoluşu ve tarihsel evrimi içinde iradi olarak bir yeni yönelimin içerisine girmiş ve Halk Anayasası merkezli bütün adımlar bunun ürünü olmuştur. DHKP/C anayasa ihtiyacını programların yetersiz kaldığı üzerinden de açıklayabilmektedir.*Kurtuluş* bir kez daha olguları kabullenme eğilimi göstermekte, bunun politik sonuçlarına ise itiraz etmektedir. 20 yıllık mücadelesi içinde kendiliğinden süreçlere politik çözümlemeler dışında cevaplar bulan bir hareketin yaşadığı eklektizmi tepkisel bir iradecilikle karşılaması doğal ama trajiktir.

Kurtuluş'un programların yetersizliği üzerinden ifade ettiği o çok sevdiği somutluk olgusunu da ele alacak olmakla birlikte, önce devrimci öncünün diğer gruplar, partiler ve kitleler üzerindeki platformlar-cepheler sorununu ele almak istiyoruz. Komünistler açısından diğer devrimci güçlerle kurulan platformların kritik bir zorluk alanı olduğu açıktır. Bu sadece komünist partisinin programıyla ortak platformun-cephenin programından doğan nesnel bir gerilim değildir. Bu devrimci iktidar hedefine bağlanmış bir ortak platform olsa bile, gerçekte diğer sınıf ve katmanların siyasal temsilcileri ve talepleriyle komünistlerin/proletaryanın taleplerinin çatışma alanıdır. Bu sınıf ve güçler devrimde çıkarı olan kesimler olsa bile, bu böyledir. Bu alan, yani ittifaklar ve hegemonya sorunu devrimci demokrasi için programından taviz alanıdır. Zira demokratik devrim programının özü ve ruhu, zaten işçi sınıfının devrim için vereceği tavizler üzerine kuruludur. Sosyalist devrim ise ancak saf ve sadece proletaryaya dayanarak yapılabilir bir kategori sayıldığı ölçüde, bu onu yapılamaz kılmaktadır. Bu çerçevede sorun, zaten ittifaklar sorununu taviz ve aşamacılık temelinde ele alan bir ideolojik kavrayıştır. Programın kendisi aşamacı bir bakışın ürünü olduğu ölçüde ise, ortak platform ya da cephenin programı yeni bir taviz alanı ve aşama olarak ele alınmaya başlanır. Bu pratikte öyle geri biçimlerde gerçekleşir ki, hemen hepsi devrimci olan gruplar biraraya geldiği halde platformun programından devrimci iktidar fikri çıkarılır. DDGB (Devrimci Demokratik Güç Birliği) bu tür bir traji-komedinin sonucuydu.

Komintern'in 3. ve 4. Kongreleri Birleşik İşçi Cephesi taktiklerini formüle etti. Sovyetler Birliği'nin yalnızlığı ile Avrupa işçi hareketi üzerindeki reformist partilerin denetiminin basıncı altında komünist partilerin reformistlerle ortak platformunun ifadesiydi bu. Ama dayatılan bu yeni bir devrimci yükseliş beklentisiydi.

Kitle hareketindeki herhangi bir artışa değil devrimci bir yükselişe açıktır ki reformizm cevap veremez. Kitle hareketliliğinde reformizmin aşıldığı evrede komünistlerin kitlelerle bağ ve onlara önderlik düzeyi, devrimin zaferinin bağlı olduğu kritik noktadır. Dolayısıyla buna doğru bir gidiş ortamında komünistler, nesnel sürecin ileriliklerine dayanarak reformizme düşmeden reformistlerle ortaklık beklentisindeydiler. Bu onlar için kitle etkinliği kurmada kolaylaştırıcı bir etken, dahası reformizmin teşhir ve tecriti için uygun şartlar demektir. Ancak bu taktik dayandığı kritik halkadan koptu. Beklenen devrimci yükseliş yaşanmadı. "Birleşik İşçi Cephesi"nde ısrar eden komünist partiler sürekli taviz veren bir çizgide konumlanmak zorunda kaldılar. Reformist partiler ortaklığı kabul etmediler ve Birleşik İşçi Cephesi hayat bulmadı. Ama bu sorunun politik-örgütsel cephesidir. Aynı süreç ideolojik şekillenme sürecinde olan komünist partileri için ideolojik çarpılmalar da yarattı. Bu aşamacı bakış, reformizmin ne burjuva iktidara ne de faşizme karşı bir ortaklık sorunu olmadığı ölçüde, sürekli daha geri bir çizgide ortaklık olanağına dönüştü. Reformizm, sistemin kendi sürekliliği için ihtiyaç duyduğu rejim tercihinin, yani faşizmin yaşamsal önemini ve zorunluluğunun farkındaydı. Bu şartlarda komünist partileri Birleşik İşçi Cephesinden "Faşizme karşı birleşik cephe" taktikine gerilediler, ama gerçekte göstermelik birliktelikler bile genelleşemedi.

Aşamacı bakışın doğal sonucu olan bu gerileme bile esasta komünistlere karşı kullanıldı. Burjuva demokrasinin savunusu hedefi çerçevesinde bir yöneliş doğdu. Bu yönelimin bir ürünü olarak İspanya (1936), Fransa ve İtalya (1944) gibi bazı kaba uygulamalar ve devrimci durumların değerlendirilememesi bilinir. Her koşulda örgütsel-çizgisel ayrılığın ve bağımsızlığın korunmasından söz edilir. Halbuki sorun politik ve örgütsel alandan önce ideolojik alandadır. Doğru Avrupa halk demokrasilerinin ne 1989'daki kolay ve utanç verici çöküşleri, ne de bunu koşullayan 1956 döneminde aynı kolaylıkla modern revizyonizme teslim olmaları, bu ideolojik şekillenme döneminin bulanıklığından, ortalamacılığından, aşamacılığından ayrı düşünülebilir.

Sorunun özü şöyle tanımlanabilir: Partiler devrimci komünist bir programa sahip olsalar bile, bu tür ara-ortak platformların rolü yüzünden ciddi bozulmalar ve reformizme yönelme süreçleri yaşayabiliyorlar. Aslında ara-ortak platformdaki zayıflık, onu gündeme alan politik akımın kendi ideolojik-programatik alanındaki bir zayıflıktır. Süreç içerisinde ya bozulma süreci ortadan kalkar ya da devrimci program.

Halk Anayasası ile nesnel olarak yeni bir program yönelimi içine giren DHKP/C'yi tehdit eden aslında Halk Meclislerinin reformcullaşması değil, DHKP/C'nin reformist yönelimidir. Programların yetersizliğini söyleyerek DHKP/C'de bu alana girmiş durumda. Peki bunu nasıl gerekçelendiriyor? Somutluk ve halkın anlayabilmesi ihtiyacı üzerinden. Devrimci bir akım sesleniştir ve temel hedeflerin özlü bir

ifadesidir. Bu yönüyle üslup olarak olduğu gibi içerik açısından da somut olmalıdır. *Kurtuluş*'un sol harekette çok eleştirdiği iki nokta var: Terminolojiye verilen sahte önem ve somut politikarlardan uzaklık. Yani üslupta ve içerikte muğlaklık ve soyutluk. DHKP-C böyle düşündüğüne göre -ki biz de katıyoruz- kendi parti programını böyle yazmalıdır. Bunun yerine başka ve daha somut bir program ihtiyacı doğmaz ki! Kurtuluş "somut"tan söz ederken, "böyle bir halk yok ki" derken, aslında başka bir somutluktan bahsediyor. Onun "somut" dediği, halkın ortalamasının **bugünden** sahip çıkabileceği bir program. Devrimci iddia taşıyan bir parti için ne kadar acı bir durum. Devrimden ve devrimci biliçten uzak bir halkın kabullenebileceği bir içerikte program ihtiyacı! Şu soru DHKP/C'nin aklına gelmiyor mu? Halk kitleleri, silahlı devrimci bir ayaklanmadan uzaklık bir yana, düzen sınırlarındaki bir politizasyona bile sadece yüzbinlerle katılırkenki bilinçlerinin ortalamasıyla bu programı kabulleniyorlarsa, devrimci mücadelenin kitlelere taşıyacağı hiçbir bilinç yok mudur? Devrimci mücadele kitleler sadece cesaret kazansınlar diye mi gereklidir? Kuşkusuz bir marksist için cevabı hayır olan bu soruya, *Kurtuluş* evet de diyebilir. Zaten yarı-sömürge, yarı-feodal olan ve emperyalizmin 3. bunalım dönemi yüzünden sürekli milli krizi yaşayan bir ülkede, kitlelerle devlet arasında suni bir denge olduğunu söyleyecektir. Yani devrimci bir mücadele ile kazanılacak olan bilinç değil cesaret gereklidir. Dolayısıyla, "suni denge", "milli kriz" olgular yüzünden, kitleler daha devrimci çatışmalara bile girmeden DHKP-C programını kabullenebilmeliler.

DHKP-C'nin iradeci şablonu kendiliğindenci pratiğiyle uyuşmamaktadır. DHKP-C'nin stratejik mantığı çerçevesinde ele alındığında, Halk Anayasası yönelimine gerek yoktur. Öte yandan, Halk Anayasası yönelimi sürdükçe, hem bu çizgiyle kazanılan yeni güçler hem de bu çizgide mücadele eden eski güçler DHKP-C programıyla bağlantılarını yitireceklerdir. Sonuçta kitleler Halk Anayasası ile eğitilmiş olacaktırlar. DHKP-C iki ayrı nitelikli -devrim ve reform- programın da kitleleri kazanmada basamak rolü oynayacağını ve ikisinin de gerekliliğini düşünüyor. Düşüyor diyoruz, zira bu ikisi arasında bir basamak ilişkisi değil, mantığı itibarıyla bir yol ağzı ilişkisi var. Birinde alacağınız yol diğerine yaklaştırmaz, tersine uzaklaştırır. DHKP-C kitlelerin pratikte devletle karşı karşıya kalacağı pozisyonların yeterli ya da belirleyici olduğunu düşünüyorsa eğer, Devrimci Yol tasfiyeciliğinden birşey anlamamış demektir. Ya da DHKP-C kitleleri koyun sanmaktadır. Bugün Halk Meclislerinde reformist bir yönelim üzerinde kurulan etkinlik sayesinde, yarın kitlelerin devrimci bir önderlik ve çizgiyi kabullenip izleyebileceklerini sanmak ham bir hayaldir. Halk bu tür bir alışkanlıktan çok bilinç ve eyleminin içeriğini temel alacaktır. Reformist tarz, biçim ve alışkanlıklar onun bilincine ve eylemine kendi rengini verecektir.

B. ÖZEN

(Devam edecek...)

Emperyalist tekellerin saldırılarına karşı emekçilerin mücadelesi yükseliyor

2. Euro-Yürüyüşü'ne doğru...

İşsizliğe, taşeronlaştırmaya ve dışlanmaya karşı düzenlenen Avrupa Yürüyüşlerinin Almanya Koordinasyonu'nun ikinci genel toplantısı 24-25 Ocak'ta yapıldı. Toplantıda '98- '99 yılı için pek çok eylem kararı alındı.

Avrupa hükümetlerinin işsizlik sorununa ilişkin kararları geçtiğimiz yıl Amsterdam Zirvesi'nde alınmıştı. Hükümetler üzerinden baskı unsuru olabilmek amacıyla yoğun hazırlıkların ardından gündeme gelen 1. Euro-Yürüyüşü bu zirvenin hemen öncesinde gerçekleştirilmiş ve büyük emekçi kesimleri kapsamıştı. '96 yazından '97 Kasım ayına kadar süren eylem planı Amsterdam Zirvesi'nin ardından son bulmuştu. Florenz çağrısıyla seslerini duyuran işsizler hükümetlerin

yapacakları anlaşmalarda işsizliğe karşı etkin ve somut önlemler almalarını talep etmişlerdi. Bu talepler Amsterdam zirvesinde dikkate alınmadı. Tekellerin ve onların hükümetlerinin bu vurdum duymazlığı ve saldırıları işsizlerin ve diğer emekçi kesimlerin eylemlere süreklilik kazandırmak istemleri üzerine olumsuz bir etki yaratamadı. Tersine saldırılar eylemlere yeni bir ivme kazandırdı.

Artık çalışma süresinin kısıtlanması talebi yeterli görülüyor. Son 10-15 yılın gelişmeleri de göstermiştir ki çalışma süresinin kısıtlanması yeni işyerleri açmak bir yana kapitalistlerin saldırılarını daha yoğunlaştırmalarına yolaçmıştır. İşsizliğin kitlesel bir karakter kazandığı koşullarda böyle bir talep tümüyle yetersiz kalmaktadır.

Konferansta bu sorun tartışılmış, eylemler yeni bir perspektifle değerlendirilmiştir. Fransız ve İtalyan hükümetlerinin 35 saatlik çalışma süresinin yasalasmasını tartışmaya sokmaları özellikle işsizler eylemlerinin bir başarısı ve yeni bir perspektif açılımı olarak görülebilmektedir. Fakat burjuvazi böyle bir tartışmayla emekçilerin dikkatini başka bir yöne çekmeyi, Avrupa'da yoğunlaşan saldırıların üstünü kapatmayı, bir yanlısına yaratmayı hedeflemektedir.

Bu tartışmaların temelinde konferans bazı temel konuları gündeme getirdi. Bunların başında tek para birimi "Euro" ve "istihdam politikası" geliyor. Yapılan tartışmalarda Euro-Yürüyüşleri'nin esas hedefi sermayenin "neo-liberal" ekonomi politikalarına karşı aktif mücadele olarak belirlendi. Euro-Yürüyüşlerinin temel istemleri sermayenin işyeri açmasını zorlayacak yasal kararlar alınması, işsizliğe karşı somut programların oluşturulması, insanca yaşamaya yetecek bir gelirin sağlanması, tek para birimi olan Euro'nun rafa kaldırılması vb. olarak belirlendi.

İşsizler konferansı ve eylem planı

Planlanan eylem programının ilk adımı olarak bir "işsizler konferansı" düzenlenecek. Konferansın amacı sendika ve işsizlik inisiyatiflerinin koordinasyonunu gerçekleştirerek güçlü eylemlerin yapılmasını sağlamak biçiminde açıklandı. "İşsizler

konferansı" ağırlıklı olarak şu temaları tartışacak: Devletin işsizliğe karşı mücadelede sorumlulukları; çalışma süresinin kısıtlanmasının işsizlik üzerindeki etkisi ve sendikaların buradaki rolü; taşeronlaşmaya karşı mücadele; insanca yaşam koşullarını sağlayacak bir gelir için mücadele vb.

Konferans '99 yılının ortalarına kadar sürecektir bir eylem planı çıkarttı. Fransız işsizleri ve sendikalarının dünya çapında yankı bulan eylemleri Euro-Yürüyüşlere yol göstermede önemli bir rol oynayacak. İşsizleri sendikaların da desteğiyle harekete geçirecek bir Alman Koordinasyon Merkezi oluşturulacak. 5 Şubat'ta yapılan işsizler eylemi bir ön adım olarak ele alınacak. Bundan böyle Almanya çapında, merkezi iş bulma kurumunun aylık işsizlik sayısının açıklandığı her ayın Pazartesi günü, başta bu kurumların önünde olmak üzere açık gösteriler düzenlenecek. Bu gösteriler '99 yılı ortalarında yapılacak genel seçimlere kadar sürecektir. Bu eylemler doruk noktasına ulaştığı bir noktada Almanya çapında genel bir yürüyüş düzenlenecek. Bu yürüyüşün bu yılın Mayıs ayında yapılması düşünülüyor. Bu süre içinde değişik Avrupa ülkelerindeki işsizler ortak toplantı ve gösteriler yapacaklar. 7 Mart'ta Almanya'nın Bochum kentinde toplanacak olan inisiyatifler Haziran ayında Erfurt'ta yapılması öngörülen bir yürüyüşün hazırlıklarını da görülecekler. Alman Sendikalar Birliği'nin bu yılın Eylül ayında genel seçimler öncesi yapmayı planladığı büyük gösteriye Avrupa işsizleri, Euro-Yürüyüş inisiyatifleri yoğun bir çalışmayla katılacaklar. Ayrıca mali sermayenin yoğunlaştığı Frankfurt kentinde bankaların önünde başlayacak olan bir yürüyüş Bonn'da sürdürülecek.

Almanya'daki eylemleri de tartışacak olan 2. Euro-Yürüyüşleri Genel Konferansı 18-19 Nisan'da Brüksel'de yapılacak. Bu konferansın gündem maddeleri şöyle: a) Avrupa bazında çalışma süresinin kısıtlanmasına yönelik tartışmalar ve politik sonuçları; b) Haziran '99'da Bonn'da bir büyük yürüyüşün yapılması. Zira bu tarihte Avrupa Birliği Zirvesi toplanacak. Bu zirveden üç hafta sonra da G-8 olarak anılan dünya ekonomik zirvesi toplanacak. Şimdiden bu zirveye karşı eylem hazırlığı yapan inisiyatifler oluşturuluyor. Euro-Yürüyüş inisiyatifleri de bu eyleme yoğun destek sunacaklar.

Yabancı düşmanlığı ve ırkçılığın yanı sıra sermayenin saldırılarından en çok etkilenen kesim olarak göçmen işçilerin sorunları eylemlerde önemli bir yer tutacak.

Euro-Yürüyüşü Almanya Koordinasyonu'nun ikinci toplantısı 28 Şubat'ta Frankfurt kentinde yapılacak.

Bu toplantıda Almanya'da gerçekleştirilen ilk işsizler eyleminin değerlendirilmesinin yanı sıra planlanan eylemlerin somutlanması tartışılacak.

Tek para birimi "Euro" ve tekellerin egemenliği

'99 yılının Ocak ayından itibaren Avrupa Birliği ülkelerinin tümünde kademeli bir biçimde para birimleri kaldırılacak, yerine "Euro" ortak para birimi olarak uygulamaya girecek. Bu adım özellikle bu ülkelerin emekçi kitleleri tarafından büyük bir kuşku ve tepkiyle karşılanmaktadır. Birçok ülkede farklı kitle inisiyatifleri "Euro"yu engellemek için kampanyalar yürütmektedirler.

Tek para birimi büyük mali sermaye gruplarının Avrupa'daki çıkarlarını korumak, diğer emperyalist güçlerle dünya pazarı üzerinden süren rekabeti lehine çevirmek için ortak hedefte birleşme çabasıdır. Avrupa'daki dev sermaye grupları dünya egemenliği için diğer emperyalist güçlerle açıktan kavgaya hazırlanmaktadır.

Dünya pazarına tek para birimi ile çıkmak hedefi bu bakımdan vazgeçilmez bir adımdır. Fakat "euro"ya geçişin tek amacı bu değildir. Asıl hedeflenen Avrupa burjuvazisinin ekonomik yoğunlaşması, tekelleşmeyi

etkili bir şekilde hızlandırma ve bütünleşme çabasıdır. Bunu başarmanın önkoşulu ise "sosyal devlet" in tahribatıdır. Birlik sürecinde ekonomik ve sosyal kazanımlara yönelik saldırıların yoğun bir şekilde sürdürülmesinin ardında bu yatmaktadır.

"Euro" ayrıca finans sermayesinin kendisini üretme sürecinde de önemli bir rol üstlenmektedir. Tek para birimi ABD ve Japonya karşısında dünya borsalarında rekabette güçlü bir konum kazanmak bakımından önem taşımaktadır.

"Euro"ya geçişi sağlamak için ekonomik, mali ve politik planda "euro kriterleri" adı altında bir dizi önlem alındı. Bu "kriterler" emekçilerin sırtına yeni yükler bindirmek anlamına geliyor. Bu saldırıların gerçekleşmesinde özellikle sendika bürokrasisi ve sosyal-demokrasi önemli roller üstlendiler. Bu kesimler güçlü bir işçi-emekçi hareketinin gelişmesinin önünde barikat olma işlevini yerine

getirdiler.

Alman emperyalizminin gölgesi altında hızlandırılan bu süreçte devlet aygıtı da yeniden biçimlendiriliyor. Polis, asker ve diğer devlet güçleri Avrupa çapında saldırgan bir karakter kazanıyor. Bu saldırganlık özellikle son iki yılın kitle eylemlerinde ortaya kondu.

Bu süreç aynı zamanda Avrupa'daki tekelleri gruplar arasındaki çelişki ve çatışmaları da gün ışığına çıkartmaktadır. Bütünleşme süreci çok sancılı sürmektedir. Brüksel bürokratlarının aldığı kararlar her defasında yoğun ve sert tartışmalarla kabul edilmektedir. Bütünleşme sürecinin nasıl bir seyir izleyeceği tekeller arasındaki çatışma ve çelişkilerin boyutu tarafından olduğu kadar Avrupa genelinde gelişecek emekçi kitle mücadelesi tarafından da belirlenecektir. Avrupa önümüzdeki dönemde sert sınıf çatışmalarına gebe durumdadır. "Euro" buna yeni bir ivme kazandıracaktır.

Afganistan: Kadınlar için cezaevine dönüştürülen bir ülke

İslami gericiiliğin kadın düşmanlığı ve emperyalist ikiyeüzlülük

Bu dönemde ABD emperyalizminin esas amacı Sovyetler Birliği'nin etki alanını daraltmaktır. Bu amaçla mücahitler yoğun bir şekilde silahlandırıldılar. Pakistan ordusu yine bu amaç doğrultusunda lojistik destek olarak hazırlandı. Silahlı çatışmaların artması ve ABD yanlısı güçlerin etkinlik sağlamaya başlaması üzerine Sovyetler Birliği '79 yılında Afganistan'a girdi. Bu tarihten itibaren bütün tartışmalar bu işgal teması üzerinden yapıldı. İslami gericiiliğin egemen olması koşullarında özellikle kadınların yüzyüze kalacağı baskılar sadece bazı Afganlı kadın çevreleri tarafından yansıtılmaya çalışıldı. Necibullah rejimi Sovyetler Birliği askerlerinin '89 yılında

çekilmesinin ardından ancak Nisan '92 yılına kadar ayakta kalabildi. Bu tarihten itibaren kadınlara yönelik olarak tarihte örneğine az rastlanan bir terör gündeme getirildi.

İslami gericilerin kadınlara yönelik sistematik terörü

Talibanların uygulamaya koyduğu ilk yaptırımların başında kadınlara yönelik olumlu yasaların yürürlükten kaldırılması geldi. Kadın ve erkeklerin yasa karşısındaki eşitlik ilkesinin kaldırılmasının yanı sıra kadınların iş ve eğitim hakkı iptal edildi. Kamu kuruluşlarında çalışan bütün kadınlar bir günde evlerine kapatıldılar. Bu kurumlarda çalışan kadınların oranı sadece başkent Kabil'de %40 oranındaydı. Kadınlara tamamen kapanma zorunluluğu getirildi. Tam kapanmadığı için bazı kadınlar yol ortasında vahşice dövüldü. İslami gerici güçlerin saldırılarının ilk hedefi çalışan ve belli bir eğitime sahip olan kadınlar oldu. Ayrıca başkentte politik olarak aktif kadınların sayısı küçümsenmeyecek orandaydı. Birçok kadın örgütlenmesi kadınların toplumdaki konumunun düzeltilmesi mücadelesinde önemli bir rol oynamıştı. Bu nedenle Talibanlar'ın bu kesime karşı saldırıları acımasız oldu. Bu örgütlerde aktif olarak çalıştığı belirlenen birçok kadın katledildi.

Fetva ve "yeni kadınlar"

İslami gericiler iki yıl sonra kadınların konumunu düzenleyen bir fetva yayımladılar. Dokuz kişiden oluşan "İslami mahkeme kurulu" kadınların okuma-yazma öğrenmelerini bütün kötülüklerin temeli ilan etti ve bundan böyle bu çaba içine girenlerin ölümle cezalandırılmalarını kararlaştırdı. Kadınların giyim ve davranışlarını belirleyen 16 madde geçerli tek norm ilan edildi. Kadın erkek kardeşi ve eşinin izni olmadan dışarı çıkamayacak, yabancı bir kişiye yüzünü göstermeyecek vb. Devlet görevlilerine çağırılarak kadınların ve genç kızların

okullardan uzak tutulmalarının sağlanması istendi. Büro ve okullar zina ve fuhuşun merkezi ilan edilerek sadece erkeklere açık tutulması kararı alındı. Bu yeni fetva erkeklere eşinin İslama uygun kapanmadığı koşullarda öldürme hakkı da tanımaktadır. Yeni yönetimin politik anlayışı ve din devletinin içeriği kadınlara yönelik sistematik baskılarla gerekçelendirilmektedir. Şeriat kurallarına göre kol kesme, öldürme, taşlama vb. esas olarak kadınlara uygulanan cezalardır. Kadınlara ailede, kamu alanında ve toplumda biçilen her olumlu rol İslama karşı bir tutum olarak değerlendirilmektedir. Türbanını kafasına biraz eğri bağladığı bahanesiyle 18 yaşındaki bir genç kızın bir Taliban milisi tarafından nehre atılarak boğulmasının Kabil'de örnek bir İslami davranış olarak propaganda edilmesi, kadınlara yönelik barbarlığın boyutlarını göstermektedir. Tırnaklarını kırmızıya boyadığı iddia edilen başka bir genç kızın tırnakları sokak ortasında sökülerek "tanrı adına cezalandırıldığı" söylenmektedir. Afganistan'da kadınların hastanelere gitmeleri de yasaklanmıştır. 1,5 milyon nüfusa sahip Kabul'de kadınlara yönelik sadece 45 yataktan oluşan bir hastahane mevcuttur. Tek yaşamak zorunda olan kadınların birçoğu ölüme terk edilmektedir. Erkek kardeşi ve babası yoksa genç bir kadının yaşama olanağı yoktur. Kadınlar arasında ölüm oranlarının artması uygulanan bu çağdışı dini rejimin bir sonucudur.

Avrupa ülkelerinde gündeme getirilen Afganistan'da insan hakları ve kadın sorunu pek destek bulamadı. Emperyalistleri ilgilendiren yalnızca kendi çıkarları oldu. Afganistan üzerinden Türkmenistan-Pakistan'a bağlanması planlanan doğalgaz borusu çok önemli bir ekonomik proje olarak anılmaktadır. Bu projenin baş aktörü ABD petrol devi Unocal'dır. Unocal bu projeye 2 milyar dolar yatırmaktadır.

ABD'nin bu ortaçağ rejimini silahlandırıp desteklemesinin gerisinde bu iğrenç çıkarlar yatmaktadır. Sonuna kadar ABD'ye bağlı olduklarını açıklayan Talibanlar "politik istikrarı" sağlayacak tek güç olarak görülmektedir. Terör ve vahşetle sağlanan bu "politik istikrar" sayesinde ABD tekellerinin yağma ve talanı güvenceye alınabilecektir. Bunun içindir ki, sözde çok önem verdikleri insan hakları, kadınlara yönelik barbar saldırılar, demokrasi vb. sorunlar gündeme bile getirilmemektedir. Bu "özgürlük" ve "demokrasi" çığırtkanları ikiyeüzlülüklerini en çıplak biçimde Afganistan'da ortaya koymaktadır.

27 Eylül '96'da, ABD destekli gerici Taliban güçlerinin Kabil'e girmesinin ardından, dünya kamuoyuna yansıyan ilk gelişme kadınları kamu yaşamından dışlayan önlemler oldu. Talibanlar daha çok kadınlara yönelik ortaçağı aratmayan baskılarıyla anılır oldular. Taliban rejiminde kadınlar bundan böyle tek başına dışarı çıkamayacak, çalışmayacak, okula gidemeyecek, kelimenin gerçek anlamıyla eve kapanacaktı.

Ancak emperyalist ülkelerin Talibanlara yönelik ilk açık eleştirileri kendi ülke emekçilerini aldatmaya yönelik bir manevra olmanın ötesinde bir anlam taşımıyordu. Bütün emperyalist merkezler petrol ve doğal gaz rezervlerini gözeterek Taliban güçleriyle ilişkilerini yoğunlaştırdılar. Çok önem verir gözüktükleri kadın hakları tartışma gündemine dahi gelmedi.

Gelişmelerin evrimi

Afganistan bugün feodal toplumsal yapısıyla dünyanın en yoksul ülkelerinin başında gelmektedir. Böyle bir toplumda en çok ezilen ve horlananlar ise kadınlardır. Bugün kadın ve çocukların ölümü ile okuma-yazma bilmeyenlerin oranındaki artış en önemli olgu durumundadır.

'74 yılında Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin de (ADHP) içinde yer aldığı bir koalisyon kral Zaher Şahı devirdi. '78 yılında ADHP Sovyetler Birliği'nin desteği ile tek başına yönetime geldi.

Yeni hükümet özellikle kadınlar konusunda son derece önemli değişiklikler gerçekleştirdi. 17 Ekim '78'de çıkartılan bir yasayla kadınlar erkeklerle aynı haklara kavuşturuldular. Kadınlara karşı din tarafından meşrulaştırılan bütün hukuksal baskı ve engeller kaldırıldı. Zorla evlendirme ve kadın ticareti yasaklandı. Kadınlar için evlenme yaşı 16'ya, erkekler için 18'e çıkartıldı. Zira kız çocukları 10 yaşında evlendiriliyordu.

Bugün Afganistan'da kadınların yüzyüze kaldıkları vahşi uygulamalar düşünüldüğünde, yeni rejimin belki de en büyük dönüşümü kadın sorununda gerçekleştirdiği görülür. Afganistan'ın tarihsel-toplumsal konumu gözetildiğinde, bu adımları hiçbir biçimde küçümsenemez. Dinsel gerici gruplar tam da bu alanda büyük bir tepki gösterdiler. Gerici güçler bütün sosyal sorunları tartışma dışı bırakarak yeni rejime karşı "Kabil dinsizlerine müslüman erkeklerin direnişi" temasıyla mücadeleye başladılar.

Emperyalistler arası dayanışma Bağdat'ta son buldu

Yeni Körfez Krizi

Ortadoğu'da yeni bir rekabetin başlangıcını oluşturacaktır!

Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri Kofi Annan'ın Bağdat'a yaptığı ziyaret sonucu ABD emperyalizminin Irak'a saldırı girişimi engellenerek, krize diplomatik bir çözüm bulundu! Birkaç gündür medyanın nakarat gibi döne döne tekrarladığı bu yavan formül başlı başına bir şey ifade etmemekte, sorunun esas özünü yansıtmamaktadır. Çünkü, Kofi Annan'ın Bağdat'ta özellikle Saddam Hüseyin'le yaptığı görüşmeler ve Tarık Aziz'le imzaladığı anlaşma metni sayesinde diplomasinin galebe çaldığı ve bölgede gerilimin düştüğü, savaş ihtimalinin uzaklaştırıldığı iddia edilmektedir. Yani, anlatılanlara bakılınca Kofi Annan'ın bu sihirli diplomatik çabası sonucunda Saddam Hüseyin UNSCOM'la işbirliğine ikna edilmiş ve Körfez'de silahların yeniden konuşması kıl payı bertaraf edilmiş olmaktadır.

Ya da gelişmelere bir başka açıdan bakıldığında görüşmelere taraf olanların her birisi kendi zaferini kutlamaktadır. ABD emperyalizmi Saddam Hüseyin rejimini bir kez daha dize getirmiş olmakla övünmekte, Irak ABD saldırısını son anda boşa çıkartılmış olmasını zafer saymakta, Fransa krizde diplomasinin baskın çıkmış olmasının payını kendine ayırmakta, Birleşmiş Milletler Örgütü ise 'uluslararası bir kurum olarak esas misyonumuzu şimdi oynadık!' diyerek kendi kendisini tatmin etmeye çalışmaktadır. Rusya ve Çin'in konu hakkında yaptıkları yorumları bilmiyoruz ama onlar da bu şekilde sonuçlanış biçiminde mutlaka kendilerine münasip bir rol ayırmaktadırlar.

ABD'nin saldırganlığı onun tecritini hızlandırmaktadır

Herşeyden önce şunu belirtmek gerekir ki Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri Kofi Annan Bağdat'a Irak yöneticileri ile pazarlık yapmak için gitmedi. Washington'un has adamı olarak 17 Aralık 1996 günü BM Genel Sekreterliği'ne seçilen Kofi Annan Bağdat'a, deyim yerinde ise, Clinton'un özel bir kuryesi sıfatıyla gönderildi. Ve Kofi Annan Irak yöneticilerine ABD emperyalizminin ultimatomeni ileterek geri dönecekti. Dolayısıyla, amaç krizin çözümü için her türlü politik ve diplomatik girişimin sonuçsuz kaldığını kamuoyu önünde kanıtlayarak militarist saldırının önündeki tüm engelleri kaldırmak, saldırganlığı haklı kılmaktı. Ancak, Irak yöneticilerinin Kofi Annan'ın getirdiği ABD'nin sözlü ultimatomeni yazılı bir metine dönüştürüp ve imzalayarak eline tutuşturmalarıyla Washington'un üzerinde durduğu dalı kesmiş oldular. ABD ultimatomeni neler içeriyordu?

Söylemesi gariptir ama bu sorunun gerektirdiği somut cevabını ABD'nin en ileri düzeydeki politik sorumluları dahi veremezler. Ultimatomenin kendisi var ama içeriği yoktur. Çünkü, ABD emperyalizmi Irak'a, ileri sürülen bahaneler neler olursa olsunlar, somut bir nedenden ötürü sataşmamaktadır, genel bir politika icabı bu saldırganlığını sürdürmektedir. Son birkaç hafta içinde ABD sorumluları Irak'ta tahrip edilmesi gereken hedefleri sıraladıklarında ortaya çıkan manzara sataşma nedeninin muğlaklığını yani uydurukluğunu kanıtlamaktadır. İlk hedef kimyasal ve biyolojik silah üreten tesisler ve Saddam'ın kontrolünü engellediği depolar olarak saptandı. Ardından hedef ülkenin iletişim ve telekomünikasyon şebekesi olarak değiştirildi. Ve uzlaşmanın arifesinde ise rejimin ve Saddam'ın geleceğine dikkatler çekilmeye yani rejimin kendisi hedef seçilmeye başlandı.

Diğer taraftan, ABD'nin Irak'a dayattığı yaptırımların uygulanmaya konması özel bir ultimatomen gerektirmemektedir. UNSCOM müfettişlerinin bu ülkede kontrollerini büyük bir sadakatla yürüttükleri, birer CIA ajanı gibi çalıştıkları, teferruatlı bir gözetleme ağı kurdukları, uygun gördükleri her yere kamera yerleştirdikleri bilinmektedir. Yani, batılı bazı uzmanların iddialarına göre Irak'ta olup bitenlerden ABD emperyalizmi Saddam rejimine göre çok daha iyi haberdar olma konumundadır. UNSCOM müfettişlerinin faaliyetlerine Irak yönetimi tarafından konulan engeller de abartılmaktadır. Çünkü, ABD emperyalizmi gerek doğrudan gerekse de UNSCOM aracılığı ile çubuğu hep yükseğe koymakta, Birleşmiş Milletler Örgütü kararlarının öngördüğü kontrolün dışına çıkılmasında, Irak yöneticilerinin halkının ulusal onuru ile oynamaktan

adeta zevk almaktadır. Başka bir ifade ile ABD'nin Irak üzerinde kurduğu tahakküm öyle bir mantık doğrultusunda işlemektedir ki kontrol, şüphe ve suçlamaların dozu sürekli yukarı doğru tırmandırılmakta, yasakların ve ambargonun kaldırılma tarihi ise kesinlikle söz konusu olmamaktadır.

ABD emperyalizmi Körfez savaşını ve ardından da bu politikayı Irak'a uluslararası cemaat, Birleşmiş Milletler vb. adına dayattı, onun sınırlarını, dozunu ve uygulama biçimini kendisi dilediği gibi saptamaktadır. Ve sorun pratikte bir Irak/ABD sorunu gibi yaşanmaktadır. Söz konusu uluslararası cemaat, Birleşmiş Milletler vb. gelişmelere yakın bir döneme kadar seyirci sıfatı ile katılmak durumunda kalmışlardır. Irak'ın her ABD dayatmasına boyun eğmesi yeni bir dayatmanın gündeme getirilmesi ile bu güne kadar devam edegelmiştir. Irak yönetimi UNSCOM müfettişlerinin çalışmalarına çomak sokmakla, kriz yaratmanın inisiyatifini kullanmakla başlangıçtan beri aradığı tek şey, ABD emperyalizmi ile başbaşa olmaktan çıkmak ve sorunu uluslararası bir soruna dönüştürmek olmuştur.

Geçen yıl sonunda günümüz krizinin bir benzeri daha yaşanmıştı. O dönem yaptığımız değerlendirmeyi sonuçlandırırken şöyle söylemiştik: "Bundan sonra Irak sorunu farklı tartışılacaktır. Sorun bir ABD-Irak sorunu olmaktan çıkmış, esas önemini kutsal ittifakın yeniden onarılmasının şansı giderek azalmaktadır. Giderek hızlanan kapitalist rekabet, keskinleşen ticari savaş, dallanıp budaklanan iktisadi bunalım emperyalistler arası çelişkilere daha da keskinleşmekten başka bir gelecek sunmamaktadır". Aradan geçen kısa süre içinde yaşanan gelişmeler bu

öngörüü tamamen doğrulamış bulunuyor. Irak yönetiminin Kofi Annan'la imzaladığı metin, Irak sorununu ABD emperyalizminin tekelinden çıkarak dünya kamuoyuna mal etmiştir. Washington bundan böyle Ortadoğu'daki hegemonyasını icra etmek için, iç sorunları hasıraltı etmek için Irak sorununu kolay kolay kullanamayacaktır.

Emperyalizmin yalan mekanizması teklemeye başladı

Kofi Annan misyonunun başarıyla sonuçlanmasının ve askeri müdahale seçeneğinin boşa çıkartılmasının ardından geçen birkaç saatlik zaman zarfı içinde yapılan tartışmalar Irak gerçeği konusunda çok daha farklı bir manzara çizmektedir. ABD'nin saldırı girişiminin geri tepmesi, Irak halkı ile dayanışma gösterilerinin dünya genelinde yaygınlaşmaları, emperyalist güçler arasındaki çıkar çelişkilerinin keskinleşmesi Irak sorununun farklı bir biçimde tartışılmasına yol açmaktadır. Ve bu tartışmaların ışığında ABD emperyalizminin saldırısını gerekçelendirmek için ileri sürdüğü açıklamaların ne kadar kof, yalan ve uydurma olduklarını en uzman ağızlarca, en yetkili sorumlularca tek tek doğrulanmaktadır. İki örnekle yetinelim.

Birincisi, Irak'ın komşu ülkeleri için askeri bakımdan bir tehlike arzemediği doğrulanmakta ve kanıtlanmaktadır. Fransız eski Milli Savunma Bakanı Paul Quilès'in de bir açık oturumda doğruladığı gibi, yıllardır Irak'a atfedilen askeri donanım kapasitesinin baştan sona abartmalı olduğu, sadece ABD saldırılarını gerekçelendirmek ve meşrulaştırmak için uydurulduğunun tartışmasız bir gerçek olduğu ortaya çıkmıştır. Mayıs 1991'den bu yana Irak'ta aralıksız çalışan Birleşmiş Milletler Silahsızlandırma Komisyonu (UNSCOM), bugüne kadar 817 Scud füzesini tahrip etti. Bazı kaynaklara göre Irak'ın elinde sadece iki Scud füzesi bulunmaktadır.

Irak'ın kimyasal ve biolojik silahlara sahip olduğunu kimse inkar etmemekte ancak ABD'nin bu konuda ileri sürdüğü şüpheleri kanıt saymamaktadırlar. Ayrıca, Irak'ın söz konusu toplu imha silahlarına sahip olması durumunda bile bu gazları askeri alanda kullanma olanaklarının olmadığı uzmanlar tarafından kuvvetle iddia edilmektedir. Kimyasal gaz ya da biolojik silahlar elle ya da piyade tüfeği ile düşmana atılmaz, balistik füze başlıkları ile kullanılabilir. UNSCOM Irak'a balistik füze bırakmadı. Ancak, CIA tarafından geçen günlerde piyasaya yayılan dedikodulara göre, Irak eskiden Fransa'dan satın aldığı Mirage F-1 savaş

Irak'a yönelik emperyalist imha ve tahrip operasyonunun sonuçları

1991 yılında Körfez savaşında Irak'a karşı en modern ve tahrip gücü en yüksek silahlar kullanıldı ve denendi. Yani bu savaş Irak açısından toplu bir tahrip ve imha operasyonu idi. O günden bu yana bu ülke Birleşmiş Milletler Komisyonu UNSCOM'un sözde silahsızlandırma müfettişleri tarafından elekten geçirilmektedir. Bu arada sıkı bir yasaklar ve ambargo politikası ile Irak karantinada tutulmaktadır. Bu süreçte başvurulmuş bomba yağdırma operasyonlarını muhasebenin dışında tutuyoruz. Böyle bir dönemin ardından sorulması gereken ve yanıt bekleyen soru şudur: Nedir bugünkü Irak gerçeği? Başka bir ifadeyle, her türlü kınama ve eleştiriyi hak eden Saddam Hüseyin ve onun simgelediği rejimin karakteri önplana çıkartılarak gizlenmeye çalışılan gerçek nedir?

Petrol rezervleri bakımından dünya sıralamasında Suudi Arabistan'dan sonra ikinci sırada yer alan Irak, Körfez savaşının arifesine kadar Ortadoğu'nun zengin ve aynı zamanda da en modern ülkesi sayılmaktaydı. Hızla sanayileşmekte ve gelişmekte olan bu ülke beslenme, sağlık, eğitim, konut, vb. gibi temel toplumsal gereksinimler konusunda önemli adımlar atmış bir ülke olarak bilinmekteydi.

Uluslararası basına sızanlar üzerinden günümüzdeki Irak gerçeğine bakıldığında ve süreç geri dönülüp değerlendirildiğinde, emperyalist savaşın amacının sadece Saddam rejimini askeri bakımdan zayıflatma olmadığı ortaya çıkmaktadır. Güdülen esas amacın bu ülkeyi toptan tahrip etmek olduğu somut bir biçimde görülmektedir. Ülkenin yolları, köprüleri, fabrikaları, elektrik donanımı, içme suyu şebekesi vb., tüm altyapı dokusu kasıtlı ve bilinçli bir tahribata tabi tutulmuştur. Tıpkı ikinci emperyalist savaşın son günlerinde ABD ordusunun hiçbir askeri ihtiyaçtan hareket etmeyerek Avrupa'nın bazı kentlerini gelişi güzel yerle bir etmesi gibi! Kıyaslamayı daha ileri götürürsek, Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombalarının işlevine benzer bir mantıkla Irak'ın iktisadi yapısı tahrip edilmiş, taş üzerinde taş bırakılmamıştır.

Bu tahrip gerçeğini savaşın kuralları çerçevesine, zorlama ile de olsa, bir ölçüde sığdırmak mümkündür. Soruna farklı ve değişik bir açıdan bakıldığında ise, ABD'nin Irak politikasının değişik bir yönü ortaya çıkmaktadır. Bu yönü savaşın bitiminden bu yana sürmekte olan yasaklar, ambargo politikası ve periyodik sataşmalar gizlenmektedir. Nedir bu gerçek?

Irak'a ticari yasak konmasının ve ambargo uygulanmasının esas ve temel gerekçesi yıllardır Saddam rejiminin yeniden silahlanmasını engellemek olarak tanıtılmakta ve gerekçelendirilmektedir. Bu ülkeye yapılan periyodik sataşmaların temel dayanağını da aynı gerekçe

oluşturmaktadır. Oysa gerçek şudur ki, yasaklar ve ambargo politikası ile dikkatler silahlanmaya çekilerek aslında Irak'ın iktisadi bakımdan yeniden inşası engellenmektedir.

Irak ekonomisinin hangi ölçekte tahrip edildiğini her sektörü tek tek ele alarak tasvir etmek burada kuşkusuz mümkün değildir. Kısaca şunlar söylenebilir:

Irak'ın elektrik şebekesi tamamen işlevsiz durumdadır. En imtiyazlı semtlerde dahi elektrik kesintileri günde beş saati bulmaktadır. İnsanlar mum ve ilkel petrol lambası ışığında yaşamak, hastanelerde ameliyatlar elektriğin gelişi saatini beklemek zorundadır. Doğum evlerinde kalorifer ya da başka ısı tesisatlı çalışmamaktadır. Elektrik yokluğundan ötürü sağlık araç ve gereçlerinin sterilizasyonu yapılmamaktadır. Bağdat'ın belli başlı hastanelerinin, doğum evlerinin, çocuk bakım yurtlarının çoğunda yasaklardan ve ambargodan dolayı elektrik jeneratörü bulunmamaktadır.

Ülkenin tahrip edilmiş elektrik şebekesinin ve santrallerinin tamir edilememesinden dolayı derme çatma jeneratörlerle idare edilmektedir. Bu durumun genelde sanayi sektörü için ne anlama geldiğini ve ne tür sonuçlar yarattığını ayrıca örneklemek gereksiz. Sadece içme suyu sektörüne ilişkin olarak şunu belirtmek yeterli olacaktır. Ülkede içme suyu şebekesi ve su arılaştırma tesisleri imha edildiği için kuyu suyu ile idare edilmeye çalışılmaktadır. Fakat elektrik enerjisi kılığında ötürü içme suyu kuyularının pompaları düzenli çalışmamakta, dolayısıyla insanlar kirli suları içme suyu olarak kullanmak zorunda kalmaktadırlar. Bazı tıbbi raporlara göre bebeklerin süttozu tüketimi için bu kirli sular kullanılmakta, bu, ölüm oranının artmasına yol açmaktadır. Bu gerçekleri sadece Irak basını değil, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün yan kuruluşu olan UNICEF raporları da dile getirmektedir.

"İnsani bir sorun" olarak birkaç yıldır uluslararası basında işlenmek durumunda kalan bu konuya sözde çözüm bulunmuştu. Birkaç yıldır Irak'a "yiyecek karşılığında petrol ihraç etme" hakkı tanınmıştı. Bu formül ilk bakışta cazip görünüyor, ama biraz deşildiğinde gerisinde bir insanlık suçunun yattığı ortaya çıkıyor. Bugüne kadar Irak altı ayda bir 2 milyar dolar tutarında petrol ihraç etme hakkına sahipti. Fakat bu 2 milyar dolarlık gelirin önemli bir payı

Kuveyt'e, oradan da ABD'ye savaş ganimeti olarak iade edilmektedir. Diğer bir bölümü ile ise ülkede UNSCOM müfettişleri sıfatıyla yıllardır cirat atan CIA casuslarının harcırahları ödenmekte, rejimi silahsızlandırma masraflarını karşılamakta kullanılmaktadır. Yani sonuçta Irak halkının temel gereksinimlerinin karşılanması için elde birşey kalmamaktadır.

Geçenlerde Birleşmiş Milletler Örgütü bu trajedi karşısında rahatsız olup Irak'ın petrol ihraç etme kotasının 2 milyar dolardan 5 milyar dolara çıkartılmasına karar verdi, sözde bir insanseverlik jestinde bulundu. Ancak ülkenin tüm petrol tesisatları ve kuyuları tahrip edilmiştir. Ambargo nedeniyle onarımları yasaklandığı için, Irak bu meblağ karşılığında petrol üretme ve ihraç etme kapasitesine sahip değildir. Onun için Irak bu jesti reddetmek zorunda kaldı. Zira ülkenin yarım yamalak çalışan tesisleri tam kapasite çalıştırıldığında Irak ancak altı ayda bir 4,2 milyar dolar tutarında petrol üretip ihraç edebilecek durumda. Bu gelirin önemli bir bölümüne de elbette el konulacaktır.

Tüm bunlardan anlaşılacağı üzere, ABD emperyalizminin silahsızlandırma operasyonunun gidişatını bahane ederek sürekli olarak Irak'a sataşmasının arkasında bir başka gerçek yatmaktadır. Bu gerçek, İspanyol aydınlarının son saldırı girişimine karşı hazırladıkları *Manifesto*'da belirttikleri gibi, "uluslararası hukuk adına yürütülen hesaplı bir soykırımdır."

Bundan sonra gelişmeler nasıl bir seyir izleyecektir?

Irak yönetimi, ABD emperyalizminin Kofi Annan aracılığı ile dayattığı ve yazılı teminat altına aldirttığı ultimatomu harfiyen uygulasa bile Pentagon'un hedef tahtası olmaktan, bölgede "abalı" muamelesi görmekten kurtulamayacaktır. ABD emperyalizmi ya saldırı geleneğini sürdürmek ya da saldırıyı politika değişimi için bir kaldıraç, sıçrama tahtasına dönüştürmek ikilemi ile karşı karşıyadır. Bu nedenle Irak sorunu ABD emperyalizmi için Ortadoğu'da bir çıkmaza doğru ilerlemektedir. Açıktır ki ABD emperyalizmi dünyanın ikinci büyük petrol rezervine sahip olan Irak'ın üzerine bir çarpı koyamaz. Dolayısıyla, sorun bundan sonra ABD emperyalizmi için, tıpkı İran konusunda olduğu gibi, saldırganlıkta ileri doğru sıçrama ya da herhangi bir vesileyi Irak'la ilişkilerini normale döndürme ikilemi arasında seçim yapmakta düğümlenmektedir.

Irak pazarı iktisadi açıdan, ABD petrol tekelleri dahil, dünyada epeyce iştah kabartmaktadır. Giderek hızlanan kapitalist rekabet, keskinleşen ticari savaş, dallanıp budaklanan iktisadi bunalım emperyalistler arası çelişkilere daha da keskinleşmekten başka bir gelecek sunmadığı günümüz koşullarında Irak'ın uzun vadeli karantinada tutulması, ABD öyle istiyor diye, düşünülemez. Ayrıca, politik açıdan bu ülke değişik emperyalist güçlerin Ortadoğu bölgesine ilişkin politikalarını saptamalarında ve uygulamalarında temel ve belirleyici bir halka konumundadır. Örneğin Rusya ve Fransa'nın Irak sorununun kullanımı üzerinden Ortadoğu'da etkinlik yaratmaya çalıştıkları son dönemde çok daha fazla belirginlik kazanmış, açığa çıkmıştır.

Saldırılara Karşı Kitlesele-Militan Mücadele Hattını Örelim!

Üniversiteler ikinci yarıyla oldukça hareketli başladı. Bilindiği gibi üniversitelerde birinci dönem yaşanan hareketlilik, yoğunlaşan resmi-sivil faşist saldırılar ve bunlara karşı eylemliliklerle karakterize olmuştur.

Kuşkusuz bu dönemin en önemli gelişmelerinden biri 17 Aralık Kızılay eylemiydi. Meclis'te paralı eğitime karşı pankart açtıkları için zindana tıkanan öğrencilerin temyiz mahkemesinin yapılacağı gün Kızılay'da düzenlenen miting tüm engellemelere rağmen başarılı geçti. Şehir dışından eyleme katılmak için gelen yüzlerce öğrencinin gözetimine alındığı düşünülürse belli bir kitlelilik de yakalandı. 17 Aralık Kızılay Mitingi, eylem sonrası dağılan kitleye saldıran devlet güçlerine verilen militan yanıt bakımından da yeni dönem için bir hayli ümit vericiydi.

Sermaye devleti, üniversite gençliğini, polisinden sivil faşistine, mahkemelerinden cezaevlerine tüm kurumları aracılığıyla uyguladığı bir devlet terörüyle ezmeye yönelik bir politika izlemektedir. Birinci dönem devrimci öğrencilere açılan soruşturmalar, verilen disiplin cezaları bu politikanın bir parçası oldu. İzmir'de Ege Üniversitesi öğrencisi Ali Serkan EROĞLU polis tarafından intihar süsü verilerek katledildi, Malatya'da İnönü Üniversitesi öğrencisi Ümit Cihan TARHO bir faşist saldırı sonucu katledildi, 17 Aralık'ta gözetimine alınan iki öğrenci idam ve onlarca yıllık hapis cezası istemleriyle yargılanıyor. Birçok üniversitede yaşanan faşist saldırıları polis terörü izledi vs. hepsi bu politikanın birer parçası oldu. Üniversiteliler ikinci döneme üzerlerinde estirilen bu terörün basıncıyla girdiler.

Son günlerde üniversitelerde belirgin bir hareketlilik göze çarpmaktadır. Çeşitli protesto eylemleri, boykotlar, ve

tabi ki faşist saldırılar. Aşağıda sıralananlar bu konuda bir bakıma açıklayıcı olacaktır:

* Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, Fen Fakültesi ve Cebeci Kampüsü öğrencileri ABD Emperyalizmini ve yükseltlen savaş çığlıklarını ABD bayrağı yakarak protesto ettiler.

* İstanbul Üniversitesi Öğrenci Koordinasyonu ABD konsolosluğu önünde yaptığı basın açıklamasıyla ABD'nin Ortadoğu'da izlediği saldırgan politikayı protesto etti.

* Malatya'da faşist saldırı sonucu hayatını kaybeden Ümit Cihan TARHO'yu anmak ve soruşturmaları protesto etmek için Eğitim-Sen önünde toplanan öğrenciler polisin coplu saldırısına uğradı ve 10'dan fazla öğrenci gözetimine alındı.

* Adana Fevzi Çakmak Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrenciler % 50'ye varan yemekhane zamlarını protesto amaçlı süresiz boykot başlattı.

* İTÜ öğrencileri yemek zamlarını protesto etmek için 3 günlük uyarı boykotu başlattılar.

* İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde İP'li öğrencilerle devrimci öğrenciler arasındaki gerginlik çatışmaya dönüştü. Kavgayı bahane eden polis otuzdan fazla öğrenciyi gözetimine aldı.

* Uludağ Üniversitesi'nde iki öğrenci faşistler tarafından demir sopalarla yaralandı.

* Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsü'nde yaşanan taşlı sopalı faşist saldırıda 6 öğrenci yaralandı. Bu olaydan birkaç gün sonra faşistler Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Kantini'ni bastı.

* Çanakkale Üniversitesi öğrencisi iki kişi bir ortaokulun yanından geçerken, İstiklal Marşı'nda sayı duruşu yapmadıkları gerekçesiyle

Terörle Mücadele Şubesi Ekipleri'nce gözaltına alındı ve işkence gördü.

Bilindiği gibi eylemlerle dolu Mart ayı yaklaşıyor. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, 12 Mart Gazi anması, 16 Mart katliamının yıldönümü, 21 Mart Newroz, 30 Mart Kızılder şehitlerini anma etkinlikleri üniversite gençliğinin gündemini büyük ölçüde dolduracaktır. Her yıl olduğu gibi üniversiteli gençlik bu günlerde alanlara çıkacak, okullarda ve kampüslerde eylemde olacaktır. Sermaye devleti faşist saldırıları bir kez daha gençlik hareketinin önüne çıkarmasının nedeni bir ölçüde Mart ayı eylemliliklerinden önce öğrenci gençliğin mücadelesini terörize etmektir. Bu şekilde devrimci öğrencileri kitleden soyutlayarak hem eylemlilikleri daraltarak etkisizleştirecek, hem de bu eylemlilikleri polis-idare-yargı yollarıyla birer saldırı bahanesi yapabilecektir.

Devrimci öğrenciler Mart ayı eylemlilikleri için bugünden yaygın bir kitle çalışmasını örebilmek zorundadırlar. Bu ise ancak sermayenin provakasyon amaçlı saldırılarını göğüsleyebilmek ve boşa çıkarabilmekten geçiyor. Faşist hareketin ve saldırıların teşhiri için yeterli açıklık, pratikte bir türlü gösterilemese de, vardır. Devrimci öğrenciler bir kez daha faşist saldırılara ve devlet terörüne karşı birleşik ve militan bir hattı örmek zorundadır.

Son dönem İP'lilerle gelişen çatışmaların da medya tarafından sol içi çatışma vs. türünden bir propaganda eşliğinde sunulmakta olduğu görülmektedir. Bu işbirlikçi ve karşı-devrimin hizmetindeki güruhun zaman zaman bu şekilde provokasyonlarda kullanıldığını iyi biliyoruz. Bunun için çok gerilere değil 1 Mayıs 1997'ye bakmak yeterlidir. Öğrenci gençlik, medya tarafından yürütülen sol içi çatışma demagogik propagandasının önüne ancak pratik ve politik olarak düzenin payandası olan bu güruhun teşhirini yükselterek geçebilir. Bu güruhun devrimci düşüncelere sempatiyle bakan öğrenci kitlelerinden kendi kendini tecrit edecek kadar büyük suçları ve tutarsızlıkları mevcuttur. Bunları işlemek ve onların devrimcilere yakınlık duyan öğrencileri zehirlemelerine ve kendi suçlarına ortak etmelerine engel olmak devrimci öğrencilerin sorumluluğundadır.

Öğrenci gençlik bir yandan bu saldırı ve provokasyonları göğüslemek ve boşa çıkarmak, bir yandan da önündeki eylemlilik sürecini yürüttüğü mücadele için bir sıçrama tahtasına dönüştürebilmek zorundadır.

Eksen Yayıncılık

Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDPK Eleştirisi)
2. Baskı 300 000 TL.
2. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi) 650 000 TL.
3. Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı .175 000 TL.
4. Devrimci Harekette Reformist Eğilim . . .400 000 TL.
5. Teori ve Program Sorunları 550 000 TL.
6. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) . . .250 000 TL.
7. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi . . .450 000 TL.
8. Bir Gün Bile Yaşamak,(Tükendi) (Roman: O. İyiler) .1.400 000 TL.
9. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 550 000 TL.
10. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi) 700 000 TL.
11. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi .700 000 TL.
12. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.)350 000 TL.
13. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık400 000 TL.
14. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları 550 000 TL.
15. Kürt Ulusal Sorunu-1 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler . . .650 000 TL.
16. Kürt Ulusal Sorunu-2 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler . . .850 000 TL.
17. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar 450 000 TL.
18. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Bas. 550 000 TL.
19. Gebze Direnişinin Ardından 175 000 TL.
20. 20 Temmuz Dersleri 175 000 TL.
21. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı 175 000 TL.
22. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokrazinin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı 250 000 TL.
23. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler . . .650 000 TL.
24. Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem'e Cevap) . .450 000 TL.
25. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 750 000 TL.
26. Demokratizmi Savunmanın Sınırları 200 000 TL.
27. EMEP Eleştirisi Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine.250 000 TL.
28. Partileşme Süreci-1 Perspektifler ve Değerlendirmeler650 000 TL.
29. Partileşme Süreci-2 Polemikler: Devrimci Proletarya'ya yanıt . . . 650 000 TL.

Makina Kalıp İşçisi Sınıfı İçin Grevde

Şişe Cam Makina Kalıp fabrikası işçileri 50 gündür grevde. Bu grev basit, sıradan bir grev olsa belki bu kadar üstünde durmazdık.

Birincisi, bu bir ücret grevi değildir. İşveren, daha ücretleri konuşmaya bile yanaşmamıştır. İşverenin istediği kısaca şudur: Ben, hafta tatili, bayram, izin falan tanımam. İşçinin çalıştığı günün parasını veririm. Bu şu anlama geliyor. Bugün ayda 30 milyon alan bir işçinin izin, bayram gibi tatillerinin olmadığı ayda bile 22-24 milyon para alması. Aslında bu bir para meselesi değil sadece. Burada bugüne kadar mücadele edilerek kazanılmış, üstelik yasalara bile geçmiş olan hafta tatili, izin vb. haklar bile gaspedilmek isteniyor.

İkincisi, sendikal haklar da kabul edilmek istenmiyor. Sendikal izinler, eğitim izinleri temsilcilerin izinleri aynı anlayışla ücretsiz yapılmak isteniyor.

Çalışılan sürelerle maaş vermek adı altında, aslında sınırsız mesaiye bırakma, sınırsız izine çıkarma, yani çalışmada "esneklik" getirilmek

isteniyor. Sermayenin "esneklik" dediği şey bizim için kürek mahkumluğudur, eski zamanların kölelerinden daha kötü olmak demektir.

Bugün MESS sözleşmesine göre işveren iş olmadığında işçileri yarım ücretli izine çıkarabiliyor. Öyle ki bazı fabrikalarda ayın yarısını çalışıp yarısını çalışmadan geçiren arkadaşlarımız var. Şimdi sermaye sınıfı bir adım daha atıp, saldırısını daha kapsamlı hale getirmek istiyor. Çalışılmayan süreye para yok diyor, yarımı da almaya çalışıyor. Zaten bu çalışma tarzını kabul etmek esnek çalışmayı başlatmak için yolu açmıştı. İstenen iş olduğunda işçiyi mesaiye bırakmak, iş olmadığında izne çıkarmak. İşte buna da çalışmada esneklik deniyor.

Aslında, esnek çalışma denilen şey, görüldüğü gibi memleketin tamamını bir amele pazarına çevirmektir. Nasıl ki, amele pazarında işi olan işçiyi seçer beğenir, daha sonra bir saat, bir gün çalıştırıp, yeniden pazara gönderirse, işte esnek çalışma denilerek yapılmaya

çalışılan da budur. Bir fabrika düşünün ki, etrafında iş bekleyen işsiz işçilerin beklediği kahveler var. Bu kahvelerde bekleyenler daha önce çalıştıkları fabrikanın şefinin ya da ustabaşının kapıdan girmesini ve o gün çalışmak için kendilerini seçmesini sağlamak için birbirlerini ezecekler. Eğer bu konuma düşmek, vahşi kapitalist sistemin dişlileri arasında ezilip kişiliğiz hale gelmek istemiyorsak bugün Makina Kalıp'ta dayatılan bu sisteme karşı mücadele bayrağımıza "Zafere kadar direniş, köleliğe geçit yok" yazalım.

Peki, sermaye sınıfı bu "esneklik" saldırısına neden ihtiyaç duyuyor. Bugün, kapitalizm geçmişteki vahşi dönemini bile aratacak bir saldırıyı dünya halklarına ve işçi sınıfına dayatıyor. Bütün dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de SSK gibi sosyal güvenlik kurumları tasfiye ediliyor, emeklilik dayatılıyor, özelleştirmeler hızla hayata geçiriliyor vb. Çünkü sermaye "kar, daha fazla kar"dan başka yasa tanımıyor. Ve fabrikalar, tarlalar, madenler, bütün emekçilerin ortak malı

yapılmadıkça sermayenin vahşi yasası hep yeni saldırılar üretecek.

9. ayda MESS sözleşmeleri var. Bu sözleşmelerden önce sermaye Makina Kalıp'tan bir delik açmak istiyor. Makina Kalıp, saldırıyı ilk göğüsleyen oldu. İşte bu açıdan önemli. Ama hepimizin de anladığı ve hissettiği gibi ortadaki sorun yalnızca Makina Kalıp'taki arkadaşlarımıza ait değildir. Onlar kendileri için olduğu kadar, bizim için de yani sınıfları için de mücadele bayrağını yükselttiler. İşverenlerin bir sınıf olarak ortak hareket edip saldırıya geçmelerine karşı, biz de işçi sınıfı olarak ortak hareket etmeli, bu saldırıyı püskürtmeliyiz. Hem kazanılmış haklarımızı korumanın hem de yenilerini elde etmenin yolu birleşik, militan, hakkını söke söke alan bir mücadeleden geçiyor.

**6 Saatlik İşgünü!
İnsanca Yaşam Ücreti!
Herkes İş, Çalışanlara İş
Güvencesi!**

Makina Kalıp Grevi Sizin De Grevinizdir!

Sevgili işçi arkadaşlar; Makina Kalıp'ta başlayan grevle ilgili konuşmadan önce buradaki örgütlülüğümüzün öyküsünü kısaca anlatmak istiyorum.

'97 yılının Nisan ayında fabrika genel müdürü tarafından asılan bir tamim bütün işçi arkadaşlarımızın tepkisini çekti. Tamimde bütün işçi arkadaşların yaklaşmakta olan Kurban bayramında zorunlu mesaiye gelecekleri yazılı idi. Gelmeyecekler hakkında işlem yapılacağı belirtiliyordu. Bu tamim asıldıktan sonra ve bundan önceki şartlar işçi arkadaşlarımızın örgütlenmesinde önemli rol oynadı.

Sendikamız yetkiyi aldıktan belli bir süre sonra işverenle görüşmelere başladı. Bu görüşmeler sonrasında Aralık ayının sonlarına doğru görüşmeler tıkandı. İşverenin dayatmış olduğu maddeler sendikamızın grev kararı almasına sebep oldu.

24 Aralık 1997 tarihinden itibaren fabrikamızda bulunan 217 işçi greve eksiksiz olarak çıktı.

Değerli işçi arkadaşlar, işçi sınıfı, tarihinde pek çok grev yaşadı. Bundan sonra da yaşanacaktır. Makina Kalıp'ta başlatmış olduğumuz grev tüm işçi arkadaşlarımızın duyarlı olması gereken önemli bir grevdir. İşverenin dayatmış olduğu maddeler işçi sınıfının geçmişten gelen mücadeleleri ve vermiş olduğu bedellerle kazanılmış hakları gasp etme çabasıdır. İşverenin dayatmış

olduğu maddeler kısaca şunlardır:

1- Sosyal izinlere para ödememek (sigorta, ölüm, doğum, hafta tatili vb. izinler)

2- Sendikal izinler
Kısaca bizim esnek üretim kobayı olmamız isteniyor.

Evet, sevgili arkadaşlar, bize dayatılan bu maddeleri kabul etmemiz, işçi sınıfı hareketinde kara bir leke olmamız mümkün değildir.

Bizler, Makina Kalıp işçileri olarak bu grevin anlam ve önemini bilerek bu mücadeleye başladık ve bu kararlılıkla bu mücadeleyi sonuna kadar sürdüreceğiz.

Bizler Makina Kalıp işçileri olarak, bize dayatılan maddeleri tüm Türkiye işçi sınıfına dayatılmış olarak görüyoruz ve tüm işçi ve emekçileri bu mücadelede dayanışmaya çağırıyoruz.

Unutmayalım arkadaşlar, sermaye dünyada ve Türkiye'de emekçilere ve sendikalara karşı yeni saldırılara hazırlanmaktadır. Bu saldırıları geri püskürtmek ancak bizim birliğimizle, mücadelemizle mümkündür. Sevgili arkadaşlar, Makina Kalıp'taki grev sizin de grevinizdir.

Siz, işçi arkadaşlarımızın da bu greve sahip çıkacağınız inancını taşıyor, Metal İşçileri Bülteni şahsında tüm işçi arkadaşlarımı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Grevdeki Makina Kalıp Fabrikası Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Metal İşçileri Bülteni

**İşçi Sınıfının
Kurtuluşu
Kendi Eseri
Olacaktır**

Şubat 1998

● Sayı : 5

● Fiyatı : 25.000 TL.

MAKİNA KALIP İŞÇİSİ SINIFI İÇİN GREVDE!

SİSTEM ÇÜRÜYOR, EMEKÇİLER YÜRÜYOR!

Savaş Üzerine Notlar-II

Burjuvazinin savaş hilelerine olan ihtiyacı

1 Eylül geceyarısı: Bir grup özel eğitilmiş Alman askeri Almanya-Polonya sınırını geçiyor. Üzerlerinde Polonya üniforması olan bu Alman birliği Polonya toprakları üzerinden Alman sınır karakollarına ateş ediyor.

1 Eylül Saat 4.30: Sabaha karşı Nazi orduları haftalardır yaptıkları hazırlıkların sonucu olarak havadan ve karadan binlerce uçak, tank ve yüzbinlerce askerle Polonya sınırını geçiyorlar. "Beyaz Duvar" hareketi başlıyor.

1 eylül Saat 14.00 suları: Hitler meydandan halka konuşuyor. "Polonya ordusu bir süredir Alman sınırını sürekli ihlal etmekte ve saldırılar düzenlemekteydi. Bugün sabah 4.30 dan beri biz de onlara artık ateşle karşılık veriyoruz."

Yıllardır Alman halkını savaşta hazırlayan saldırgan-militarist faşist ideolojik propagandasına rağmen Nazi iktidarı böyle bir savaş hilesine ihtiyaç duymuştur. Düşünün ki yıl 1939'da ve Almanya'da görünürde muhalefet adına yaprak bile kımlıdamamaktadır. Pervasız Nazileri böyle ince numaralara iten ise; Alman halkının 1. Dünya savaşının ilanını sokak ve meydanlarda kutlayacak kadar büyük bir şovenist etki

altında bulunduğu, bu nedenle Almanya'nın savaşı cephede değil cephe gerisinde kaybettiğini bilmeleridir. 1918'de Alman Donanmasının sefer kararına ayaklanan Alman Deniz piyadeleri Kiel ve Hamburg'da işçi ayaklanmalarının da kıvılcımını yakmışlardı. Oysa Hitler'in konuşması sonrası Almanya'da tamamen bir durgunluk hakimdir. Buna rağmen Naziler kutlamalar organize etmeye cesaret bile edemez.

Savaşta bu tür yanıltma ve hilelerle emekçi sınıfları aldatma ihtiyacı burjuvazi için yaşamsaldır. Zira ölüm ve yıkımın en üst boyutu olarak, yaşam ve üretimin öznesi işçileri savaşa sürmek ya da onaylatmak gibi bir zorluk söz konusudur. Bunun için tarihin değişik evrelerinde değişik biçimlerde bu hileler kullanılmıştır.

2. Dünya Savaşı sırasında almanya'ya bağlı bir yarı-sömürge olan Bulgaristan Krallığı Sovyetler Birliği'ne karşı Alman saldırısına askeri birliklerle destek vermiş ama Bulgar halkına bunu açıklama cesareti bulamamıştır. Ekim Devrimi'nin emekçiler üzerindeki büyük prestiji ve halklar arasındaki tarihsel kardeşlik buna engel olmuştur.

1989'da peşi sıra yıkılan Doğu

Avrupa rejimleri burjuvaziye ince bir plan yaptırdı. Doğu Avrupa'da bu sosyalizm maskeli rejimlerden birini silahlı mücadele ile yıkmak. Romanya bunun için bir deney tahtası oldu. Olaylar "demokrat" AFP (Ajans France Press) in Temeşvar'daki anti-komünist gösteriler sırasında Romanya Gizli Servisi (Securiti) ajanlarının ateş açtığının ilanı ile duyuruldu. AFP'ye göre Securite'nin katliamında gösterilerin örgütleyicisi papazlar başta olmak üzere onbinin üzerinde sivil ölmüştü. Herşey bitip Çavuşesku devriliş katledildikten haftalar sonra Temeşvar'da ölü sayısının 7 olduğu, katliam belgesi fotoğrafların ise on yıllar öncesine ve tabi bambaşka olaylara ait olduğu anlaşılmıştı. Fransa tarihsel olarak kendi hegemonya bölgesindeki Romanya'daki AFP gibi özel uğraşlarının sonucunda Çavuşesku sonrası İon İlyescu-Petro Roman gibi kendisine yakın bir ikiliyi yönetime getirebildi.

Şimdi Irak'a saldırıya hazırlanan emperyalizm bütün yanıltma ve yalan bilgisiyle yani medyası ile emekçi halkları kandırmaya çalışıyor. Irak'ın elinde Konya'yı ve Karadeniz'i bile vurabilecek füzeler ve kitle imha

silahları varmış. Irak tehlikeli, saldırgan ve terörist bir ülke olarak bunları kullanmakta tereddüt etmezmiş. İyi de madem sözde emekçileri düşünen bu hükümet halkın korunması için ne tür tedbirler almıştır ya da alacaktır? Tabi ki hiç. Burjuvazi için zaten tohumuna para saymadığı işçilerin kimyasal yada biyolojik silahlarla ölmesinin hiçbir önemi olamaz. Hele bunun için bir de para harcanması olacak iş değildir. Para özne insan nesne olunca başka türlü de olamaz zaten.

Gerçek katliamcı yüzünü Halepçe'de kanıtlamış olan Baas diktatörlüğünün Konya'yı vurmak gibi taktik bir hedefi de yoktur. Irak'ı 1991 savaşında olduğu gibi şimdi de kimyasal ve biyolojik silahları kullanmaması konusunda uyarın ABD ciddidir. ABD böyle bir durumda Irak'ı nükleer silahlarla vurmakla tehdit etmiştir ve Irak o zaman İsrail'i bile ancak konvansiyonel Scud'larla vurmuştur. ABD'li askerlerin binlercesinin ölmesi riskine karşı milyonlarca Irak'lı sivilin ölümü. İşte ABD adalet terazisi budur.

Yinede belirtelim ki savaşların en acımasız ve şiddetlisi sınıf savaşlarıdır. Burjuvazinin savaş hilelerini en çok kullandığı alan da budur. Emekçileri birbirine kırdırmak için, aralarında ırk, din, dil, mezhep ayrım ve çatışmaları yaratacak her tür savaş hilesi burjuvazi için vazgeçilmezdir. Gazi'de kontragerilla kahveleri tarar, PRR'ye maledilmek istenir, Uğur Mumcu'yu kendi "bin operasyon"larının birinde öldürür, bundan şovenizmi güçlendirmek için yaralanmaya çalışır. Bunun gibi sayısız uygulama. Burjuvazinin bu ırksal, dinsel bölünmüşlüklerden yararlanma taktiği ve savaş hilelerinin bir son örneğiyle bitiriyoruz.

"Rusya'daki Lenin'in -gerçek adıyla Isaac Zeverbund olan yahudinin- çömezi olan Bela Kun'un gezici bir çadırda dolaştığı, sayısız Hristiyan bakireden kurulu bir haremle yolculuk ettiği ve gittiği her yerde papazların kanını içtiği söylenmektedir. 20. yüzyılın çağdaş Orta Avrupa'sının Moğol seferlerini aratır bir barbarlığı yaşaması yaşlı kıtamız için ne acı bir durum"

Anlaşılan 1919'daki Güney Almanya yerel gazeteleriyle AFP'nin çağdaş, objektif, bilimsel kanıtlara dayalı gazeteciliğinin kaynağı aynıdır: Yalan, iftira, milletleri, dinleri, mezhepleri farklı emekçileri birbirine düşürmek ve sosyalizm düşmanlığı. Yani kurjuvazinin sınıf savaşımının vazgeçilmez ve tüm kirli silahları.

Herkes bir taraftır. Sadece bazıları bunu söyleyebilecek durumda ve dürüstlüktedir. Çünkü gerçekler devrimcidir.

Bir Afgan atasözü vardır.

"Dostlarımızı iki kuşak, düşmanlarımızı üç kuşak unutmamak gerekir."

Hücre tipine geçit yok!

Devrimci tutsaklar onurumuzdur onurumuzu çiğnetmeyeceğiz!

Cezaevleri yine sermaye devletinin özel bir yoğunlaşma alanı haline geldi. Devlet cezaevlerindeki tutsakları teslim almak için her türlü saldırı yöntemine başvuruyor. Gazete, dergi ve kitaplar içeri alınmıyor, mektuplar düzenli ulaşmıyor, mahkemeye ve hastaneye gidenler tehdit ediliyor. Koğuşlar arası gidiş gelişler engelleniyor, ziyaretçiler gözaltına alınıyor, işenceden geçiriliyor, giriş-çıkışlarda cehennem azabı yaşıtılıyor vs...

Hücre tipi ile birlikte bu dönem bu saldırılar yeniden güncel hale getirildi. Yıllardır uygulanmaya çalışılan hücre tipi cezaevlerini, devrimci tutsaklar, her seferinde can bedeli direnişlerle püskürttüler.

Pek çok cezaevinde hak gaspları devam ediyor. Hemen hepsinde hücreler hazır durumda. Bir fırsatını bulup kullanmak üzere hazır tutuluyor. Ne var ki devrimci tutsakların, dün olduğu gibi bugün de hücrelere girmeye niyetleri yoktur. Hücreleri sermaye düzenine zindan etmekte kararlıdır. Devrimci tutsaklara yönelik bu saldırılar, hak gaspları, tutsak yakınlarına dönük gözaltı ve baskılar yoğunlaşarak sürmekteyken

bir çok cezaevinde tutsaklar direnişlerle ve açlık grevleriyle, bu saldırıları protesto ediyorlar. Bursa'da, Uşak'ta, Malatya'da, Erzurum'da, Giresun'da ve daha birçok cezaevinde direnişler yapıldı ve yapılmakta.

Bunlardan biri de, Giresun cezaevinde 49. güne ulaşan ve halen devam etmekte olan açlık grevidir.. Grev 7 Ocak'ta insani talepler için başlatıldı. Başsavcının uzlaşmaz tavrı nedeniyle açlık grevi ölüm sınırına geldi. Açlık grevine ilk başlayan 10 tutukludan bazıları, sıvı dahi alamayacak duruma geldiler. Bu gruptakilerin bir kısmına ise zorla şekerli su veriliyor. Açlık grevi bu boyutlara varmasına rağmen Adalet Bakanlığı ve cezaevi müdürlüğü halen uzlaşma yapmadıkları gibi, gerekirse koğuşları basıp greve müdahale edeceklerini açıklıyorlar.

Ama devrimci tutsaklar devrimci dayanışmanın yakıcı öneminibildikleri için, Giresun'daki açlık grevine destekler de devam ediyor. Bursa Cezaevi'ndeki tutsaklar yetkililerin uzlaşmaz tavrını kınayarak, tutukluların taleplerinin kabul edilmesini istediler. Tutuklu aileleri 29 Şubat'ta ANAP Adana İl Başkanlığı

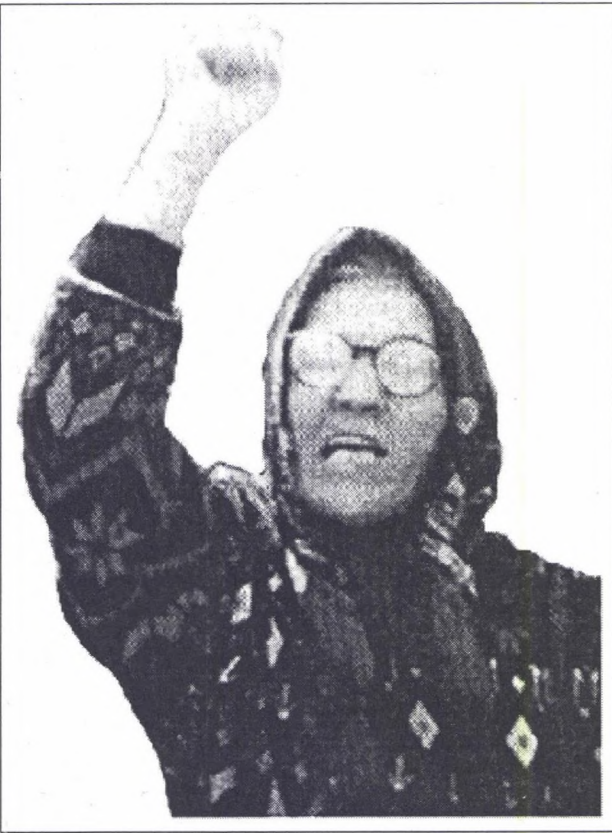
giderek İl Başkanı ile görüştüler. İl Başkanı gelenlerin tutuklu yakınları olduğunu görünce tepki gösterdi. Görüşmeden sonra aileler İl Başkanı'nın siyasi yaklaşımını protesto ederek, çocuklarının başına gelebilecek her türlü olumsuzluktan devlet yetkililerini sorumlu tutacaklarını belirttiler.

Kürt illerinden Ankara'ya gelen tutuklu aileleri Giresun'daki açlık grevine destek vermek amacıyla İHD Ankara Şubesi'nde süresiz-dönüşümlü açlık grevine başladılar.

Sermaye düzeninin devrimci tutsaklara yönelik bu baskı ve saldırıları aslolarak bütün kitle hareketine yöneliktir. Devrimci hareketler bunu gözönüne almalı; Zindanlarda başlayan direnişlere destek örgütlemeli, emekçi kitlelerin gündemine, zindanlar gibi önemli bir maddeyi bir an önce ve etkili biçimde sokmaya çalışmalı, kitlesel eylemler gerçekleştirmelidir. Her cephede sınıf dayanışması örgütlenmeli, düşmanın eline düşmüş yoldaşlarımız yalnız (ve korumasız) bırakılmamalıdır. Faşist sermaye devletinin devrimci tutsakları teslim alma politikası ancak böyle bozularak değiştirilebilir.

Mücadele Postası..Mücadele Postası...

Kadının baş kaldırısı, insanlığın başkaldırısı demektir

Ve hatta aynı barikatta, aynı mevziyi paylaşacak kadın, artık buzlu camlı penceresini kıracaktır. Yinelemek gerekirse, kadın başkaldıracak ve siyasallaşacaktır. Mücadelesini yükseltmesi gereken alanlar, devrimci mücadele alanlarıdır. Bu sorunları ne bir kahvede erkekle birlikte oyun oynamakla çözülür, ne de mor iğne taşımakla. Çünkü kadın sorunlarının kaynağı, özel mülkiyete dayanan, kadını köle durumuna sokan sınıflı toplumlardır. Bu nedenle kadın öncelikle, ataerkil önyargılardan, geleneksel rollerden ve değer yargılarından, feodalizmin,

kapitalizmin o ahlaksız, özgür gelişimi engelleyici bağlarından kurtulmalıdır. Bu, kadının kurtuluşunda bir ilk adım olan, onun toplumsal yaşam ve mücadeleye katılmasıyla mümkündür. İşte bu nedendir ki kadın mücadelesi varoşlarda, fabrikalarda, işkencehanelerde, dağların doruklarında sosyalizmi hedefleyen sınıf mücadelesi içinde gelişip güçlenecektir.

Ali Eriş

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, özgünleşen ve özgürleşmek istiyenin günüdür. Özgür kadın tipinin yolu siyasallaşmaktan geçmektedir. Hoş kendileri farkında olmasalar da siyasete alet edilmektedirler. En doğrusu ise siyasallaşmaya aktif olarak katılmaktadırlar. Kadının kendini ifade edebileceği platform, devrimci platformdur. Çünkü bu sorunlar, baskıcı, faşist sistemden kaynaklıdır ancak bu sistem içinde çözülmesi mümkün değildir. Kadın ne kadar ileriye sıçarsa o kadar özgürleşecektir.

Serkeften...

Yer: Vatan-TEM işkence merkezi. İşkencecibaşı komiser sinirli sinirli konuşuyor.

- Dağda o kadar gerillamız var diye övünüyorsunuz. Onların içinde bizim ne kadar ajanımız var biliyor musunuz? Şimdi orda cephede ne konuşuluyorsa biz burada anında dinliyoruz.

PKK'li sözünü keser işkencecibaşının.

- Bana kalırsa bu kadar sesli ve rahat konuşmayın. Siz burda ne söylerseniz cephede bizimkilerin anında haberi oluyor.

2

Uzanmıştım. Birisi koşuyor koridorda. Kapıyı açtı. "Koş" dedi. "Polis ateş açmış, iki kişiyi öldürmüş". "Dalga geçme" dedim. Sustum, ciddi görünüyordu Kalktım TV'nin karşısına

geçtik. Önde TV'ye bir adım uzaklıkta devrimci hareketlerden 3-4 arkadaş bir yarım çember oluşturmştuk. Ayakta duruyorlar, yüzlerinde gayet açık bir kin, nefret ve kızgınlık. 1 Mayıs 1996'yı zindanda karşılamak ne kadar sinir bozucu birşeydir bilemezsiniz. TV çevresindeki yarım çemberin dışında birkaç PKK'li arkadaş sakın sakın görüntüleri izliyordu. İlk başta PKK'lilere yönelik bir ilgisizlik eleştirisi yapabilirdi görenler. Tamamen olmasa da bu eleştiri haksız bence. Biz bu topraklarda hergün onlarca devrimcinin fedasını yaşamıyorduk. Fedakarlığın bu düzeyine de hazırдық ama işin doğrusu ona henüz ulaşamamıştık. Belki de bu yüzden Botan'da ölen 3-5 köylünün haberinden Aksaray'daki 3-5 gözaltı haberini okurduk.

O günden beri bir yoldasın kollarında çatışarak ölmeyi özleyorum.

ANALAR!

Özgür mücadele alanlarının varlığına inancı paylaşan ve erkek egemen bir toplumun varlığından bezmiş bir destekçinizden dünyada kadınların yüzyıl başlarından haykırdığı bir marşın aşağıdaki çevirisini kutlama olarak kabul etmenizi dilerim.

Ali Eriş

*Omuz omuzu yürüyerek gelirken
Biz bu güzel günün içinden
Aydınlanıyor tüm parlaklığı ile
Aniden çıkan bir güneşin
Bir milyon kararmış mutfak
Ve gri fabrika çatısı hep birden
Çünkü şarkısını söylediğimizi duyuyor
Ekmekle güllerin
Omuz omuza yürüyerek gelirken biz
erkekler içinde savaşımız
Kadınların çocuklarıydı onlar
Biz yine onların analarıyız
Doğumdan yaşamın sonuna kadar
Ter dökmekle geçmeyecek günlerimiz
Yüreklere aç gövdeler gibi ekmek verin
Ama gülde isteriz
Omuz omuza yürüyerek gelirken biz
Geçiyor şarkılarımız
Sayısız ölmüş kadın haykırarak
Eski türküsünü eymeğin
Kölelikten tadını bilemedi ruhların, sanatın,
sevginin, güzelliğin.
Evet hem ekmek için savaşımız
hem de güller için
Daha güzel günleri getiriyoruz
omuz omuza yürüyerek
Kadınların başkaldırısı insanlığın başkaldırısı demek
Artık yok kölelik ve tembellik, bir yatan on kişilik
ekmek
Paylaşılacak güzellikleri yaşamın ekmekle güller,
güllerle ekmek ...*

Ç

I

K

T

I

H. FIRAT

Partileşme Süreci-1

**Perspektifler
ve
Değerlendirmeler**

EKSEN YAYINCILIK

K
İ
T
A
P
Ç
I
L
A
R
D
A

**Esnek Üretim
Kazanılmış Hakların Gaspidır!**

Makina Kalıp Sınıfı İçin Grevde!

Mücadelene Sahip Çık!

Dayanışmayı Yükselt!

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak